

“DOKUMEN INI BELUM DISEMAK”

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Selasa, 18 Julai 2000

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Haji Muhamad bin Abdullah)
mempengerusikan Mesyuarat]

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat Dato' Yap Pian Hon.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Speaker, *point of order* 35(6), sebab dalam apa jua ucapan kita, cadangan kita, soalan-soalan kita mesti dalam “35(6). *tidak ada kepentingan atau faedah kewangan diri*”. Soalan No. 31 dari Yang Berhormat bagi Jeli saya cadangkan kita rujuk kepada *Sellect Committee* tentang perkara ini sebab ini jelas ada kepentingan kewangan diri. Saya minta ruling.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, kalau betul mengikut sebagaimana Peraturan Mesyuarat perkara ini tidak boleh, jadi saya akan bawa kepada *Sellect Committee*. Terima kasih.

[Soalan No. 1 - Y.B. Dato' Yap Pian Hon (Serdang) tidak hadir]

2. **Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin [Arau]** minta Menteri Dalam Negeri menyatakan adakah peranan yang dimainkan oleh Agensi Dadah Kebangsaan, Bahagian Narkotik, Jabatan Polis serta Imigresen berjaya membendung masalah dadah. Sejauh mana kerjasama wujud di antara agensi ini dengan PEMADAM.

Timbalan Menteri Dalam Negeri [Dato' Chor Chee Heung]: Tuan Yang di-Pertua, Agensi Dadah Kebangsaan selaku agensi yang bertanggungjawab mengenai masalah penagihan dadah di negara kita dengan kerjasama semua agensi penguat

kuasa termasuk badan-badan bukan kerajaan ataupun NGO telah pun berjaya membendung dan menangani masalah penagihan dadah di Malaysia. Melalui kerjasama dengan semua pihak berkenaan program dan aktiviti pencegahan, penguatkuasaan dan pemulihan telah pun dipertingkatkan dari masa ke semasa.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, hasil usaha-usaha dan kerjasama diarah membendung dan menangani masalah dadah sekian lama ini kita telah mula melihat kadar penagihan dadah di negara kita telah pun mencapai satu penurunan. Kadar penurunan pada tahun ini jika dibandingkan dengan tahun lepas ialah dalam lingkungan 35%.

Tuan Yang di-Pertua, program dan kempen pencegahan dadah yang dipergiatkan meliputi semua lapisan masyarakat didapati berjaya menimbulkan kesedaran dan menambahkan pengetahuan mengenai bahaya penyalahgunaan dadah. Publisiti yang meluas di media tempatan mengenai kempen-kempen tersebut telah pun menyampaikan mesej pencegahan dadah kepada orang ramai. Mengenai pengedaran dadah, kegiatan ini telah dapat dibendung dengan jayanya oleh pihak berkuasa berkenaan khususnya Polis Diraja Malaysia, Jabatan Kastam dan Eksais Diraja Malaysia dan juga Bahagian Farmasi, Kementerian Kesihatan Malaysia.

Dari aspek pemulihan pula, pelbagai usaha telah pun diambil untuk memperkemas dan memantapkan lagi program rawatan dan pemulihan di pusat-pusat serenti. Untuk menjamin pemulihan yang lebih berkesan dan sesuai dengan penagih-penagih dadah yang mempunyai pelbagai latar belakang maka Agensi Dadah Kebangsaan memperkenalkan kaedah pemulihan mengikut pengkhususan seperti terapi kekeluargaan, terapi kerja, terapi kerohanian selain daripada mengekalkan kaedah psikososial yang telah pun dilaksanakan sekian lama. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Jabatan Imigresen tidak terlibat secara langsung sama ada dalam aktiviti pencegahan mahupun penguatkuasaan dadah.

Berhubung dengan PEMADAM pula, iaitu selaku satu badan bukan kerajaan dalam bidang pencegahan dadah didapati program dan aktiviti PEMADAM telah banyak membantu usaha kerajaan khususnya dari segi menimbulkan kesedaran dan komitmen masyarakat untuk sama-sama memerangi dadah. Agensi Dadah Kebangsaan sentiasa menggalak dan mengalu-alukan semua kerjasama dari semua

pihak dan memerangi dadah kerana kerjasama tersebut akan menjamin dan meningkatkan lagi kejayaan semua usaha-usaha kerajaan. Sekian, terima kasih.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan bahawa sudah nampak kejayaan daripada hasil-hasil yang dijalankan oleh pihak kerajaan. Tetapi apa yang kita lihat ialah penghuni-penghuni pusat-pusat serenti semakin bertambah dan bilangan pusat-pusat serenti semakin bertambah. Apakah ini yang dimaksudkan kejayaan bila mana bilangan penghuni semakin bertambah dan juga bilangan pusat serenti semakin bertambah. Terima kasih.

Dato' Chor Chee Heung: Tuan Yang di-Pertua, dakwaan Yang Berhormat memang kita tidak dapat terima sama sekali, oleh kerana pusat-pusat pemulihan seperti ini, pusat-pusat serenti di seluruh negara memang tidak bertambah. Tetapi memang saya ingin mengaku bahawa sekian usaha yang begitu lama yang kita laksanakan, dua tahun kebelakangan ini kita baru dapat melihat penurunan kadar penagihan baru. Yang ada sekarang di pusat-pusat serenti yang berjumlah 27 buah di seluruh negara memang terdapat peratusan besar. Subjek-subjek yang ditahan di pusat-pusat serenti ini yang buat masa ini masih menerima rawatan dan pemulihan adalah penagih-penagih yang lama. Selepas mereka keluar, tidak dapat kerja yang mereka dapat mencari keuntungan, maka dengan secara tidak langsung telah pun balik kepada penagihan ataupun tabiat-tabiat sebagai penagih dadah.

Oleh yang demikian, sekarang pusat-pusat serenti telah pun mempunyai satu jenis pemulihan dan rawatan di mana penagih-penagih yang lama dapat menerima rawatan dan kursus ini kita harap dalam dua tahun dari sekarang selepas mereka keluar dari pusat serenti maka mereka akan dapat menjauhi dadah dan tidak akan balik. Sekian, terima kasih.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya amat berterima kasih atas jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi. Kita tidak dapat menafikan bahawa di Malaysia kita telah menunjukkan satu usaha dan komitmen yang tinggi dalam memerangi dadah. Usaha-usaha yang dibuat oleh PEMADAM satu ketika dahulu telah pun dapat menempatkan yang mana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita yang dikasihi sebagai

presiden kepada salah sebuah persatuan di peringkat dunia. Ini adalah kejayaan yang kita capai di negara kita. Buat masa sekarang ini kita melihat bahawa kegiatan-kegiatan yang dijalankan oleh PEMADAM masih lagi utuh. Tetapi apa yang ingin saya bangkitkan di Dewan ini, kerjasama daripada agensi-agensi kerajaan terutamanya apabila Agensi Dadah Kebangsaan ditubuhkan kemungkinan agensi ini adalah agensi baru, kita dapati bahawa kerjasama Agensi Dadah Kebangsaan dengan PEMADAM di kebelakangan ini agak ada kerenggangannya. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat, adakah ini berlaku kerana PEMADAM tidak lagi dipengerusikan, ataupun Yang di-Pertuanya tidak lagi terdiri daripada Menteri Dalam Negeri, dan apakah pandangan Yang Berhormat dan apakah usaha-usaha kerajaan untuk memartapkan usaha-usaha NGO seperti PEMADAM dalam usaha kita ingin menentukan supaya rakyat juga bertanggungjawab dalam usaha memerangi dadah ini. Terima kasih.

Dato' Chor Chee Heung: Ucapan terima kasih kepada Yang Berhormat bagi Arau. Memang saya bersetuju dengan apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat, iaitu pemimpin utama negara kita iaitu Yang Amat Berhormat Perdana Menteri begitu serius terhadap masalah dadah yang telah lama menular di negara kita. Tetapi untuk makluman Dewan yang mulia ini, PEMADAM ini masih cukup aktif dalam kerja-kerja dengan kerjasama kerajaan untuk memerangi masalah dadah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, buat masa ini PEMADAM masih diketuai oleh Timbalan Menteri Dalam Negeri sebagai pengerusi dalam organisasi ini. Maka tidak ada alasan di mana oleh kerana ada setengah mengatakan PEMADAM sekarang tidak diketuai oleh Timbalan Menteri Dalam Negeri maka ia tidak beraktif. Sebenarnya PEMADAM pada tahun ini sedang merancang begitu banyak program dan aktiviti supaya seluruh negara di mana PEMADAM mempunyai cawangan-cawangan akan terlibat dalam semua aktiviti-aktiviti ini. Tetapi memang kita harus menerima satu hakikat iaitu tak kiralah usaha-usaha kerajaan yang dijalankan oleh kerajaan untuk membendung masalah ini tanpa kerjasama dari semua lapisan masyarakat termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat sama ada di peringkat Persekutuan ataupun di peringkat negeri tidak akan mencapai satu kejayaan yang kita ingin melihat. Maka dalam perkataan lain juga, selain daripada usaha dan kerjasama yang

diberikan dan diadakan di Agensi Dadah Kebangsaan, maka semua termasuk rakyat jelata harus memainkan peranan untuk memerangi masalah ini. Sekian.

Tuan Kerk Kim Hock: Tuan Yang di-Pertua, Peraturan 35(6). Tadi Tuan Speaker ada buat keputusan bahawa les Yang Berhormat bagi Jeli akan dirujuk kepada *Sellect Committee*, adakah itu bermakna *Privilege Committee*, adakah itu maksud Tuan Speaker tadi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, saya akan fikirkan mana yang sesuai dengan peraturan.

Tuan Kerk Kim Hock: Mungkin boleh saya timbulkan sedikit hujah di sini oleh kerana 35(6) itu berbunyi....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak apa, tidak apa Yang Berhormat. Saya buat keputusan, saya akan pilih mana jawatan kuasa yang sesuai dengan perkara berbangkit.

Tuan Kerk Kim Hock: Dia dapat peluang *declare interest* dia, maka kita sudah puas hati. Mungkin dia ingat soalan dia akan naik secara lisan. Kalau ia sudah jadi Soalan Bertulis, kita beri dia peluang untuk menjelaskan interest dia sebelum Menteri jawab dan tidak payah rujuk kepada *Privilege Committee*. Saya rasa ini peluang yang memang ada.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, kita dalam soalan Jawab Lisan sekarang, jadi, kita....

Tuan Kerk Kim Hock: Saya tahu, tetapi.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: ...selepas itu saya akan bincang perkara-perkara ini mana yang sesuai sebab itu saya menjawab demikian rupa.

Tuan Kerk Kim Hock: Saya mintalah peluang yang termaktub dalam peraturan ini diberikan kepada dia supaya dia dapat *declare interest*...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak mengapa, perkara ini boleh kita timbulkan.

Tuan Kerk Kim Hock: ...dan bukan kepada *Privilege Committee*, itu saya *respect*lah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya akan bawa, kemudian macam mana kita tetapkan.

Tuan Kerk Kim Hock: Rompin hari ini ambil peluang sahaja kerana boss ada. *[Ketawa]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bukan masalah...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tak mahu Rompin, saya sudah putuskan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya tak bersetuju sebab di sini tak mungkin Yang Berhormat bagi Jeli boleh menerangkan banyak mana faedah kewangan, satu jutakah, dua jutakah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tak apa Rompin.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya tidak mahu mengambil perbahasan. Biar Yang Berhormat bagi Jeli memaklumkan kepada Jawatankuasa itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk dahulu.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Dia kata....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup-cukup.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: jika tidak, dia terasa banyak mana faedah kewangannya. Tak payahlah Yang Berhormat bagi Jeli hendak maklum di sini. Maklumlah kepada *Sellect Committee*.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ya cukup, cukup.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Dia beli kereta Mercedes 350 kemudian kita nampak dia bawa *[Menyampuk]* Rantau Panjang baru-baru inikah. Adakah ini DAP hendak dikeluarkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Rompin, cukup-cukup. Saya sudah buat keputusan begitu, kita akan fikirkan mana yang sesuai.

3. **Tuan Wan Nik bin Wan Yussof [Bachok]** minta Perdana Menteri menyatakan maksud kenyataan Perdana Menteri di Sidang Kemuncak Perniagaan Eropah-Asia 2000 iaitu: *"Nampaknya kini lokasi strategik tidak lagi bermakna khasnya dalam menjalankan perdagangan antarabangsa ataupun di peringkat negara. Tetapi sebenarnya ia masih relevan, kita masih merupakan orang, manusia, kita mempunyai budaya sendiri, kesetiaan kita dan perasaan manusia kita. Apabila menjalankan perniagaan kita tidak boleh mengabaikan faktor-faktor ini"*.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof [Bachok]: Assalamualaikum w.b.t. Dan Salam Sejahtera. *Specially for PM* kita. Tuan Yang di-Pertua, soalan saya nombor tiga.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih kerana dia tujuan *specially* untuk saya. *[Ketawa]*

Saya tak tahu kenapa Tuan Yang di-Pertua, petikan daripada ucapan yang saya sampaikan semasa Sidang Kemuncak Perdagangan Asia-Eropah 2000 itu adalah berkaitan dengan globalisasi dan liberalisasi ekonomi dan perdagangan antarabangsa. Dengan kemajuan dalam teknologi maklumat, multimedia, komunikasi dan Internet telah mewujudkan satu cara baru dalam mengendalikan perdagangan. Melalui globalisasi, seseorang dapat menjalankan urusan perniagaan di mana-mana sahaja tanpa dihadkan dari segi sempadan dan negara.

Mengikut tafsiran negara-negara maju, perdagangan akan dapat dijalankan dengan sebebaskan-bebasnya tanpa sebarang sekatan. Kedudukan strategik sesebuah negara ataupun tempat perniagaan tidak lagi menjadi sesuatu yang penting. Begitu juga dengan manusia dan nilai-nilai kemanusiaan juga tidak lagi penting. Apa yang mereka utamakan ialah keuntungan semata-mata tanpa menghiraukan kesan ke atas manusia dan negara yang berkenaan. Misalnya, semasa penyangak mata wang menyerang pasaran Asia Timur, apa yang mereka pentingkan ialah keuntungan dari segi kewangan. Mereka tidak melihat dari segi kesengsaraan yang berlaku kepada penduduk negara-negara yang berkenaan. Mereka kehilangan pekerjaan, ditimpa kebuluran, pergaduhan dan pembunuhan. Malahan kerajaan negara-negara berkenaan dipersalahkan kerana tidak membuka pasaran negara mereka kepada perdagangan tanpa sekatan.

Globalisasi tanpa had akan membuka negara kita kepada penjajahan dalam bentuk baru, iaitu penjajahan melalui ekonomi yang akhirnya akan menguasai politik

dan negara kita. Globalisasi membuka banyak peluang perdagangan tetapi ianya harus dilaksanakan dengan mengambil kira nilai-nilai kemanusiaan, kemampuan negara-negara yang sedang membangun dan tanggungjawab sosial negara-negara maju ke atas negara-negara yang kurang maju.

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya cuba berkongsi pandangan dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada pagi ini. Sebenarnya lokasi strategi bagi perdagangan antarabangsa juga perlu diambil kira ialah persekitaran sosial. Oleh kerana itu, isu manusia, budaya, pemikiran dan juga kealiman ataupun *knowledgable* rakyat merupakan unsur-unsur penting yang menentukan kemajuan ekonomi dan negara. Sehubungan dengan itu, dengan berlakunya beberapa kejadian yang mencatatkan history pelik dalam negara....

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: sabar, manusia mesti bersabar. Persoalannya, adakah ia juga termasuk dalam ungkapan yang dicatatkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita iaitu kita masih merupakan orang, manusia, kita mempunyai budaya sendiri, kesetiaan kita dan perasaan manusia kita. Apabila berlakunya dalam negara kita ini perkara-perkara seperti bayi tong sampah, peluru untuk guru, pembunuhan pelajar, bapa bunuh anak.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada kaitankah, Yang Berhormat ini?

Tuan Wan Nik bin Wan Yussof: Persoalan saya sudah kemuka tadi. Persoalannya... *[Menyampuk]* Adakah ia juga termasuk dalam maksud ungkapan yang disebut oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri "*kita masih merupakan orang, manusia, kita mempunyai budaya sendiri, kesetiaan kita dan perasaan kita*". Apabila berlakunya bayi tong sampah, peluru untuk guru, pembunuhan pelajar, bapa bunuh anak, Al-Ma'unah, Sauk dan pengambilan senjata secara mudah dan terpelik sekali, pemecatan TPM dan dipenjarakan. Sekian, terima kasih. *[Boo] [Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup ya.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, semua ini berlaku kerana kegiatan politik parti lawan. *[Tepuk]* Mereka mengajar supaya membenci, memarah orang

tidak tentu hala. Ada guru-guru yang dihasut oleh mereka supaya mengajar anak di sekolah supaya menegur ibu bapa. Balik tanya ibu bapa 'sembahyang atau tidak!' Kita tidak salahkan kerana dia ingin tahu. Tetapi sikap anak kepada ibu bapa mestilah sikap yang diajar oleh agama kita, oleh budaya kita. Apabila diajar kepada anak supaya tidak menghormati orang tua, tidak menghormati guru, maka berlakulah peluru dihantar oleh anak kepada guru. Maka berlakulah perbuatan membuang bayi dalam tong sampah dan sebagainya. Semua ini berpunca daripada ajaran yang bertentangan dengan agama Islam dan ajaran yang bertentangan dengan budaya kita. Sepatutnya kita mengajar supaya anak-anak kita menghormati adat resam kita, tetapi ini tidak begitu. Sebaliknya, daripada tadika lagi diajar untuk membenci, dan apabila perasaan benci itu meluap-luap dipupuk bertahun-tahun, maka berlakulah peristiwa seperti yang berlaku di Sauk *[Disampuk]* yang dibangkitkan oleh 'saudara', ahli parti itulah juga, kita tak sebutlah parti apa. Sudah basi dia mengaku, kita ada senarai.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup.

Tuan Mohamad bin Sabu: Tiga Abdul komunis dahulu!

Perdana Menteri: Ada juga....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah, jangan main cakap macam itu, Yang Berhormat.

Perdana Menteri: Takut hendak dengarkah. *[Ketawa]* Kalau takut kata tak mahu dengar, senang tak usah soal. Nampak berasa takut sangat Mohd. Sabu. *[Ketawa][Disampuk]* Awak yang panggil orang itu 'Aljub' dalam ucapan yang kena tangkap itu.

Tuan Mohamad bin Sabu: Sekarang saya bercakap hal AlMa'unah. *[Ketawa]*

Perdana Menteri: Dia bercakap tentang itu. Kononnya tindakan undang-undang boleh diambil terhadap orang lain kalau melakukan sesuatu jenayah, tetapi untuk orang kesayangan anda tidak boleh diambil walaupun dahulu tak begitu sayang sangat. Tetapi bila sudah kena tindakan dan ini nampak boleh jadi isu oleh parti lawan, maka tiba-tiba timbul kesayangan yang tidak diduga sama sekali. *[Ketawa]*

Kenapakah selama 18 tahun orang itu ada dalam UMNO kita tak dengar PAS puji dan sayang kepadanya. Tetapi selepas itu baru teringat begitu sayang sekali sehingga sanggup berdemonstrasi.

Beberapa Ahli Pembangkang: Zalim.

Perdana Menteri: Zalim? Yalah daripada parti PAS kerana orang lain, kalau buat kerja itu dihadapkan di mahkamah, maka akan dikenakan apa hukum tetapi kalau kena pada kawan sendiri tidak boleh. Inilah kezaliman parti PAS [*Tepuk*] Bias, yang ada pilih kasih, ada kronisme. Kalau kroni mereka dituduh itu zalim tetapi kalau kawan mereka dilepas, wah itu cukup baik sekali. Tunggulah!

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan. Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri apakah reaksi daripada negara-negara yang terlibat dengan perjanjian AFTA dan WTO atas kenyataan Yang Amat Berhormat supaya pelaksanaan perjanjian AFTA dan WTO ditangguhkan untuk beberapa tahun dari tahun yang ditentukan untuk pelaksanaan. Apakah reaksi daripada negara-negara yang terlibat terhadap kenyataan itu dan jika tidak terdapat sebarang reaksi, apakah ada usaha-usaha daripada kerajaan untuk meneruskan pandangan itu ataupun memperluaskan pandangan itu supaya mendapat respons yang baik.

Begitu juga, adakah kerajaan menjangka dengan pelaksanaan perjanjian AFTA dan WTO itu akan menggugat kedudukan operasi syarikat-syarikat nasional seperti Automobil Proton dan jika keadaan itu dijangka oleh kerajaan apakah langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan supaya dapat memastikan Syarikat Automobil Nasional tidak tergugat dengan perjanjian AFTA dan WTO. Sekian, terima kasih.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, semasa kita menerima dan menandatangani perjanjian AFTA, semua negara ASEAN tidak faham tentang bahaya-bahaya yang dihadapi dengan pembukaan penghapusan sempadan antara negara-negara. Selepas daripada itu seperti mana kita tahu, berlakulah perbuatan penyangak mata wang ini untuk menjatuhkan nilai mata wang semua negara ASEAN. Dengan itu maka, barulah mereka sedar bahawa globalisasi ini mungkin mempunyai akibat yang buruk kepada semua negara ASEAN. Sebab itu apabila Malaysia

mencadang supaya ditangguhkan pelaksanaan perjanjian AFTA itu, maka semuanya terima, tidak ada bantahan daripada sesiapa.

Memang pun menjadi hasrat negara-negara yang kaya, yang begitu tamak, yang ingin menguasai ekonomi seluruh dunia khususnya dalam bidang automotif mereka telah menyatakan bahawa dalam dunia ini hanya lima sahaja syarikat pembuatan kereta boleh diadakan. Yang lainnya terpaksa ditutup kerana tidak dapat bersaing dengan yang lima yang besar ini ataupun menyerah kepada mereka untuk diambil alih.

Cadangan telah pun dibuat supaya Proton dijual kepada mereka seratus peratus. Kata mereka, mereka lebih cekap dan lebih efisien dan dengan itu rakyat Malaysia akan dapat membeli Proton dengan lebih murah. Kita khuatir kalau mereka mengambil alih Proton, maka mereka akan menjadikan kilang kita itu sebagai kilang pemasangan kereta mereka dan bukan kereta Proton ataupun kereta nasional. Kita sudah lihat bagaimana mereka telah memusnahkan syarikat-syarikat yang bersaing dengan mereka supaya mereka dapat menguasai pasaran sepenuhnya. Sebab itu kita berhati-hati dan kita adalah bebas daripada tekanan IMF untuk membuka pasaran kita dan kita tidak akan membenarkan Proton diambil alih oleh sesiapa [*Tepuk*] untuk ditutup supaya kita terpaksa beli kereta import yang dipasang oleh kita. Sekian.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Soalan tiga ya, bukan senang Perdana Menteri hendak datang ini.

Tuan Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, Peraturan Mesyuarat 93(1). Kenapa hari ini ada kamera, hari-hari yang lain tidak ada?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Hari ini kita benarkan.

Tuan Mohamad bin Sabu: Ha?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ini urusan pentadbiran. Kalau dia minta kebenaran, dibenar, dia boleh masuklah.

Tuan Mohamad bin Sabu: Jadi, khas untuk ini sahajalah?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Itu saya tidak bermaksud demikian.

Tuan Mohamad bin Sabu: Biarlah ada sehari. Nanti Perdana Menteri dapat publisiti, kami tidak dapat publisiti langsung, [*Ketawa*] Walaupun datang sehari hari ini, kami datang hari-hari tidak ada publisiti.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *Harakah* ada.

Tuan Mohamad bin Sabu: Tolonglah Speaker, berilah...

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Sekali seminggu, dua kali sebulan. Kalau boleh dua kali seminggu, dua kali sebulan. Tiga soalanlah, bukan senang Yang Amat Berhormat Perdana Menteri hendak datang.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup. Ha, Rompin, sila. Itu pun ada yang minta tiap-tiap hari, kalau datang hari ini nasib baiklah.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Beri tiga soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sila Rompin, sila.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Terima kasih, soalan tambahan. Terima kasih Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, pemimpin yang kita kasihi. Tentang isu untuk membela ataupun memupuk supaya terus wujud, kekal dan subur industri strategik negara, sebab itu kita lihat baru-baru ini kerajaan membantu menggalakkan melalui peraturan-peraturan tertentu atau memberikan bantuan kepada industri strategik ini kerana kita perlu memupuk industri tempatan terutama sekali yang strategik seperti Proton, industri telekomunikasi tetapi kadang-kadang niat baik kerajaan itu dituduh seperti *bail-out*lah, apa, minta sedikit pandangan Yang Amat Berhormat tentang perkara ini.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, memang pun ada pihak tertentu di luar negara kita ini yang tidak ingin melihat kejayaan kita berterusan. Dengan itu mereka membuat bermacam-macam tuduhan termasuk tuduhan kronisme umpamanya, malangnya ada orang dalam negara kita yang menyambut tuduhan-tuduhan ini kerana kepentingan politik tertentu. Sebaliknya, apa yang dilakukan oleh kita ialah untuk mengimbangkan kedudukan antara bumiputera dengan bukan bumiputera. Justeru itu, akan ada bumiputera yang diberi peluang ataupun mendapat peluang untuk menjayakan diri mereka dalam bidang perniagaan. Apabila sahaja

terdapat kepada mana-mana bumiputera termasuk yang daripada parti lawan pun, maka mereka akan dianggap sebagai kroni kerajaan.

Ini adalah usaha untuk menggagalkan Dasar Ekonomi Baru, untuk menyamakan ataupun mengimbangkan kedudukan ekonomi bumiputera dan bukan bumiputera. Ini amat malang sekali kerana kalau kita tidak langsung ingin melihat bumiputera yang berjaya, melainkan menuduh bahawa dianya adalah kroni kerajaan, maka kerajaan tidak boleh memberi kejayaan kepada sesiapa kerana sesiapa juga yang mencapai kejayaan akan dianggap sebagai kroni kepada kerajaan. Dengan itu akan gagallah Dasar Ekonomi Baru dan ini akan menyeronokkan orang asing yang tidak senang hati dengan Dasar Ekonomi Baru yang menyekat peluang-peluang mereka dan ini malangnya disokong oleh orang yang tidak tahu niat buruk daripada orang-orang asing ini. Mereka hanya melihat ini sebagai satu yang boleh dijadikan isu untuk kepentingan politik mereka.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tuan Kerk Kim Hock.

Tuan Kerk Kim Hock: Selamat Datang Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Selamat Hari Jadi. Kita pembangkang tidak benci. Soalan saya yang ke-4. *[Ketawa]*

4. **Tuan Kerk Kim Hock [Kota Melaka]** minta Perdana Menteri menyatakan, apakah motif dan tujuannya apabila beliau telah baru-baru ini mengumumkan bahawa seorang bangsa Cina boleh menjadi Perdana Menteri Malaysia dan sama ada beliau sedar bahawa pengumuman sedemikian sentiasa digunakan oleh pemimpin UMNO untuk menakutkan orang Melayu dengan alasan bahawa kedudukan orang Melayu akan diancam.

Perdana Menteri: Terima kasihlah tetapi hari ini bukan hari jadi saya. 20 Disember, sila hantar kek dan lain-lain. *[Ketawa]* Terima kasih ya.

Tuan Yang di-Pertua, saya akan menjawab soalan ini bersama-sama dengan soalan nombor 41 pada 10 Julai dan nombor 31 pada 13 Julai 2000.

Negara kita mengamalkan sistem demokrasi dan mana-mana parti politik yang berjaya mendapat majoriti undi dalam Pilihanraya Umum akan dapat membentuk kerajaan dan seterusnya menjadi Perdana Menteri. Perlembagaan Malaysia tidak menyebut mengenai keturunan bagi melayakkan seseorang itu menjadi Perdana

Menteri. Dengan demikian tidaklah mustahil orang keturunan bukan Melayu dilantik sebagai Perdana Menteri jika ianya diterima oleh rakyat Malaysia. Kenyataan mengenai “keturunan bukan Melayu boleh menjadi Perdana Menteri” tidaklah sama sekali bertujuan untuk menakutkan orang-orang Melayu tetapi adalah hakikat politik yang nyata yang mungkin terjadi selaras dengan prinsip-prinsip demokrasi yang kita amalkan.

Harus diingat bahawa pemimpin parti PAS juga telah menyatakan kesanggupannya untuk menerima Lim Kit Siang sebagai Perdana Menteri dan Lim Kit Siang saya percaya bukanlah orang Melayu. [Ketawa] Apakah ianya juga ingin menakutkan orang Melayu, wallahu alam.

Tuan Kerk Kim Hock: Soalan tambahan. Sebenarnya DAP dan masyarakat Cina menyambut baik kenyataan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri walaupun Yang Amat Berhormat Perdana Menteri cuma *stating what is obvious in the rule of democracy*, dengan izin, tetapi ucapan Yang Amat Berhormat di Cairo mengenai ketuanan Melayu itu telah memberi satu tanggapan kepada masyarakat Cina bahawa ini telah dengan serta-merta, dengan automatik dan sendiri menyangkal dan menentang semangat baik yang menyebabkan Yang Amat Berhormat mengeluarkan perkataan itu. Naib Pengerusi UMNO, Tan Sri Muhamad Taib sentiasa mempolitikkan isu ini dan dia telah mentafsirkan kenyataan Yang Amat Berhormat itu sebagai satu amaran kepada orang Melayu. Itu yang kita khuatir bahawa, dengan izin, *good motive should be the originator's of good action, and not the apology for bad action* kerana motif baik tetapi orang-orang UMNO sendiri dia politikkan, itu yang kita kata tidak patut. Itu sahaja.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, saya cuma membuat kenyataan, tafsiran terpulanglah kepada orang itu. Kalau DAP sambut baik, kata baik sudahlah. Tidak usah cakap fasal orang lainlah.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apabila Yang Amat Berhormat membuat kenyataan sedemikian, kenyataan yang dinyatakan di dalam soalan ini, tentu ada Yang Amat Berhormat fikirkan. Tentunya bukan untuk menakutkan orang Melayu atau sesiapa di Malaysia ini. Yang Amat Berhormat memang dikenali sebagai orang yang berpandangan jauh.

Saya minta penjelasan sejelas-jelasnya, saya minta penjelasan yang terang, sebenarnya orang Melayu ataupun orang Islam yang macam mana Yang Amat Berhormat inginkan, pada hari ini dan di masa akan datang. Apakah orang Melayu yang bijak menguasai semua jenis ilmu, ilmu moden, fardu ain dan fardu kifayah dan berbaik-baik dengan semua kaum atau orang Melayu yang cuma beribadat fardu ain, berpisah dengan orang lain (*segregated*) dan yang ingin membenci ataupun menghasut orang lain supaya membenci kaum lain ataupun kaum yang tidak seperjuangan dengan mereka.

Perdana Menteri: Tuan Yang di-Pertua, di Malaysia yang penduduknya terdiri daripada pelbagai kaum yang menganuti pelbagai agama ini, hanya orang yang diterima oleh majoriti daripada rakyat berbilang kaum ini yang akan dapat menjawat jawatan Perdana Menteri.

Justeru itu kalau ada orang Cina yang boleh diterima oleh orang Melayu, maka dia boleh menjadi Perdana Menteri tetapi saya khuatir dengan parti lawan selalu menyebarkan perasaan perkauman, kononnya hendak menolak hak orang-orang bukan Islam dan sebagainya dan menakutkan orang-orang Cina dengan macam-macam cadangan. Saya fikir orang seperti itu tidak akan diterima oleh orang Cina dan orang India dan mereka tidak akan dapat menjadi Perdana Menteri tetapi orang Melayu yang berpegang kepada ajaran Islam, berpegang kepada kesederhanaan agama, mereka boleh diterima oleh orang Cina. Sebab itu sehingga kini orang Melayu yang jenis itu sahaja yang dapat menjadi Perdana Menteri. Jenis yang satu lagi ini mungkin di dua, tiga buah negeri dapat menjadi Menteri Besar tetapi saya fikir setakat itu sahajalah. [*Ketawa*]

Tuan Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, Perdana Menteri adalah orang yang paling berkuasa dan dia adalah Ketua Eksekutif. Bila cakap Perdana Menteri dia berlainan dengan cakap orang lain. Bila Perdana Menteri sebut bahawa orang Cina boleh menjadi Perdana Menteri, perancangan yang dibuat selama ini sampai ke peringkat mereka boleh menjadi Perdana Menteri terutama sekali penambahan kaum dan sebagainya. Apakah Perdana Menteri tidak sedar berlaku kegelisahan di kalangan UMNO tentang ucapan Perdana Menteri itu sebab merekalah yang menguatkan soal ketuanan Melayu di negeri ini sebab Perdana Menteri adalah

orang yang paling berkuasa, cakap Perdana Menteri ada ekoran kuasanya itu boleh dilaksanakan. Apa pandangan Perdana Menteri dalam masalah ini?

Perdana Menteri: Nampak benarlah bahawa parti PAS sanggup menerima Lim Kit Siang, sedangkan UMNO ini berhati-hati sedikit barangkali sebab itu mereka khuatir. Jadi, kalau Perdana Menteri ini begitu berkuasa, sudah lama tidak ada parti PAS dalam negara kita ini tetapi kita berkuasa tertakluk kepada perundangan negara, tertakluk kepada demokrasi yang kita amalkan dalam negara kita ini. Jadi, walaupun pendapat saya mungkin diberi pertimbangan tetapi pendapat saya bukan menjadi satu arahan dan apa yang saya kata tidak akan menjadi kenyataan melainkan ini adalah pilihan rakyat.

[Soalan No. 5 - Datin Seri Dr. Wan Azizah binti Wan Ismail (Permatang Pauh) tidak hadir]

6. **Tuan Mah Siew Keong [Teluk Intan]** minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menyatakan sama ada kerajaan bercadang mewajibkan rakyatnya yang berkemampuan bertanggungjawab menjaga ibu bapa mereka yang tidak lagi terdaya dari segi kewangan, seperti mana di negara Singapura.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat [Dato' S. Veerasingam]: Tuan Yang di-Pertua, selepas mendengar jawapan daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, jawapan-jawapan lain menjadi *anti-climax*. *[Ketawa]* Saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita yang begitu bernas dalam jawapan hingga pihak pembangkang semua diam sahaja.

Beberapa Ahli Pembangkang: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Teruskan, teruskan.

Tuan Mohamad bin Sabu: Kami diam. Kami diam respect Perdana Menteri. Inilah tidak respect.

Dato' S. Veerasingam: Bagus, bagus. Kita ucapkan terima kasih kepada pihak PAS kerana menghormati Perdana Menteri kita.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup.

Dato' S. Veerasingam: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat Malaysia ingin menjelaskan bahawa kerajaan tidak bercadang mewajibkan penjagaan ke atas ibu bapa mereka yang tidak lagi berdaya dari segi kewangan seperti di negara Singapura. Selaras dengan konsep masyarakat penyayang, keluarga akan terus digalakkan untuk memberi penjagaan terhadap warga tua.

Kerajaan menyedari bahawa keluarga merupakan unit asas dalam masyarakat dan sumber utama untuk memupuk kasih sayang yang mewujudkan keluarga yang teguh, berdaya tahan, kekeluargaan yang stabil, sihat dan bahagia. Memandangkan pertalian keluarga yang dikekalkan, penjagaan warga tua terus menjadi tanggungjawab keluarga. Untuk tujuan ini kerajaan sentiasa berusaha menimbulkan kesedaran dan mendidik orang ramai termasuk kanak-kanak, golongan muda tentang pentingnya ikatan kekeluargaan serta fungsi keluarga sebagai institusi utama dalam memberi jagaan dan perlindungan yang sempurna kepada ibu bapa dan warga tua.

Selain daripada itu, kerajaan juga menyediakan pelbagai perkhidmatan dan kemudahan bagi warga tua dan penjaganya seperti memberi pengecualian cukai ke atas perbelanjaan perubatan kepada anak yang menjaga ibu bapa yang tua, perkhidmatan bantuan di rumah melalui badan bukan kerajaan.

Di samping itu, di bawah Skim Saraan Baru, kemudahan perubatan untuk kakitangan sektor awam telah diperluaskan meliputi ibu bapa dan rawatan kepada warga tua diberikan secara percuma. Seterusnya bantuan kewangan dan lain-lain perkhidmatan juga dipertimbangkan kepada keluarga yang miskin untuk memperkukuhkan keluarga tersebut demi mengelakkan ahlinya daripada berpecah-belah.

Tuan Mah Siew Keong: Terima kasih, soalan tambahan. Sekarang terdapat banyak kes di mana selepas harta orang tua itu dibahagikan kepada anak-anak mereka, orang tua itu tidak dijaga dan dihalau daripada rumah. Adakah kementerian bercadang meminda undang-undang di mana ibu bapa boleh menuntut balik rumah dan harta atau sebahagian daripadanya untuk menanggung diri jika kes-kes seperti ini berlaku.

Dato' S. Veerasingam: Saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat atas soalan ini. Kita sebagai wakil rakyat sentiasa memberitahu kepada orang ramai khasnya warga tua betapa pentingnya mereka menyimpan duit untuk masa hadapan mereka. Ada kes-kes mereka bukan banyak harta benda, mengeluarkan EPF membeli motor beri anak, buat perkahwinan di rumah, duit semua sudah habis dan dia dihalau keluar. Ada banyak kes, ada seorang tua datang ke pejabat saya, dia minta supaya dihantar ke satu rumah warga tua. Jadi, dia kata dia ada lima orang anak, saya kata mengapa anak tidak boleh jaga, dia kata, mereka tidak mahu terima dia tetapi saya diberitahu bahawa orang tua ini ada sebidang tanah di Behrang. Saya beritahu dia boleh jual tanah ini dan kemudian boleh hidup mewah, dia kata, "Saya tidak boleh jual tanah ini, tanah ini adalah untuk anak-anak saya". Itulah hati bapa. Jadi, saya berharap anak-anak akan menjaga ibu bapa dan sebagai wakil rakyat kita juga memberitahu kepada warga tua, ada harta semua simpan dahulu, jangan beri semua kepada anak nanti susah kemudian. Terima kasih. *[Ketawa]*

Tuan Saupi bin Daud: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terutama sekali saya tadi – Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sudah balik, sudah keluar. Ramai yang happy apabila Perdana Menteri datang tetapi mungkin *[Disampuk]* - tunggu satu la, kita dalam Dewan ini juga mungkin kenyataan Yang Amat Berhormat tadi mengatakan mengapa orang PAS *[Sorak]* hari ini.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Soalan Yang Berhormat ya.

Tuan Saupi bin Daud: hari ini juga, nanti sekejap. Saya hendak ambil kesempatan ini hendak mengucapkan terima kasih kepada bekas Timbalan Perdana Menteri, Yang Berhormat bagi Batu Berendam yang turut hadir juga pada hari ini. *[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Nanti, soalan ya. *[Tepuk]*

Tuan Saupi bin Daud: Bekas Timbalan Perdana Menteri juga dilupakan. Soalannya, *[Ketawa]*.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, teruskan.

Tuan Saupi bin Daud: Kepada keluarga tua tadi, kita dapati kerajaan telah melaksanakan Program PPRT dan juga dahulunya ada suatu skim iaitu pinjaman ASB sebanyak RM5,000. *[Disampuk]* Tetapi pinjaman ASB ini telah pun dihentikan beberapa tahun yang lalu, di mana biasanya diberikan kepada warga tua.

Kita ingin bertanya mengapakah program-program yang berupa pembangunan dari segi kewangan kepada warga tua di Malaysia ini tidak dapat diteruskan dan tidak dapat dipertingkatkan lagi? Itu sahaja soalan saya.

Dato' S. Veerasingam: Tuan Yang di-Pertua, memberi ASB dan PPRT adalah di bawah jagaan Kementerian Pembangunan Luar Bandar. Bagi kementerian saya kita teruskan bayaran, dahulu kita bayar RM70 sebulan, sekarang kita telah naikan dan beri RM100 sebulan dan bayaran ini akan diberi mulai 1 Januari 2000. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar.....

Tun Abdul Ghafar bin Baba: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Tun.

Tun Abdul Ghafar bin Baba: *[Bercakap tanpa pembesar suara]* Tuan Yang di-Pertua, ...*[Ketawa]*

Tuan Saupi bin Daud: Boleh saya jawab? Saya inginlah supaya orang lain terutama sekali orang-orang UMNO tidak melupakan jasa *[Sorak]* Yang Berhormat sebagai Timbalan Perdana Menteri, sebagaimana yang dinyatakan oleh Perdana Menteri sebentar tadi mengapa hari ini orang-orang PAS mengenang begitu baik jasa yang dibuat oleh seorang tokoh Timbalan Perdana Menteri apabila dia jatuh. *[Disampuk]*

Jadi, saya pun hendak.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, cukup.

Tuan Saupi bin Daud:.....ungkitkan perkara yang sama. Orang-orang Tun, ...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah, cukuplah, cukuplah.

Tuan Saupi bin Daud:...dia orang bila Tun tidak ada macam-macam dia kata Tun. *[Sorak]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah, cukuplah. Cukup ya.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Point of order, point of order. 36(6) sangkaan jahat, minta tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak payah, cukup, cukup, cukup.

Tuan Saupi bin Daud: Hasutan ini

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup. Kita beginilah, kalau sekiranya niat yang baik, mudah-mudahan kita mendapat ganjaran *[Tepuk]* *[Disampuk]* tetapi kalau niat itu tidak baik, tidak baiklah akan jadinya.

Jadi, sila Pokok Sena.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya juga hendak ucap tahniah kepada bekas Timbalan Perdana Menteri....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup ya, bukan soalan.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar:....walaupun keuzuran tetapi sedia duduk lebih lama daripada Perdana Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, cukuplah, soalan.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, soalan nombor tujuh.

7. **Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]** minta Menteri Kerja Raya menyatakan siapakah kontraktor yang terlibat dalam pembinaan PULAREK dan apakah faktor-faktor yang menyebabkan PULAREK mengalami kerosakan sebelum digunakan.

Menteri Kerja Raya [Dato' Seri S. Samy Vellu]: Tuan Yang di-Pertua, ada banyak juga batu api hari ini. *[Ketawa]* Macam mana yang kita dapat bakar lagilah sekejap.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, teruskan jawapan.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Ya, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tanggungjawab untuk pembinaan Pusat Latihan Rekrut (PULAREK) Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) di Tanjung Pengelih, Johor telah diberi kepada Jabatan Kerja Raya. Projek ini diberikan kepada beberapa pakej dan enam daripada pakej tersebut yang ditawarkan kepada kontraktor-kontraktor bumiputera telah siap dibina dengan kos bernilai RM124,764,822.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kontraktor-kontraktor yang terlibat dalam pembinaan PULAREK adalah seperti berikut:

- (i) KPB Construction Sdn. Berhad. Butiran kontrak - kerja tanah dan infrastruktur bernilai RM5.5 juta;
- (ii) H&I Niaga Sdn. Berhad. Butiran kontrak - bangunan kediaman bernilai RM33.5 juta;
- (iii) Ekovest Sdn. Berhad. Pembinaan jeti bernilai RM25.2 juta;
- (iv) Marimas Sdn. Berhad. Pembinaan ketenteraan dan juga sokongan RM25.4 juta;
- (v) Seri Yakin Sdn. Berhad. Pembinaan bangunan pentadbiran, latihan dan sokongan bernilai RM31.9 juta;
- (vi) Kejuruteraan Pakatan Jaya (KB) Sdn. Berhad. Pembinaan menara tangki air dan juga tangki sedutan bernilai RM2.9 juta.

Meskipun keenam-enam pakej ini telah siap dibina namun masih terdapat beberapa kecacatan yang telah dikenal pasti Hasil dari lawatan, tinjauan dan siasatan oleh saya sendiri dan beberapa orang pegawai daripada Kementerian Kerja Raya, pihak kontraktor telah pun diberitahu mengenai senarai kerja-kerja pembaikan segera yang perlu dilakukan serta satu tempoh masa menyiapkan kerja-kerja pembaikan tersebut telah juga ditetapkan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Syarikat Marimas Sdn. Berhad adalah kontraktor yang terlibat dalam pembinaan yang mengalami kerosakan sebelum digunakan. Skop projek yang ditanggungjawabkan kepada kontraktor berkenaan adalah meliputi kerja-kerja Pakej (iv) iaitu mereka-

bentuk, membina dan juga menyiapkan bangunan ketenteraan dengan harga kontrak bernilai RM25.4 juta.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bangunan-bangunan yang dibina dalam Pakej (iv) ini ialah pusat kesihatan, bangunan bomba, auditorium besar dan pusat Damage Control Fire Fighting, dengan izin, pejabat dan depot membaiki kenderaan, bangunan dobi dan kuarters kelas B dan C. Kerosakan besar yang terdapat dalam pakej ini ialah keruntuhan bumbung di bangunan auditorium. Wala upun pelan asal bangunan tersebut adalah mengikut justifikasi reka bentuk JKR tetapi bahagian bumbungnya pula adalah di bawah kontrak 'Reka dan Bina', menggunakan dengan izin, *Patented Roof Truss* yang direka bentuk, dibekal dan dipasang oleh Syarikat Pryda iaitu sebuah syarikat kontraktor yang dilantik oleh Marimas Sdn. Berhad sebagai subkontraktornya.

Sementara itu, kerja-kerja pengawasan pemasangan bumbung pula adalah di bawah tanggungjawab jurutera perunding daripada Syarikat CYS iaitu sebuah syarikat jurutera perunding swasta yang dilantik oleh Syarikat Pryda itu.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, izinkan saya menerangkan di Dewan yang mulia ini, faktor-faktor yang menyebabkan keruntuhan bumbung *Patented Roof Truss*, dengan izin, bangunan auditorium tersebut ialah berpunca daripada:

- (i) sebahagian kayu yang digunakan tidak mengikut spesifikasi;
- (ii) rembatan kayu (*bracing*) untuk struktur tidak dipasang dengan cukup; dan
- (iii) mutu kerja pembinaan terlalu rendah.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak kontraktor telah pun melaksanakan kerja-kerja pembaikan semula bumbung auditorium tersebut dengan menggunakan kekuda keluli (*steel truss*) ,dengan izin, dengan kos RM800,000. Kos ini ditanggung oleh mereka sendiri iaitu syarikat yang telah bertanggungjawab.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam Mesyuarat Jemaah Menteri minggu lepas iaitu pada 12 Julai 2000, Kabinet yang memandang serius perkara ini telah memutuskan bahawa satu tindakan tatatertib

perlu diambil iaitu dengan membatalkan pendaftaran kontraktor, membatalkan kerja dan mengambil tindakan bukan sahaja terhadap syarikat kontraktor yang bertanggungjawab tetapi juga terhadap Ahli-ahli Lembaga Pengarah syarikat berkenaan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Rompin.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Terima kasih, satu jawapan yang panjang lebar oleh Dato' Menteri juga dari segi latar belakangnya seorang arkitek. Betul ya? Ha, latar belakang Menteri itu lebih daripada seorang Menteri. Itu penting untuk diberitahu.

Tadi terima kasih, syabas kepada *[Disampuk]* tindakan yang diambil. Ini betul....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, teruskan Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis:...Menteri Barisan Nasional, Menteri yang berkaliber dan latar belakang yang baik. *[Disampuk]*

Tuan Kerk Kim Hock: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, teruskan, teruskan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Kita tidak tanya macam Jeli. Soalan saya, tindakan diambil kepada pemborong, bagaimana subkontraktornya? Saya ucapkan syabas ambil tindakan kepada pemborong. Tetapi saya difahamkan tadi juga bagaimana subkontraktor-subkontraktor yang tidak perform itu.

Kalau mungkin tadi di sana takut dia ada jadikan isu, dia kata ambil sahaja tindakan kepada main contractor supaya subkontraktor yang dia buat kerja, tidak diambil tindakan. Adakah ini benar ataupun tindakan juga akan diambil. Minta sedikit penjelasan daripada Dato' Menteri.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, tindakan akan diambil atas kontraktor dan juga subkontraktor, bukan sahaja itu. Saya telah minta Lembaga

Jurutera Malaysia untuk menyiasat atas syarikat swasta juru perunding itupun, macam manakah jurutera itu telah memberi satu reka bentuk seperti ini yang merbahaya.

Jadi, semua pihak yang terlibat dalam perkara itu akan diambil tindakan.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan, sebagaimana yang disebut oleh Yang Berhormat Menteri tentang PULAREK ini, saya telah pun membawa isu ini ke Parlimen beberapa bulan yang lepas dalam usul tergepar.

Cuma saya ingin mengetahui apakah pula tindakan yang diambil kepada pihak JKR yang memberi approval kepada kontraktor-kontraktor ini sehingga membawa suatu skandal yang besar, yang mana ianya telah menghilangkan kredibiliti pertahanan kita kerana pusat ini adalah suatu yang begitu penting dan begitu strategik. Tetapi bagaimana ianya boleh berlaku di hadapan mata pegawai-pegawai JKR khususnya dalam konteks yang menyelaraskan projek di PULAREK ini sendiri.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, saya bercadang untuk mengambil tindakan ke atas pegawai-pegawai yang menjaga kerja itu juga, bukan sahaja ini.

Satu lagi masalah, Tuan Yang di-Pertua, iaitu PULAREK jadi lebih popular dari bintang filem sekarang. *[Disampuk]* Oleh kerana bangun pagi-pagi di hadapan pemberita minta berkenaan dengan PULAREK, balik rumah pun minta PULAREK. Balik pejabat macam ini juga, oleh kerana PULAREK ini jadi lebih popular sekarang. Oleh kerana ramai juga pemberita suka menulis, oleh kerana mereka tidak ada apa-apa kandungan lagi. *[Disampuk]* Jadi, itulah masalah.

Masalah yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, saya suka menerangkan sedikit kepada Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu kekurangan pekerja mahir di negara ini yang paling tinggi sekarang, tidak ada pemuda-pemuda suka mendapat latihan dan menjadi pekerja-pekerja dalam industri pembinaan. Kita dapat pekerja-pekerja asing untuk menjadi pekerja pembinaan.

Jadi, masa dahulu ada juga beberapa pekerja-pekerja daripada kaum keturunan Cina, pandai bekerja dalam industri pembinaan. Sekarang orang Cina, pemuda-pemudanya tidak suka jadi kontraktor lagi atau pekerja lagi. Mereka suka mencari kerja-kerja yang lain di mana gaji yang lebih lumayan boleh diterima. Dan kaum

bumiputera pemuda-pemudanya kalau beri latihan, dia tidak mahu kerja dalam pembinaan ini. Kaum India tidak payah cakaplah. *[Ketawa]* Ini lebih teruk.

Jadi, itulah Tuan Yang di-Pertua, kita sedang mengadakan satu *[Ketawa]*.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya.

Dato' Seri S. Samy Vellu:...mahukah?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, terus-terus.

Dato' Seri S. Samy Vellu:....kaum India dia langsung tidak mahu masuk dalam industri pembinaan pasal dia percaya pokok

Tuan Kerk Kim Hock: MIC boleh tolong ya.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Ya, pokok-pokok itu dia mahu juga, gaji yang lebih lumayan dan kerja di industri-industri sahaja bukan di tempat-tempat yang lain. Oleh kerana dia sudah kerja dengan pokok getah lebih daripada 160 tahun. *[Disampuk]*

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, cukup.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Soalan saya, macam mana CF itu diberikan, bagaimana CF dikeluarkan ke atas setengah-setengah bangunan di mana pegawai-pegawai Tentera Laut berpindah, keluarga mereka berpindah dalam keadaan bumbung yang runtuh dan sebagainya. Bagaimana CF dikeluarkan oleh pihak yang berkenaan?

Dato' Seri S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, CF tidak dikeluarkan kepada bangunan-bangunan yang saya katakan tadi. Bangunan-bangunan di mana CF telah dikeluarkan, mereka sedang menggunakan bangunan itu tetapi ada ada jugalah pagi sampai petang orang cari sahaja kesalahan dalam bangunan-bangunan itu.

Baru-baru ini pun, saya melawat kali yang kedua sudah tetap, sudah buat senarai para pekerja akan dibuat balik, kontraktor sudah diberi amaran dan sekarang kita akan memasang satu lagi kontraktor untuk mengatasi semua masalah yang sedia

ada di bangunan itu. Saya harap kali ini kita boleh selesai semua masalah dengan cekap.

8. **Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob [Sipitang]** minta Menteri Pendidikan menyatakan bilangan dan tempat sekolah menengah dan sekolah rendah yang akan dibina di seluruh Sabah dan langkah diambil untuk menyelesaikan masalah banyak sekolah tidak dibaiki segera sejak pembinaannya.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pendidikan [Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya jawab soalan, saya ingin saya beritahu sahabat saya dari Kuala Kedah dan juga sahabat saya daripada Pokok Sena hari ini Yang Berhormat bagi Batu Berendam kita berada bersama-sama kita.

Jadi, saya hairan mengapa Yang Berhormat bagi Sik sampai hari ini tidak kelihatan muka?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak payah jawab. *[Disampuk]*

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Dia sudah diberi cuti, Tuan Yang di-Pertua beri.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir: Cutilah, yang

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sila jawab ya.

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir: Tuan Yang di-Pertua, bilangan sekolah yang akan dibina seluruh Sabah dalam tahun 2000 dan 2001 adalah berjumlah 38 buah bagi sekolah menengah dan 31 buah bagi sekolah rendah. Tempat-tempatnya adalah seperti berikut:

- (i) Daerah Kota Kinabalu - Papar, Tuaran dan Penampang.
- (ii) Daerah Kota Belud - Ranau dan Tamparuli.
- (iii) Daerah Tawau - Semporna, Lahad Datu, Kunak.
- (iv) Daerah Keningau - Nabawan, Tambunan.
- (v) Daerah Beaufort - Sipitang, Kuala Penyu, Membakut.
- (vi) Daerah Kudat - Pitas, Kota Marudu.
- (vii) Daerah Sandakan - Kinabatangan dan Beluran.

Untuk meneygerakan pelaksanaan projek Kementerian Pendidikan telah menggunakan kaedah rundingan terus 'Reka dan Bina' dan dikawal selia oleh perunding pengurusan projek di samping menggunakan kaedah conventional oleh Jabatan Kerja Raya.

Perlantikan kontraktor secara rundingan terus juga dapat membantu serta mempercepatkan pelaksanaan projek.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan, tadi tidak dijelaskan mengenai dengan banyak sekolah yang lama tidak diselenggara ataupun tidak *dimaintain*, dengan izin, ada laporan bahawa ada wang tidak dapat digunakan dan dipulangkan kepada kementerian ataupun Kerajaan Persekutuan. Apakah ini kerana ada masalah kekurangan kakitangan ataupun ada masalah lain dan bagaimana untuk mengatasi perkara ini?

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir: Tadi soalnya ialah mengenai berapa buah sekolah yang akan didirikan dan juga dibina. Jadi, soalan Yang Berhormat bertanya tadi sebagai soalan tambahan, memang kita katakan dalam hal ini sedang kita uruskan.

Jadi, bagi projek-projek yang terbengkalai misalnya, itu juga diberi perhatian oleh pihak kementerian dan kita senantiasa memantau keadaan-keadaan tertentu. Walau bagaimanapun, bagi sekolah-sekolah yang baru serta juga projek-projek baru di bawah Kementerian Pendidikan, kita teruskan. Malah kita tidak ada perbezaan langsung sama ada projek itu di Sabah, Sarawak mahupun di Semenanjung. *Priority* nya adalah sama, tidak ada kita hendak menganaktirikan projek-projek di Sabah. Kita memang faham ada laporan-laporan yang kita perolehi bahawa sesetengah projek itu tergendala.

Walaupun bagaimanapun, kita akan teruskan juga, tidak ada kita hendak mengatakan bahawa projek di Sabah kita tidak kawalselia dengan begitu baik. Saya beri jaminan kepada Yang Berhormat bagi Sipitang bahawa kita telah pun merancang supaya kita mempercepatkan lagi segala projek binaan sekolah sama ada sekolah menengah mahupun sekolah rendah bagi kemudahan anak-anak di Sabah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan pada hari ini telah pun selesai.

[Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Lisan telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 1, 5 dan 9 hingga 84 adalah dijilid dalam buku berasingan]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG TABUNG ANGKATAN TENTERA (PINDAAN) 2000

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Tabung Angkatan Tentera 1973; dibawa ke dalam mesyuarat oleh Timbalan Menteri Pertahanan; dibacakan kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG PERBADANAN LABUAN 2000

Bacaan Kali Yang Pertama

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk memansuhkan Akta Lembaga Pembangunan Labuan 1992 dan membatalkan surat cara Majlis Perbandaran Labuan 1993 untuk membubarkan Lembaga Pembangunan Labuan dan Majlis Perbandaran Labuan untuk menggantikan Lembaga Pembangunan Labuan dan Majlis Perbandaran Labuan dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara-perkara yang berkaitan dengannya; dibawa ke dalam mesyuarat oleh Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan; dibacakan kali yang pertama, akan dibacakan kali yang kedua pada mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG**RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN
TAMBAHAN (2000) 2000****Bacaan Kali Yang Kedua*****dan*****USUL****ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMB.) (BIL.1) 2000**

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah, “Bahawa Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2000) 2000 dibacakan kali yang kedua sekarang” dan “Bahawa Usul yang berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis:

“Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak tiga bilion tiga ratus lapan puluh tiga juta enam ratus lapan puluh empat ribu sembilan puluh ringgit (RM3,383,684,090) diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 2000, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama, 2000 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 10 Tahun 2000 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan kedua belas penyata tersebut, hendaklah disahkan.” **[17 Julai 2000]**

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Yang Berhormat bagi Gelang Patah, sila sambung.

11.07 pagi

Tuan Chang See Ten [Gelang Patah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberikan peluang kepada saya untuk melanjutkan perbahasan terhadap Akta Perbekalan Tambahan 2000.

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng] **mempengerusikan Mesyuarat]**

Tuan Yang di-Pertua, pembangunan sekolah jenis kebangsaan Cina dan Tamil dengan sempurna dan terancang mengikuti keperluan, perlu diadakan demi kepentingan semua kaum. Tanah-tanah rizab pendidikan untuk sekolah-sekolah

rendah di taman-taman perumahan harus dibahagikan di antara sekolah rendah kebangsaan, sekolah jenis kebangsaan Cina dan Tamil mengikut keperluan masing-masing sejajar dengan polisi terbuka kerajaan Barisan Nasional.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang kita kasihi sentiasa menjelaskan bahawa rakyat Malaysia yang mendapat pendidikan bahasa ibunda langsung tidak mendatangkan sebarang masalah kepada proses penyatupaduan rakyat Malaysia yang berbilang kaum. Oleh yang demikian, saya sangat berharap pihak Kementerian Pendidikan perlu peka dan prihatin tentang masalah-masalah kesesakan 'overcrowding', dengan izin, dan kekurangan guru-guru sekolah di sekolah-sekolah jenis kebangsaan Cina di seluruh negara, terutama di bandar-bandar besar seperti Kuala Lumpur dan Johor Bahru. Keadaan sekolah yang terlalu sesak akan menjejaskan proses pembelajaran para pelajar dan secara tidak langsung membantut usaha pembangunan sumber manusia negara. Keadaan sekolah-sekolah yang menghadapi kekurangan guru-guru terlatih akan menjejaskan hasrat kerajaan untuk mengadakan pendidikan yang berkualiti untuk generasi muda kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin ambil peluang keemasan dalam Dewan yang mulia ini menyampaikan masalah-masalah yang dihadapi oleh 20 buah sekolah-sekolah jenis kebangsaan Cina di kawasan pentadbiran Jabatan Pendidikan Daerah, Johor Bahru.

Tuan Yang di-Pertua, tinjauan dan siasatan telah dibuat hingga 31 Mac 2000 bahawa jumlah murid-murid di 20 buah sekolah jenis kebangsaan Cina dalam kawasan pentadbiran Jabatan Pendidikan Daerah, Johor Bahru adalah 38,189 orang, dan 5% dari jumlah murid-murid itu adalah terdiri daripada murid-murid bukan kaum Cina iaitu sebanyak 1,874 orang. Dan daripada 20 buah sekolah itu, 2 buah sekolah melebihi 4,000 orang murid, 8 buah melebihi 1,500 orang murid, dan 5 buah mempunyai lebih 2,000 orang murid.

Jika mengikuti piawaian Kementerian Pendidikan, nisbah guru dengan murid adalah 1:25 dan kita perlu mengadakan seramai 1,513 orang guru di sekolah-sekolah tersebut, tetapi mereka cuma mempunyai 1,127 orang guru termasuk guru sandaran pada masa sekarang, iaitu masih menghadapi kekurangan guru sebanyak 386 orang, satu angka yang sangat besar.

Tuan Yang di-Pertua, dari segi jumlah bilik darjah di 20 buah sekolah jenis kebangsaan Cina itu dan mengikuti piawaian Kementerian Pendidikan, nisbah bilik darjah dengan jumlah murid tiap-tiap satu bilik darjah adalah 1:35 orang murid. Kita perlu mengadakan 1,091 bilik darjah untuk 38,189 orang murid sekolah di 20 buah sekolah jenis kebangsaan Cina itu. Tetapi, mereka cuma mempunyai 967 buah bilik darjah sahaja pada masa kini, iaitu kekurangan bilik darjah sebanyak 124 buah.

Tuan Yang di-Pertua, dengan kiraan ini, boleh dikatakan sebanyak 4,344 orang murid sekolah tidak mempunyai bilik darjah untuk belajar kerana 967 bilik darjah cuma boleh menampung 33,845 orang murid-murid sekolah sahaja. Oleh yang demikian, untuk menempatkan 4,344 orang murid sekolah, kebanyakan 20 buah sekolah jenis kebangsaan Cina itu menghadapi masalah kesesakan murid sekolah dalam bilik darjah serta menghadapi kekurangan guru yang cuma boleh buka 867 kelas, tiap-tiap bilik darjah mempunyai 45 hingga 50 orang murid sekolah.

Tuan Yang di-Pertua, kepesatan murid-murid sekolah dalam bilik darjah telah menyebabkan tambahan beban kerja kepada guru-guru sekolah. Oleh yang demikian, pihak PIBG dan pihak jemaah pengurus terpaksa mengutip bantuan wang untuk mengupah guru-guru bersara dan guru-guru sandaran dan telah belanja sebanyak lebih RM1 juta dalam tahun 1998 dan 1999.

Tuan Yang di-Pertua, pihak Kementerian Pendidikan perlu ambil tindakan positif untuk menyelesaikan masalah-masalah yang tersebut di atas dan saya puji pihak Kementerian Pendidikan telah ambil tindakan pertama untuk menyelesaikan masalah kekurangan guru terlatih di sekolah jenis kebangsaan Cina dengan mengadakan kursus dalam cuti sekolah mulai November 2000 yang baru diumumkan oleh Timbalan Menteri Pendidikan yang akan mengambil lebih 1,000 orang guru sandaran yang layak menyertai kursus ini.

Tuan Yang di-Pertua, di kawasan saya, kawasan Parlimen Gelang Patah, ada sebuah sekolah jenis kebangsaan Cina iaitu Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Sze, Skudai yang besar, mempunyai 4,200 orang murid di tapak tanah seluas 2.2 ekar sahaja. Jika mengikut piawaian Kementerian Pendidikan iaitu satu ekar tanah cuma boleh menampung 200 orang murid sekolah. Sekolah ini telah menghadapi kesesakan murid sekolah yang sangat serius.

Oleh yang demikian, saya sangat berharap pihak Kementerian Pendidikan mempertimbangkan dan meluluskan permohonan dari jemaah pengurus sekolah dan pihak PIBG Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Tze untuk mengadakan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Tze yang kedua. Bentuk Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Tze adalah sekolah jenis kebangsaan bantuan penuh. Oleh yang demikian, saya harap pihak Kementerian Pendidikan dapat memperuntukkan sebidang tanah rizab pendidikan di taman perumahan yang berdekatan seperti di Taman Universiti, Taman Pulau Utama atau Taman Impian Emas yang berdekatan dengan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Sze untuk menempatkan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Tze II supaya dapat menyelesaikan masalah kesesakan di Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Pu Tze.

Tuan Yang di-Pertua, sekolah merupakan tapak semaian generasi muda yang bakal menjadi sumber tenaga negara menjelang tahun 2020. Sekolah yang tidak ideal akan melahirkan generasi muda yang kurang sempurna. Pihak Kementerian Pendidikan memang tidak boleh berasa bangga dengan memuatkan 4,200 orang putera-puteri negara kita di satu kawasan sekolah yang luasnya 2.2 ekar dengan kemudahan yang begitu terhad dari segi fizikal dan tidak sihat dari segi kesihatan, rohani dan jasmani dan tidak dapat mematuhi falsafah pendidikan negara.

Tuan Yang di-Pertua, peruntukan tambahan RM10 juta untuk 100 buah sekolah bantuan modal dan 8 buah sekolah rendah jenis kebangsaan Tamil yang diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 5 April 2000 adalah tidak cukup. Ia perlu ditambahkan kepada RM100 juta iaitu 10 kali ganda lagi memandangkan sekolah-sekolah bantuan modal masih menghadapi pembangunan fizikal yang sangat serius.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin ambil peluang pada hari ini, sentuh sedikit tentang satu masalah yang mana Jabatan Pendidikan Daerah, Johor Bahru sendiri pun sedia maklum tentang masalah yang mana murid-murid terutama kebanyakan dari kaum Cina yang tinggal di Taman Johor Jaya dan mereka, murid-murid di sana bersekolah di sekolah jenis kebangsaan Cina sekitar bandar Johor Bahru iaitu semua sekali 11 sekolah murid-murid di Taman Johor Jaya, satu taman yang sangat besar. Boleh dikatakan lebih 10 ribu unit rumah dan tiada satu tapak untuk mewujudkan

sekolah rendah jenis kebangsaan Cina dan murid-murid terpaksa bangun pagi-pagi, pergi sekolah di semua 11 sekolah di sekitar bandar Johor Bahru, iaitu:

Bil	Nama Sekolah	Bilangan Murid Tinggal Di Taman Johor Jaya
1.	SRJK (C) Foon Yew (1)	589
2.	SRJK (C) Foon Yew (2)	296
3.	SRJK (C) Foon Yew (3)	350
4.	SRJK (C) Foon Yew (4)	508
5.	SRJK (C) Foon Yew (5)	394
6.	SRJK St. Joseph	119
7.	SRJK (C) Pandan	1,144
8.	SRJK (C) Tiram	131
9.	SRJK (C) Chien Chi	499
10.	SRJK (C) Masai	21
11.	SRJK (C) Chee Tong	3
	Jumlah	4,056

Semua sekali 4,056 orang murid-murid dari Taman Johor Jaya, satu taman yang luas dan terpaksa bangun pagi, belanja wang, naik bas sekolah pergi ke sekolah-sekolah yang saya sebutkan tadi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, kenapa murid-murid ini tidak mahu bersekolah di Taman Johor Jaya?

Tuan Chang See Ten: Kerana pihak Kementerian Pendidikan tidak peka tentang keperluan di Taman Johor Jaya, sampai tidak ada peruntukan tapak sekolah untuk sekolah jenis kebangsaan Cina di kawasan itu dan ini satu perkara saya harap sejajar dengan polisi terbuka dan liberal kerajaan Barisan Nasional. Kita harap pihak pegawai-pegawai dari Kementerian Pendidikan perlu ambil tindakan proaktif supaya dapat menyelesaikan. Jangan sampai orang minta baru hendak rancang, ia perlu rancangan yang tersusun dan sempurna supaya masalah ini tidak akan timbul lagi.

Saya cuma ambil satu misalan di sini. Kalau kita, Malaysia sekarang sudah boleh bina, boleh mengadakan MSC (Multimedia Super Corridor), kita ada Putrajaya, kita ada Twin Tower, takkan masalah ini tidak boleh diselesaikan [Tepuk] Oleh kerana masih ada segelintir kecil pegawai-pegawai pendidikan yang masih mempunyai tanggapan yang salah, mereka tidak peka, tidak mengikuti seruan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita bahawa pewujudan sekolah-sekolah jenis kebangsaan Cina dan Tamil di negara kita ini tidak mendatangkan apa-apa masalah kepada keadaan harmoni, perpaduan yang erat antara kaum di negara kita ini. Tetapi ia adalah suatu aset kepada perpaduan yang erat di antara semua kaum di negara kita ini.

Pada masa sekarang, kalau kita tinjau, Aha d ini saya baru menghadiri satu majlis kempen perasmian 'Derma Darah' di Pacific Mall, Johor Bahru dan saya dapat maklumat daripada Pengerusi, Persatuan Bulan Sabit Merah Malaysia dan masa itu Yang Berhormat bagi Kluang, Yang Berhormat Tuan Hoo Seong Chang yang merasmikan, mereka katakan sekarang, yang penderma darah di negara kita ini, lebih 50% dari kaum Cina. Ini membayangkan bahawa kaum Cina sekarang sangat mempunyai semangat kekitaan dan sayang kepada negara kita ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, perkara ini adakah berkaitan dengan masalah pendidikan yang dibangkitkan?

Tuan Chang See Ten: Bukan, kita ini menunjukkan bahawa apa masalah yang dihadapi oleh sekolah jenis kebangsaan Cina kerana kebanyakan murid-murid dari sekolah ini adalah terdiri dari generasi muda dari kaum Cina dan saya beritahu tadi tentang lebih 50% penderma darah dari kaum Cina, untuk memaklumkan kepada pegawai-pegawai di Jabatan Pendidikan bahawa jangan ada apa-apa tanggapan yang melampau tentang pengwujudan sekolah-sekolah jenis kebangsaan Cina di negara kita ini dan mesti mengambil tindakan proaktif kerana sekolah jenis kebangsaan Cina dan Tamil adalah aliran pendidikan

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Gelang Patah, sila gulung. Masa sudah cukup.

Tuan Chang See Ten: Aliran pendidikan di negara kita ini, ia perlu diadakan satu rancangan tersusun dan teratur dan kita tidak akan menghadapi masalah

kesesakan murid-murid di bilik darjah dan kekurangan guru di sekolah-sekolah ini. Dan akhirnya, saya sekali lagi ingin menyeru kepada pihak Kementerian Pendidikan agar mengambil perhatian tentang apa-apa yang saya bawa tadi.

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya, pihak kerajaan mesti sentiasa berusaha untuk mempertingkatkan kecekapan dan ketelusan dalam jentera pentadbiran kerajaan di peringkat persekutuan, negeri dan pihak-pihak berkuasa tempatan.

Strategi pengalaman amalan nilai-nilai murni, strategi pematuhan undang-undang dan peraturan kerja sebagai kawalan dalaman dan strategi *punitive* sebagai hukuman terhadap penyelewengan perlu diamalkan demi melicinkan pentadbiran kerajaan di semua peringkat supaya dapat mewujudkan pentadbiran kerajaan dan perkhidmatan awam yang cekap, berdisiplin serta mempunyai integriti yang paling tinggi. Dengan kata-kata yang demikian, saya pohon menyokong. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tuaran.

11.28 pagi

Tuan Wilfred Madius Tangau [Tuaran]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kerana memberi peluang kepada saya untuk memberi sumbangan sedikit dalam perbahasan Perbekalan Tambahan tahun 2000 ini.

Tuan Yang di-Pertua, yang pertama saya hendak sentuh ialah soal peruntukan pendidikan yang dicadangkan. Pertama, saya hendak sentuh sedikit dalam soal asrama iaitu seperti mana kita faham bahawa asrama ini telah memberi sumbangan yang amat besar dalam proses memberi pendidikan kepada anak-anak kita.

Persoalan yang saya hendak bawa di sini ialah yang pertama, adakah menjadi dasar kerajaan untuk apabila membina sebuah sekolah menengah khususnya di luar bandar hendaklah juga dibina asramanya. Persoalannya di sini ialah terdapat sebuah sekolah menengah di daerah Tuaran di kawasan saya di mana sebuah sekolah yang bernama Sekolah Menengah Sungai Damit telah dibina bangunan sekolahnya tujuh tahun yang lepas, tetapi bangunan asramanya tidak dibina, sedangkan lebih kurang 60% daripada para pelajarnya datang daripada kampung-kampung yang jauh.

Oleh itu, sekolah tersebut telah berjumpa dengan saya untuk meminta supaya asrama juga dibina. Dan saya telah bertanya kenapa asrama tidak dibina dan Pegawai

Pendidikan Daerah telah memberitahu saya, bahawa adalah menjadi dasar kerajaan bahawa apabila dibina sekolah hendaklah dibina asrama, tetapi asrama tidak dibina. Jadi, saya minta penjelasan kenapa asrama itu tidak boleh dibina dan kalau tidak dapat dibina sekarang, saya mohonlah supaya asrama Sekolah Menengah Sungai Damit itu dapat dibina.

Persoalan yang kedua ialah dalam soal pembinaan asrama-asrama desa. Asrama-asrama desa khususnya di sekolah-sekolah rendah barangkali selama ini tidak banyak disentuh, tetapi sebenarnya asrama-asrama desa sekolah-sekolah rendah ini juga adalah amat perlu. Di daerah saya, daerah Tuaran adalah sebuah sekolah yang mempunyai i asrama desa iaitu Sekolah Rendah Mantub di mana akan dapat asrama desa, murid-murid daripada perkampungan yang jauh ditempatkan di asrama tersebut, diberi makan, diberi tempat tidur dan kita berterima kasih banyak kepada kerajaan sebab atas usaha ini.

Persoalannya sekarang ialah di daerah ini mempunyai banyak lagi keperluan asrama-asrama desa. Saya boleh sebut lebih lima keperluan, misalnya di Sekolah Rendah Lakub, di Sekolah Rendah Pahu, di Sekolah Rendah Rongsnahabak, Sekolah Rendah Pukat yang pernah saya sebut dan mereka juga telah bertanya kepada saya dan pada awal tahun ini perkara ini telah didedahkan kepada umum dan banyaklah sahabat-sahabat, rakan-rakan yang ingin menderma untuk membina beberapa asrama desa tetapi pihak Jabatan Pendidikan telah menyatakan bahawa tolong jangan nyatakan ini sebagai asrama desa.

Sebab definisi takrifan asrama desa ialah asrama yang ditadbir dengan baik oleh pihak Jabatan Pendidikan, diberi makanan dan sebagainya dan asrama-asrama yang dibina oleh pihak-pihak penderma hanyalah dinyatakan sebagai rumah tumpangan, sedangkan tempat inilah tempat berteduh, tempat para pelajar.

Oleh itu, saya ingin bertanya, adakah pihak kerajaan sedar tentang keperluan-keperluan ini. Sebab dalam belanjawan pada tahun ini, peruntukan untuk asrama-asrama desa di sekolah-sekolah rendah adalah sifar – 0 tidak ada. Dan dalam perbekalan tambahan ini juga tidak ada apa-apa dinyatakan, kosong juga. Jadi, adakah pihak kerajaan sedar tentang keperluan-keperluan ini.

Seterusnya, saya ingin menyentuh tentang pentadbiran pendidikan daerah. Setelah menjadi wakil rakyat, saya merasa hairan bahawa apabila Pejabat Pendidikan Daerah mengadakan program-program, misalannya dalam mereka mengadakan apa yang dipanggil road show ataupun 'zaraiwarak pendidikan' di mana mereka menjelaskan tentang dasar-dasar pendidikan negara, falsafah pendidikan negara dan juga pendekatan-pendekatan serta pentadbiran dan pengurusan pendidikan bagi negeri dan juga daerah kepada guru-guru besar dan juga kepada pemimpin-pemimpin masyarakat.

Saya merasa amat hairan kenapa mereka ini terpaksa berjumpa dengan wakil-wakil rakyat dan meminta peruntukan untuk membeli makanan, persediaan dan sebagainya sehingga sampai RM4,000 dan RM5,000. Dan mereka mengatakan bahawa tidak ada peruntukan, tidak ada kewangan yang dipegang oleh Pegawai Pendidikan Daerah. Persoalan saya di sini ialah sebenarnya apakah kuasa-kuasa yang telah diberikan kepada Pegawai-pegawai Pendidikan Daerah tersebut.

Saya juga ingin bertanya apakah kuasa-kuasa yang diberi kepada Penyelia Zon Pendidikan dan kalau bolehlah Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan supaya Pegawai-pegawai Pendidikan Daerah ini diberi kuasa untuk mengurus peruntukan ataupun kewangan.

Sebagai contoh, apabila di dalam sesebuah sekolah itu, TV Astronya sudah rosak atau komputernya sudah rosak atau ada keperluan-keperluan dalam pusat sumber dan sebagainya, mereka terpaksa memohon kepada Jabatan Pendidikan Negeri sampai ke peringkat kementerian dan sebagainya memakan masa yang terlalu lama.

Dan mereka langsung, satu sen pun mereka tidak boleh gunakan, tidak ada tabung kewangan yang boleh dipegang oleh Pegawai Pendidikan Daerah. Sebab itu saya mencadangkan supaya mereka ini diberi kuasa berilah sekurang-kurangnya barangkali RM100,000 berapa sahaja wang yang boleh dipegang oleh Pegawai Pendidikan Daerah. Maknanya naikkan taraf kuasa Pegawai Pendidikan Daerah tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, perkara ini adalah amat penting sebab di Pejabat Pegawai Pendidikan Daerah Tamparuli di daerah saya di Tuaran, saya amat kagum

tentang pentadbiran mereka, saya telah menghadiri taklimat dan mereka telah mengurus dengan baik, wawasan yang begitu jelas dan corak-corak pentadbiran yang begitu jelas, tetapi akhirnya mereka tidak mempunyai apa-apa peruntukan, tidak ada apa-apa kuasa, terpaksa kita sebagai wakil rakyat Kerajaan Barisan Nasional terpaksa juga kita beri sedikit daripada peruntukan kita untuk pejabat pendidikan ini.

Seterusnya, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh tentang pendekatan-pendekatan yang dibawa oleh Jabatan Pendidikan atau Kementerian Pendidikan untuk mencapai kecemerlangan pendidikan.

Pertama sekali, saya mengucapkan setinggi-tinggi tahniah kepada Jabatan Pendidikan Negeri Sabah yang telah mengadakan satu dasar, satu wawasan untuk mencapai kecemerlangan pendidikan di negeri Sabah yang bertemakan 'Beyond Excellence'.

Dalam proses mencapai kecemerlangan pendidikan ini, pejabat-pejabat pendidikan daerah telah diberi galakan untuk mengadakan cara pentadbiran mereka yang tersendiri. Bagaimana untuk mencapai kecemerlangan pendidikan tersebut dan saya sebagai wakil rakyat mengucapkan terima kasih dan tahniah kepada pegawai-pegawai yang begitu berdedikasi untuk mengadakan pentadbiran begitu baik.

Tuan Yang di-Pertua, persoalannya di sini, saya ingin bertanya kepada Kementerian Pendidikan, adakah pihak kementerian memantau pendekatan-pendekatan yang diambil ini, yang dibawa oleh Jabatan Pendidikan ataupun di peringkat sekolah. Saya ingin mengambil contoh sebuah sekolah, Sekolah Menengah Tun Fuad Kiulu di daerah saya di Tuaran, satu pendekatan telah diambil iaitu apabila seorang pelajar yang tinggal di asrama dan dia gagal dalam satu mata pelajaran, digantung selama tiga hari tidak boleh tinggal di asrama. Kalau gagal enam mata pelajaran, dalam peperiksaan bulanan, digantung sepuluh hari tidak boleh tinggal di asrama.

Dan oleh kerana tidak ada tempat tinggal di persekitaran sekolah, maka mereka terpaksa balik kampung dan duduk di kampung, tak perlu sekolah. Dan apabila ibu bapa ini bertemu dengan wakil rakyat meminta bantuan untuk mencari tempat tinggal memang tidak ada tempat tinggal, sebab sekolah menengah ini di luar bandar dan tidak ada tempat untuk disewa.

Persoalannya di sini adakah pihak kementerian memantau, adakah pihak kementerian telah meluluskan baik buruk pendekatan-pendekatan seperti ini. Baru-baru ini saya telah meminta satu seminar persatuan ibu bapa dan guru untuk membincangkan perkara ini dan saya merasa kesal sebab Jabatan Pendidikan Negeri telah menyalahafsirkan permintaan saya dalam seminar pendidikan tersebut.

Jabatan Pendidikan telah mengatakan seolah-olah saya ini dengan izin, meng*instigate* ibu-ibu bapa untuk to reprimand the teachers. Sebenarnya tidak, saya cuma minta perbincangan yang baik dalam seminar tersebut sama ada pendekatan tersebut baik ataupun tidak.

Sebab itu saya minta supaya Jabatan Pendidikan memantau pendekatan-pendekatan ini dan melihat baik buruknya dan kalau ada dia punya keburukan bagaimana kita dapat mengatasi keburukannya dan kebaikan itu bagaimana kita dapat meneruskan.

Tuan Yang di-Pertua, saya meneruskan perbahasan ini dengan menyentuh perkara yang kedua iaitu dalam soal Jabatan Perdana Menteri.

Dalam persoalan ini, saya ingin menyentuh soal masa depan 53,000 orang pelarian Filipina di negeri Sabah. Dalam persidangan Parlimen kali ini saya telah membuat beberapa soalan bertulis kepada Jabatan Perdana Menteri dan saya telah diberitahu bahawa sebenarnya terdapat 600,000 pendatang tanpa izin di negeri Sabah termasuklah 53,000 orang pelarian Filipina di negeri Sabah ini.

Kalau kita lihat dari segi definisi, takrifan yang dipanggil 'pelarian' ini menurut UNACR ialah orang-orang inilah dan mereka yang telah lari daripada negara asal mereka, oleh sebab dengan izin, mereka mempunyai *reasonable fear of being prosecuted by virtue of their religion or race*. Maknanya mereka telah lari daripada negara asal oleh kerana mereka ada kebimbangan ketakutan kerana *diprosecute* atas soal-soal agama dan soal-soal bangsa.

Dan 53,000 orang Filipina ini seperti mana yang kita tahu telah lari daripada negara asal mereka pada tahun 70-an dan saya telah diberitahu bahawa the cut of point bagi orang-orang Filipina yang datang ke Sabah yang dikatakan pelarian ini adalah lebih kurang tahun 1978 ataupun tahun 1979.

Persoalannya pada hari ini ialah sudah sekian lama orang-orang ini berada di negeri Sabah dan masih dikatakan sebagai orang pelarian dan kalau dia pelarian mengikut Bangsa-bangsa Bersatu, kita ada dua persoalan.

Pertama, adakah kita akan terus negara kita ini sebagai negara kedua akan menerima mereka di negara kita ini dan mengurus secara diterima oleh Bangsa-bangsa Bersatu atau adakah kita menghantarkan negara ketiga dan dalam persoalan kita, kita lihat bagi negeri Sabah di Malaysia ini kita telah menerima mereka. Apabila kita menerima mereka pada hari ini, kita tidak dapat lagi memisahkan siapa yang pelarian itu, siapa yang pendatang tanpa izin itu, siapa yang pekerja asing itu. Kita tidak dapat lagi mengenali. Persoalan saya pada hari ini saya ingin bertanya kepada Jabatan Perdana Menteri adakah pihak kerajaan dapat mengenal pasti siapa pelarian ini sebenarnya yang 53,000 ini, kita tidak mengenali mereka, di mana mereka tinggal, adakah anak-anak mereka bersekolah dan kalau anak-anak mereka tidak bersekolah, bagaimana masa depan mereka.

Tuan Yang di-Pertua, pendek kata, persoalan di sini ialah apakah sebenarnya masa depan mereka ini. Sebab kalau pelarian ini kita tidak boleh memberi apa-apa dokumen, dari segi permit kerja, dari segi pasport kita tidak boleh, dari segi perundangan.

Sebab itu perlu dijelaskan apa masa depan mereka. Sehubungan dengan ini, perlu juga kita perelaskan bagaimana kita, kerajaan sudah mengadakan beberapa program regularisasi khusus untuk pendatang tanpa izin. Baru-baru ini dalam soalan lisan juga, saya bertanya kepada Menteri Luar Negeri sama ada kerajaan bercadang untuk mengadakan cawangan Kementerian Luar Negeri di negeri Sabah dan jawabannya tidak.

Saya ingin bertanya adakah Kementerian Luar Negeri ini mengikuti jejak langkah yang telah diambil oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri di mana kementerian ini mempunyai cawangan di negeri Sabah. Kalaulah Kementerian Luar Negeri tidak mengadakan cawangan di negeri Sabah, bagaimanakah negara kita ini dapat mengeluarkan dokumen-dokumen yang bersesuaian, yang perlu kepada pendatang-pendatang tanpa izin yang berada di negeri Sabah.

Dan perkara ini adalah amat serius seperti mana yang kita telah lihat baru-baru ini dalam kes Sipadan, kes di Jolo. Dan dalam ketika ini beberapa bulan yang lepas, kita telah mendengar beberapa letupan di perbandaran Kota Kinabalu. Kita tidak tahu siapa ini tetapi dalam pemikiran kita sebagai rakyat Malaysia negeri Sabah, barangkali perkara-perkara ini dibuat oleh orang-orang yang pendatang tanpa izin ini.

Persoalannya sekarang bagaimanakah kita dapat menyelesaikan perkara-perkara ini, adakah langkah-langkah baru untuk menyelesaikan persoalan pendatang tanpa izin negeri Sabah ini.

Perkara yang kedua, yang saya ingin sentuh dalam JPM ialah dalam soal kajian semula persempadanan semula kawasan pilihan raya di bawah jagaan SPR yang dijangka akan diadakan pada tahun 2003. Seperti mana kita ingat apabila diadakan persempadanan semula, kajian semula kawasan pilihan raya pada tahun 1992 beberapa tindakan undang-undang telah diambil oleh pihak lawan khususnya daripada pihak DAP dan akhirnya barulah selesai kes itu dan sempadan yang ada di seluruh negara telah digazetkan pada tahun 1994. Itu bererti bahawa menurut Perlembagaan Persekutuan, persempadanan semula kawasan pilihan raya akan dikaji pada tahun 2003.

Dalam persoalan ini tentu sekalilah Suruhanjaya Pilihan Raya akan mengambil langkah-langkah kajian dan sebagainya, mengambil data-data mulai daripada sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, dalam soal ini saya ingin bertanya adakah pihak kerajaan atau pihak Suruhanjaya Pilihan Raya akan mengambil iktibar untuk memperbaiki beberapa kelemahan yang telah terjadi dalam kajian semula persempadanan kawasan pilihan raya pada tahun 1994 di mana yang satu berlaku ialah kawasan-kawasan, ada kawasan-kawasan yang terlalu besar dan ada pula kawasan-kawasan yang terlalu kecil. Di kawasan saya P.149 – Parlimen Tuaran, ada tiga kawasan pilihan raya Dewan Undangan Negeri. Dua kawasan Dewan Undangan Negeri yang lain, yang dua itu keluasananya begitu besar dan yang satu lagi kecil. Dan yang kecil itu, kita lihat bahawa apabila nanti diberi peruntukan misalnya peruntukan ADUN dan sebagainya sama rata juga.

Persoalannya di sini adakah faktor-faktor ini akan diambil seperti mana yang sudah tertera, sudah termaktub dalam Perlembagaan Jadual Ketiga Belas Perlembagaan Persekutuan. Itu yang pertama.

Yang kedua, akibat daripada persempadaman semula kawasan pilihan raya tahun 1994 itu, kawasan yang mempunyai majoriti pengundi daripada orang-orang Kadazandusun Murut telah dikurangkan, terkurang daripada 20 kawasan kepada hanya 11 kawasan dan yang mempunyai majoriti pengundi bumiputera Islam telah meningkat daripada lebih kurang 17 ke 27 kawasan. Persoalan di sini, saya ingin tahu sama ada, adakah kerajaan bercadang untuk mengimbangi keadaan ini. Sebagai contoh ada dua kawasan, Dewan Undangan Negeri yang mempunyai majoriti pengundi orang-orang Kadazandusun Murut iaitu kawasan 'Langkun' dan kawasan Suk yang dihapuskan dan diganti dengan kawasan pantai di pantai timur di mana mempunyai ramai pengundi bumiputera Islam. Saya ingin tahu sama ada, adakah kerajaan bercadang untuk mengembalikan, menghidupkan kembali dua kawasan, kawasan Suk dan kawasan 'Tandik' tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya ingin menyentuh sedikit dalam bahagian Kementerian Pembangunan Luar Bandar. Dalam Perbekalan Tambahan dinyatakan tentang bantuan untuk pekebun-pekebun kecil getah khususnya Tabung Yayasan Pekebun Kecil Getah.

Tuan Yang di-Pertua, kita mengalu-alukan keprihatinan Kerajaan Barisan Nasional dalam soal pekebun kecil getah ini. Sememangnya pekebun kecil getah ini memberi sumbangan yang amat besar dan bagi negeri Sabah, pengeluaran getah sebahagian besar daripadanya adalah dikeluarkan oleh pekebun-pekebun kecil.

Persoalan saya di sini ialah, apabila ada tabung-tabung seperti ini, saya ingin bertanya sama ada pekebun-pekebun kecil getah di negeri Sabah juga akan mendapat bahagian. Sebagai contoh, apabila ada peruntukan untuk pekebun kecil getah biasanya kalau di Semenanjung ini disalurkan melalui RISDA dan saya diberitahu bagi negeri Sabah disalurkan kepada Lembaga Tabung Getah dan apabila disalurkan kepada Lembaga Tabung Getah biasanya peruntukan-peruntukan ini adalah dikhaskan untuk penanaman semula getah. Tetapi setelah dibangunkan, ditanam getah dan sebagainya, persoalannya apabila tiba masa untuk menoreh, keperluan mereka

membeli peralatan kemudian prasarana yang lain seperti keperluan lain dari segi pemasaran dan sebagainya. Saya ingin tahu, adakah pihak kerajaan sedang juga untuk memperluaskan kegiatan-kegiatan ataupun peruntukan yang disalurkan kepada Tabung Yayasan Pekebun Kecil Getah ini.

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, saya hendak sentuh sedikit tentang pembinaan lebuh-lebuh raya di negara ini. Seperti mana yang selalu disentuh juga di Parlimen ini, saya sebagai rakyat Malaysia daripada Sabah kadang-kadang kita iri hati juga bila kita pergi dari Kuala Lumpur ke Ipoh sekarang mengambil masa dalam satu jam lebih sahaja boleh sampai Ipoh walaupun jauh. Tetapi negeri Sabah kita kalau - saya sering mengatakan bahawa Kuala Lumpur itu lebih dekat daripada Kota Kinabalu sebab hanya mengambil masa dua jam setengah sahaja. Kalau dari Kota Kinabalu ke Nabawan mengambil masa tujuh jam. Jadi Nabawan di negeri Sabah lebih jauh daripada Kota Kinabalu-Kuala Lumpur lebih dekat. Ini adalah disebabkan jalan raya itu tidak baik, tidak sebaik apa yang kita lihat daripada Lebuhraya Utara-Selatan.

Persoalannya di sini, apakah kerajaan merancang untuk membina lebuh-lebuh raya secara strategik, maknanya kalau kita tunggu misalannya dari Kota Marudu ke Ranau, daripada Kota Marudu ke Simpang Paitan ke Beluran ataupun dari Ranau....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, suka saya ingatkan masa sudah cukup.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Okay, saya hendak gulung, pendek sahaja. Dari Ranau ke Taman Perindustrian Kota Kinabalu. Ada tempat-tempat ini tidak berapa banyak.....

Tuan Shaziman bin Abu Mansor: Penjelasan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat saya hendak minta sedikit penjelasan, apakah Yang Berhormat bersetuju dengan saya jika saya katakan bahawa salah satu sebab utama mengapa sistem jalan raya di Sabah itu tidak begitu baik jika dibandingkan dengan Semenanjung dan juga pada hari ini kalau dibandingkan dengan Sabah salah satu sebab adalah faktor muka bumi dan yang kedua adalah kerana negeri Sabah itu satu ketika dahulu telah diperintah oleh kerajaan pembangkang yang mana ketika itu lalai

dalam melaksanakan tanggungjawabnya untuk membangunkan negeri Sabah. Itu persoalan saya, terima kasih.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Saya amat bersetujulah bahawa antara faktor yang menyebabkan kenapa prasarana termasuklah lebuh-lebuh raya yang kita bina ialah, Sabah ini terlalu banyak berpolitik, *too much robbers politic* di negeri Sabah dan tidak memikirkan soal-soal pembangunan, sebab itu pada hari ini apabila Kerajaan Barisan Nasional bertapak di negeri Sabah, kita mahu mempunyai keamanan, ketenangan fikiran untuk memikirkan soal-soal pembangunan dan bukan hanya berterusan berpolitik sebab itu apabila kita sentuh dalam soal-soal prasarana, kemudahan infrastruktur seperti lebuh raya ini kita tidak mahu politikkan. Cukuplah yang berpolitik dahulu itu, yang sekarang ini kita hendak fikirkan, soal bagaimana infrastruktur lebuh raya ini dapat dibina.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, masa untuk Yang Berhormat sudah cukup.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Sedikit sahaja lagi. Saya ingin tahu sama ada pihak kerajaan khususnya Kementerian Kerja Raya akan memikirkan perkara ini.

Akhir sekali Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan setinggi-tinggi tahniah, terima kasih kepada pihak kerajaan atas perbekalan tambahan dalam pembangunan dan juga pembekalan ini dan dengan ini saya mohon menyokong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Padang Terap.

11.52 pagi

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad [Padang Terap]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, kebelakangan ini kita telah dikejutkan oleh beberapa tragedi getir di beberapa buah sekolah rendah dan menengah di negara kita. Apabila berlakunya gejala buruk seperti gejala samseng, lepak, lawan guru dan sebagainya di kalangan murid-murid dan pelajar-pelajar Melayu, orang dengan mudah mengeluarkan kenyataan bahawa antara sebabnya ialah pengajaran dan pendidikan agama tidak berkesan.

Oleh sebab itu saya pernah mendengar bahawa Perdana Menteri kita telah menyatakan tentang perlu kurikulum pendidikan Islam ini disusun semula dan yang lebih membingungkan kita lagi apabila kita melihat masa yang diberikan untuk murid-murid peringkat sekolah rendah mempelajari agama adalah cukup panjang. Bagi murid yang belajar di sekolah kebangsaan di sebelah petang, mempelajari agama di sekolah agama daripada pukul lapan hingga pukul sebelas pagi. Kemudian mereka ke sekolah rendah kebangsaan terdapat pula pendidikan Islam yang diajar di sana sebanyak dua jam seminggu. Jadi hitung panjang pendidikan agama yang diberi kepada murid-murid sekolah rendah ialah lebih kurang tiga puluh jam seminggu. Saya rasa ini lebih daripada mencukupi

Soalnya sekarang, mengapakah ia tidak berkesan, di manakah silapnya, siapakah pula yang harus dipertanggungjawabkan? Apakah kita akan pertanggungjawabkan kepada Kementerian Pendidikan, Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), Jabatan-jabatan Agama Islam Negeri, ibu bapa, guru atau murid-murid itu sendiri.

Soalan-soalan ini tidak pernah mendapat jawapan yang memuaskan. Kita rasa kalau kita menyalahkan sesuatu pihak ia pasti tidak menyelesaikan masalah. Apa yang patut dilakukan sekarang ialah mengenal pasti punca masalah melalui penyelidikan secara saintifik.

Di Kementerian Pendidikan terdapat ramai pakar penyelidik. Mereka tentu mampu mencari jawapan-jawapan yang berkesan. Di JAKIM juga ada Bahagian Penyelidikan. Kita berharap JAKIM supaya di samping tumpuan penyelidikan untuk mengenal pasti ajaran sesat, halal haram, penyelidikan tentang keberkesanan program KAFA juga perlu dibuat dengan serius kerana pendidikan dapat membina generasi beriman, berilmu dan beramal.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh tentang kurikulum pendidikan Islam di sekolah-sekolah menengah. Di Dewan yang mulia ini saya ingin menegaskan bahawa PAS sejak dahulu lagi tidak membantah usaha Kementerian Pendidikan untuk menyusun semula kurikulum pendidikan Islam sekolah-sekolah menengah malah PAS tidak pernah menentang Seksyen 49, Ordinan Pelajaran 1957 dan sebab itulah PAS menyokong peruntukan 36(1)(2) yang terkandung di dalamnya

Akta Pelajaran 1961 yang mewajibkan sekolah-sekolah bantuan kerajaan mengadakan mata pelajaran Agama Islam kepada murid-murid yang beragama Islam. Cuma apa yang telah dibangkitkan oleh PAS pada masa dahulu ialah kadar masa dua jam seminggu kerana ia tidak mencukupi. Selain PAS, ibu bapa juga menyuarakan hasrat yang sama.

Masalah kedua yang ditimbulkan oleh PAS berhubung dengan perkara ini ialah dasar dwisistem di dalam pendidikan kita. Dasar ini memisahkan akademik dengan agama atau *'fief knowledge and religious knowledge'*, dengan izin, seperti yang dikenali di dunia Barat. Bagi umat Islam pemisahan seperti ini memberi impak yang cukup besar kerana ia akan melahirkan suatu bentuk kurikulum yang menganggapkan agama bukan akademik dan akademik bukan agama. Tanggapan yang seumpama ini menyebabkan ramai murid menjadi keliru, mereka menyangka bahawa Al-Quran perlu dibaca untuk mendapat pahala semata-mata. Sementara pula kurikulum itu sendiri dibentuk sedemikian rupa, para pelajar diarah menghafaz beberapa potongan ayat khususnya ayat-ayat yang dibaca ketika wirid selepas solat dan ayat-ayat yang dibaca dalam majlis-majlis tahlil.

Umumnya mereka mengikut arahan guru tanpa memahami falsafah, signifikan dan tujuan ayat-ayat itu diturunkan. Signifikan ayatul Kursi dijelaskan sekadar untuk dijadikan senjata melawan syaitan padahal hakikatnya ayat ini adalah untuk konsep alam ciptaan Allah yang terdiri daripada alam kosmos dan Alam Al-Kursi. Alam kosmos sangat luas, tiada bertepi, di dalamnya terdapat tidak terkira banyaknya galaksi, di dalam setiap galaksi itu pula terdapat tidak terkira banyaknya bintang-bintang dan setiap bintang itu pula terdapat 'keluarganya' yang sangat unik pergerakannya.

Namun kesemuanya masih kecil jika dibandingkan dengan alam Al-Kursi, *'Wasi'akursi'yuhussama waatiwal'ar'*- keluasan alam Al-Kursi boleh memuatkan semua langit dan bumi ini. Tidakkah terbuka fikiran murid jika pengajaran Al-Quran itu dijadikan asas bagi mata-mata pelajaran lain seperti Geografi, Sains, Biologi, Fizik dan lain-lain.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya masuk ke Dewan yang mulia ini pada setiap tahun saya menyelia pelajar-pelajar Diploma Pendidikan dan pelajar-pelajar

Sarjana Muda Pendidikan di Universiti Malaya. Oleh sebab itu amalan dwisistem dalam pendidikan kita, saya dapati dalam satu tajuk mata pelajaran konsep pengajarannya amat berbeza. Contohnya tajuk yang telah dikemukakan oleh kedua-dua guru tadi iaitu kepentingan hujan, guru yang mengajar mata pelajaran akademik mendedahkan tentang pengaruh *nature* yang membentuk satu sistem yang membolehkan mewujudkan proses sistem sejatan yang begitu unik sehingga melahirkan hujan. Sementara guru agama pula mendedahkan konsep tauhid berasaskan dalil naqli dari Suratul Nahl. [*Membaca sepotong ayat Al-Quran – Surah an-Nahl:10*] bermaksud Allah yang menurunkan hujan dari langit, sebahagian darinya menjadi minuman kamu dan sebahagian yang lain menumbuhkan pokok-pokok di tempat-tempat kamu menternak binatang.

Soalnya, bagaimanakah caranya Allah menurunkan hujan. Caranya ialah dengan memerintahkan para malaikat melaksanakan tugas menurunkan hujan ke tempat-tempat yang dikehendakinya. Ini perbezaan di antara pengajaran guru akademik dan guru agama.

Perbezaan konsep ini timbul oleh sebab guru-guru terlibat dilahirkan oleh sistem pendidikan yang memisahkan agama dengan sains. Alangkah serasinya pengajaran mereka jika sekiranya guru-guru tadi dilahirkan oleh sistem pendidikan bersepadu kerana mereka tentu memahami konsep sistem sejatan yang dijelaskan oleh Allah. [*Membaca sepotong ayat Al-Quran*] bermaksud Allah mencipta sistem pergerakan angin yang dapat membentuk tompok-tompok awan yang berbagai bentuk di langit selepas itu ia berubah menjadi awan mega lalu akhirnya kamu melihat hujan menitis dari celah-celahnya.

Konsep ini tentu sukar dilaksanakan di sekolah-sekolah menengah kebangsaan oleh kerana di sana terdapat guru-guru dan pelajar-pelajar yang bukan beragama Islam. Tetapi di sekolah-sekolah menengah kebangsaan agama (SMKA) dan sekolah-sekolah agama rakyat (SAR) ia cukup relevan kerana semua pelajar adalah beragama Islam.

[Tuan Yang di-Pertua ***mempengerusikan Mesyuarat***]

Tuan Yang di-Pertua, kini rata-rata orang berbincang tentang cabaran alaf baru – globalisasi, IT, keekonomi dan sebagainya. Dalam menghadapi cabaran-cabaran ini,

umat Islam tentu mengharapkan kemunculan semula tokoh-tokoh seperti Al-Farabi, Ibnu Haisam, Ar-Razi, Ibnu Sina, Ibnu Nafiz, Al-Bairuni dan lain-lain. Tapak-tapak untuk kita semaikan bibit-bibit yang akan melahirkan tokoh-tokoh seperti yang disebutkan tadi kini sudah wujud iaitu SMK, SMKA, SAR dan Universiti Islam Antarabangsa dan Muassasah Darul'ulum di Pokok Sena dan beberapa institusi agama yang lain.

Apa yang perlu ialah pembentukan kurikulum di peringkat menengah dan rendah agar ia benar-benar bersifat sepadu ataupun *integrated*, dengan izin, tidak memisahkan agama dengan sains seperti yang ada sekarang. Asas kurikulum bersepadu ialah Al-Quran dan Sunnah Rasulullah s.a.w. Rasulullah memberi jaminan bahawa generasi yang mempunyai kefahaman mendalam terhadap isi kandungan Al-Quran dan Sunnah bukan sekadar mampu muncul sebagai tokoh keilmuan, malah mampu menjadi pemimpin yang berwibawa. [*Membaca sepotong hadis*] yang bermaksud “Aku telah meninggalkan untuk kamu dua perkara, sekiranya kamu berpegang teguh dengan kedua-duanya, kamu pasti tidak akan tersesat. Kedua-duanya adalah Al-Quran dan Sunnahku”.

Masalahnya sekarang, orang memahami Al-Quran dari sudut luarannya sahaja. Inilah barangkali pada satu ketika Rasulullah s.a.w menangis teresak-esak dan apabila dia ditanya, dia katakan bahawa “Baru sebentar tadi wahai Bilal, Jibril datang kepadaku dan membawa turun satu ayat [*Membaca beberapa potong ayat Al-Quran*] maksudnya, ‘Dalam kejadian alam langit dan bumi dan perbezaan malam dan siang itu terdapat terlalu banyak tanda-tanda kebesaran Allah yang dapat difikirkan oleh orang yang berakal. Mereka ialah orang yang mengingati Allah ketika berdiri dan duduk malah ketika berbaring sekalipun, mereka adalah terdiri daripada golongan orang yang berilmu dan memikirkan dengan mendalam, akhirnya mereka mengatakan “Ya Allah, ya Tuhan kami, engkau tidak jadikan alam ini sia-sia, oleh kerana mereka mengetahui akan rahsia alam itu dengan mendalam”.

Jadi, apabila ditanya, “Alangkah indahnya ayat ini wahai Rasulullah, kenapakah tuan hamba menangis”. Dia katakan, “Pada masa satu ketika kelak, umatku akan hanya melihat Al-Quran itu dari lahirnya sahaja, mereka tidak dapat memahami secara mendalam”. Apabila berlaku demikian, maka umat Islam akan

kehilangan keperibadian Muslim mereka dan apabila hilangnya keperibadian Muslim, mereka [*Membaca sepotong Hadis*] yang bermaksud, “Mereka akan ikut jejak langkah orang Yahudi dan Nasrani seinci demi seinci, sehasta demi sehasta sehingga kalau mereka itu terjun masuk dalam lubang biawak pun, kamu akan ikut sama kerana keperibadian Muslim mereka sudah hilang”.

Jadi, sekarang ini kita lihat penekanan pelajar kepada pendidikan agama dibuat secara *ritual* semata-mata. Mereka tidak mendalami apakah sebenarnya ajaran-ajaran yang telah disematkan di dalam ayat-ayat Al-Quran itu. Jadi, oleh sebab itu, kalau belajar Sains, Sains tidak ada kena-mengena dengan Al-Quran. Sains tidak ada kena-mengena dengan agama dan kalau ajar agama, maka agama tidak ada kena-mengena dengan Sains dan lain-lain mata pelajaran. Oleh sebab itulah kita menentang dasar dwi-sistem ini kerana dwisistem ini mengelirukan umat Islam. Mereka memisahkan di antara politik dengan agama dan apa yang berlaku sekarang ini, puncanya oleh kerana kejahilan rata-rata umat Islam terhadap ajaran Al-Quran.

Di sekolah SMKA umpamanya, mata pelajaran Sains harus bermula daripada Al-Quran kerana Al-Quran kata, [*Membaca sepotong ayat Al-Quran*] yang bermaksud, “Bacalah, belajarlah bermula daripada nama Tuhan”. Bagaimanakah barangkali mereka akan bertanya kepada saya, hendak melaksanakan Sains daripada Al-Quran. Sebenarnya, wirid-wirid itu diajar terutama di sekolah-sekolah menengah yang berasrama penuh. Mereka diberi satu peruntukan ko-kurikulum dan diajar wirid-wirid ini dan itulah kita semua yang beragama Islam, saya rasa tentulah selepas daripada solat terutama solat Maghrib dan ketika hendak bertahlil, umpamanya, kita baca wirid ini.

Di antaranya ialah, [*Membaca wirid*] yang bermaksud, “Allah mengeluarkan atau menjadikan benda hidup daripada benda bukan hidup dan benda bukan hidup itu daripada benda hidup”. Ini konsep Sains. Saya ingat waktu saya mula-mula belajar Sains, ramai yang diberitahu ialah tentang *living thing and non-living thing* (benda hidup dan benda bukan hidup). Maka diberilah contoh-contoh – benda hidup ialah benda yang boleh membiak dan membesar seperti telur, ayam, binatang dan sebagainya dan benda bukan hidup ialah benda-benda yang tidak boleh membiak dan membesar seperti kerusi, meja dan sebagainya *and full stop*. Padahal kalau kita lihat

dalam pendidikan agama diserapkan dan disepadukan dengan pelajaran Sains, umpamanya, sudah pasti masa untuk pelajar-pelajar di sekolah menengah itu tidak terbuang.

Sekarang ini 60% daripada sekolah-sekolah menengah SMKA itu diperuntukkan supaya mereka dalam bidang Sains dan 40% sahaja untuk bidang akademi tetapi malangnya kurikulum pendidikan agama itu diserap dalam satu bentuk sahaja seolah-olah yang jadi Sains ini boleh jadi mufti.

Tuan Wilfred Madius Tangau: *[Bangun]*

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Padahal kalau sekiranya...

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ada yang bangun Yang Berhormat. Hendak bagi jalankah?

Tuan Wilfred Madius Tangau: Penjelasan. Terima kasih Yang Berhormat. Tadi Yang Berhormat menyentuh menyatakan bahawa politik dan agama tidak harus dipisahkan dan barangkali dalam konteks ini ialah agama Islam. Jika sekiranya politik dan agama ini tidak dipisahkan, dalam konteks negara kita, Malaysia yang berbilang kaum dan agama, apakah nanti kedudukan mereka yang tidak beragama Islam di negara ini jika sekiranya politik dan agama ini disatukan? Terima kasih.

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Itulah bentuk pemikiran sekular yang mengasingkan agama dengan politik. Jadi, saya rasa tidak timbul masalah sedikit pun kalau kita memahami dengan jelas kerana kehidupan manusia itu adalah keseluruhan termasuk politik, ekonomi dan lain-lain. Inilah yang dibentangkan oleh agama Islam dan dalam sejarah pemerintahan Islam daripada dulu, tidak berlaku sebarang kezaliman. Penentangan yang paling hebat selain daripada syirik kepada Allah ialah terhadap kezaliman. Jadi, tidaklah perlu kita rasa curiga dan takut.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bangun]*

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Saya rasa masa saya agak terbatas.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Sedikit sahaja.

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Sedikit sahaja.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Hujah-hujah yang dikemukakan itu pernah kita dengar bukan sahaja sekarang, tiga empat ratus tahun pun dihujah, dewasa ini terus dihujah. Saya hendak bertanya adakah Yang

Berhormat, perkara ini ada perbahasan di antara PAS dengan DAP, apa yang dibangkit dan dihujahkan itu? Adakah DAP pun setuju dengan apa yang disuarakan oleh Yang Berhormat tadi? Sebab Setiausaha Agung dia ada di sini, saya hendak bertanya sedikit, ketua wanita Parlimen pun ada. Adakah mereka ini senyap bermakna mereka bersetuju, itu saya tidak tahulah. Mungkin surat khabar boleh tulis – DAP senyap, dia bersetuju dengan apa yang dia hujah. Saya tidak tahu, saya bertanya.

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Saya rasa kita harus buat dialog terbuka di antara PAS, DAP dan UMNO dan semua sekali Gerakan dan sebagainya dalam satu forum yang terbuka, membincangkan masalah ini. Saya hendak bincang, oleh kerana masa tidak mengizinkan, kita hendak tekankan kurikulum pendidikan di sekolah.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat ada satu minit lagi sahaja.

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Insya-Allah. Kalau kita balik kepada penyusunan kurikulum, misalnya kita wirid [*Membaca wirid*].

Tuan Jimmy Lim Donald: [*Bangun*]

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Ini konsep yang menjelaskan tentang *living thing and non-living thing* yang telah ditentukan oleh Al-Quran tetapi

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang bangun Yang Berhormat ya.

Tuan Jimmy Lim Donald: Pendek sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Hendak bagi jalan atau tidak?

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Seminit! Minta maaf.

Tuan Jimmy Lim Donald: Tidak boleh bagi?

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Tidak boleh bagi, lain kali. Oleh sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, kita rasakan kalau disepadukan bermula daripada sini, maka Al-Quran itu akan menimbulkan satu pemikiran baru kepada pelajar-pelajar dan mereka akan lahir sebagai tokoh sepertimana yang telah saya sebutkan tadi, tokoh-tokoh yang kita perlukan untuk menghadapi alaf baru.

Tan Sri Dato Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Tuan Yang di-Pertua....

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Tan Sri Dato Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Oleh kerana saya tidak faham satu hujah, saya hendak sedikit sahaja penje lasan kalau diberi laluan.

Tuan Zawawi bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa kita bincang di luar Dewanlah sebab masa pun sudah habis. Sekian, terima kasih.

Tan Sri Dato Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan. Terima ka sih.

Tuan Yang di-Pertua: Ya. Ahli-ahli Yang Berhormat, kita ada satu hari untuk hendak membincangkan prinsip rang undang-undang ini dan akan habis dalam masa 20 minit lagi. Jadi, yang demikian saya hendak bagi seorang sahaja lagi, selepas itu saya minta. Itu bukan kehendak saya ya, itu kehendak daripada Peraturan Mesyuarat. Sipitang.

12.11 tgh.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob [Sipitang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua atas peluang yang diberikan dan mungkin kurang 20 minit Tuan Yang di-Pertua atas membahaskan Rang Undang-undang Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama Tahun 2000 ini.

Saya ingin menyentuh tentang peruntukan tambahan di bawah Kementerian Pendidikan. Apabila melihat peruntukan diberikan oleh Kementerian Kewangan kepada Kementerian Pendidikan, ini salah satu berita yang menggembirakan. Amat menggembirakan kepada seluruh masyarakat di Malaysia khususnya apabila wang ini disalurkan kepada kontraktor – memberi berita gembira kepada kontraktor. Apabila kontraktor mendapat kontrak, akan dapatlah peluang pembekal, satu berita gembira juga kepada pembekal.

Juga berita gembira kepada peluang pekerjaan kepada pekerja-pekerja mahir, separuh mahir dan berita gembira kepada peruncit, gerai-gerai dan juga penjaja-penjaja dan yang amat menggembirakan ialah orang awam rakyat Malaysia yang mana dapat peluang untuk menikmati kemudahan pendidikan yang lebih baik di seluruh negara khususnya apabila soalan nombor 8 saya tadi, Setiausaha Parlimen menerangkan bahawa beberapa sekolah baru akan dibina di Sabah dan juga di kawasan-kawasan lain.

Tuan Yang di-Pertua, konsep pendidikan pada masa ini – saya bersetuju apa yang telah disarankan oleh menteri kita dan dasar-dasar yang dibuat. Apa yang disarankan oleh rakan kita daripada pembangkang tadi bahawa beliau menolak sistem

yang ada sekarang dan dwi-sistem ini adalah satu sistem yang menyusahkan. Beliau menyatakan bahawa ada juga yang dikatakan bahawa seseorang itu akan mengikut kelakuan orang lain walau masuk lubang biawak sekalipun – inilah juga ada yang berlaku. Kalau pemimpin dia buat salah pun, dia ikut juga sehingga satu fahaman yang taasub kepada pemimpin tertentu. Walaupun dia buat salah, kita ikut. Saya tidak ingin menyentuh perkara itu.

Tuan Yang di-Pertua, apa yang saya ingin tekankan ialah bahawa sistem sekolah sekarang ini perlu dilihat dari segi pendekatan kita. Apa yang dibuat selama ini, penumpuan kita ialah kepada pembinaan sekolah-sekolah di bandar kerana sekolah-sekolah di bandar ini memang bangunannya sudah baik. Kemudahan-kemudahannya memang lengkap. Guru-gurunya adalah guru-guru yang terpelajar. Kemudian, keselesaan untuk lain-lain kemudahan memang ada.

Saya ingin menerangkan di sini atau memohon kepada Kementerian Pendidikan dan juga Kementerian Kewangan bahawa konsep ini perlulah ditukar, bahawa persepsi daripada pegawai-pegawai pentadbir pendidikan daripada PTD, orang-orang politik dan juga orang awam bahawa persepsi yang mengatakan bahawa sekolah luar bandar itu adalah sekolah mundur, bahawa sekolah luar bandar itu adalah sekolah yang menyusahkan, bahawa sekolah luar bandar itu adalah sekolah yang tidak lengkap dan sekolah luar bandar itu adalah sekolah yang tidak perlu kita hantar murid kita ke situ kerana dia tidak boleh melahirkan pelajar-pelajar yang cemerlang dan tidak mungkin akan ada pelajar yang boleh membela masa depan orang-orang tua dia kecuali kalau dihantar ke sekolah-sekolah dalam bandar.

Tuan Yang di-Pertua, pendekatan yang saya ingin lihat ialah supaya kementerian juga memikirkan bahawa sekolah-sekolah luar bandar ini perlu diubah sejajar dengan konsep pembangunan kita sekarang, pembangunan yang sama rata, kita tidak semestinya memberi perhatian yang cuma sekolah di bandar. Sekolah luar bandar juga haruslah dibuat selengkap mungkin. Ertinya sekolah luar bandar ini mestilah dibina sesuai sama dengan sekolah di bandar, iaitu bangunannya mestilah bangunan yang sama taraf dengan sekolah di bandar. Kemudahan-kemudahan yang ada mestilah sama dengan sekolah di bandar, ada bangunan sekolah, ada bangunan pentadbiran, ada bangunan padang, ada padang bola, ada kemudahan rumah guru dan

sebagainya lengkap seperti sekolah di bandar. Kerana sekarang ini kebanyakan sekolah-sekolah di luar bandar ini tidak lengkap. Ada sekolah cuma bangunan sahaja, tidak ada rumah guru. Ada sekolah tidak ada padang bola. Inilah persepsi daripada orang awam terhadap sekolah-sekolah luar bandar ini. Begitulah juga persepsi guru-guru...

Tuan Yang di-Pertua: Sri Gading bangun, Yang Berhormat.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Saya bagi peluang Sri Gading.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Terima kasih Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. Ingin penjelasan daripada Yang Berhormat sahabat saya Sipitang. Apakah apa yang dinyatakan oleh Yang Berhormat sebentar tadi ada kaitan dengan sikap pihak Kementerian Pendidikan yang membezakan antara satu sekolah dengan sekolah yang lain seperti ada sekolah A, ada sekolah B, sekolah C di mana sekolah-sekolah yang bertaraf lain daripada A ini kemudahan-kemudahannya memang amat ketara berkurangan sehingga kadang-kadang tukang kebun pun tidak ada, tukang sapu pun tidak ada, kerani pun tidak ada, guru besar semua membuat kerja-kerja yang sepatutnya dibuat oleh tukang kebun, tukang sapu, jaga dan sebagainya. Kemudahan-kemudahan yang ada di sekolah A ini tidak dinikmati oleh sekolah-sekolah dalam kumpulan B atau C. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Saya bersetuju dengan pendapat rakan daripada Sri Gading. Sebenarnya kementerian tidak usah membezakan dari segi status sekolah itu kerana keperluan sekolah ini sama. Yang kita ingin lahirkan ialah penuntut yang boleh menimba ilmu dan penuntut yang cemerlang. Misalnya di kawasan saya bahawa kerani sekolah tidak ada kerana muridnya kurang tetapi keperluan guru dan keperluan murid itu sama walaupun muridnya kurang kerana kedudukan sekolah itu barangkali tidak cukup muridnya, tetapi keperluannya sama. Jadi sepatutnya ia dilayan sama rata. Jadi persepsi ini ataupun konsep ini perlu diambil pendekatan baru. Jadi persepsi ini akan timbul di kalangan orang awam juga bahawa sekolah luar bandar itu tidak maju, tidak baik. Saya tidak akan menghantar anak saya ke sekolah luar bandar dan saya mesti menghantar anak saya ke Sekolah Seri Puteri di Kuala Lumpur, Sekolah Sultanah....

Tuan Yang di-Pertua: Ya, di belakang bangun, di belakang.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: ..sekolah di Seremban.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ya, ya.

Tuan Jimmy Lim Donald: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada kawan dari Sipitang. Jadi, justeru itu saya minta penjelasan dari Yang Berhormat bagi Sipitang sama ada beliau setuju kalaulah kita mengistimewakan lagi sekolah luar bandar supaya lebih ramai ibu bapa hendak menghantarkan anak mereka dan mempunyai keyakinan terhadap sekolah luar bandar dan juga supaya murid-murid lebih selesa kerana pada masa sekarang murid-murid tempat tidur pun tidak ada, selimut pun tidak ada. Tetapi pada darjah satu kadang-kadang sudah dihantar sebagai penghuni asrama dan yang menjaga hanya seorang sahaja. Kerana itulah pada suatu ketika dahulu ada satu kebakaran di mana begitu ramai budak sekolah yang begitu kecil mati terbakar. Jadi saya rasa kementerian have gone, dengan izin, half way. Mengiktirafkan sekolah luar bandar asal ada asrama menjadi sekolah gred A tetapi kemudahan lain masih tertinggal. Macam mana pendapat Yang Berhormat bagi Sipitang?

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih Yang Berhormat bagi Sri Aman. Saya setuju istilah ‘diistimewakan’ itu mungkin tidak sesuai tetapi dilayan sama rata, maknanya dilebihkan sedikit untuk melayan sekolah luar bandar ini supaya ia setimpal dengan keperluan di bandar kerana persepsi sekarang ini bahawa kalau sekolah luar bandar itu yang pertama ibu bapa tidak mahu menghantar anak mereka ke luar bandar kerana bila dihantar ke luar bandar, dia kata, kemudahan tidak ada, susah. Yang kedua dia kata, guru tidak berpengalaman. Bagi guru pula tidak mahu ke luar bandar kerana dia kata, rumah guru tidak selesa, elektrik tidak ada. Inilah persepsi-persepsi – tanggapan-tanggapan yang dilihat oleh ibu bapa dan juga guru. Maka jadilah tumpuan sekolah-sekolah di bandar yang terkenal seperti Seri Puteri, Sekolah St. John, sekolah di bandar-bandar – Sekolah Sultan Abdul Halim, Jitra, sekolah saya dululah. Jadi berebut-rebut untuk memasuki sekolah ini. Jadi kalaulah kita sama rata di seluruh kawasan di Malaysia ini sama. Memang tidak dapat dinafikan bahawa perbelanjaan itu besar. Sebab itu kita luluskan RM3 bilion untuk ini. Memang perbelanjaan awal besar tetapi effect jangka panjang adalah baik untuk semua. Saya bagi peluang Dato’.

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis: Terima kasih. Sipitang, saya tertarik dengan hujah Sipitang dengan kita sedar bahawa kita akan membelanja RM3 bilion dalam perbelanjaan tambahan sahaja. Tetapi saya hendak minta pandangan Sipitang sedikit. Ini mungkin dari segi philosophical sedikitlah, anjakan pemikiran kalau boleh saya minta pandangan Sipitang.

Selalunya tuntutan, Tuan Yang di-Pertua, atau agenda sekolah luar bandar selalu dikaitkan dengan pendidikan, selalunya. Tetapi saya hendak minta pandangan Sipitang, adakah sampai masanya kita melihat sekolah di luar bandar ini bukan tuntutan membela pendidikan luar bandar supaya anak-anak muda yang juga dapat masuk universiti yang sama, pendemokrasian pendidikan, jadi jurutera dan peluang jurutera yang sama. Tetapi sekarang ini dalam dekad 2000 saya rasa, minta pandangan Sipitang bahawa tuntutan pembangunan luar bandar melalui sekolah ini boleh dilihat lebih daripada itu.

Sebagai contoh, adakah luar bandar melalui sekolah kita jadikan pangkalan IT luar bandar. Kalau kita lihat di satu kampung itu mereka yang terpelajar adalah guru, yang lain itu orang kampung yang biasa. Kalau kita mahu mengenalkan IT di luar bandar mengapa tidak menggunakan sekolah itu sebagai pangkalan di luar bandar. Dan melalui sekolah ini menjadi luar bandar terus immediately jadi jendela kepada dunia melalui IT. Sebab kita melihat dari segi memberi komputer tetapi kalau komputer itu dihantar ke sekolah luar bandar diletak hanya dalam stor, tidak ada mereka yang menguruskannya, tidak ada orang yang mahir untuk mengajar ibu bapa untuk menggunakan Internet akan rugi.

Saya, Tuan Yang di-Pertua, ada contoh, saya baru balik ke Rompin, ke Tioman baru ini Tun. Saya amat terkejut satu kampung di Pulau Tioman tiga pengusaha bumiputera separuh daripada penjualan chalet dia adalah melalui Internet. Yang dua kampungnya yang Yang Berhormat Dato' Menteri Pendidikan sendiri membuka kembali sekolahnya. Sekolah kedua-duanya juara dan terkenal dan menjadi pangkalan Internet dan mereka menggunakan komputer di sekolah untuk menjual chalet dia melalui Internet. Saya hendak minta bertanya sedikit kepada Sipitang, bila kita melihat komputer di luar bandar, komputer di sekolah sampai masanya kita

hendak isunya bukan pendidikan lagi, isunya membawa masyarakat luar bandar ke dunia, membawa k-ekonomi terus ke luar bandar sekarang.....

Tuan Mohamad bin Sabu: Yang tanya lebih lama daripada yang berucap ini.

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bukan lima tahun, bukan sepuluh tahun. Melainkan PAS tidak bersetuju. Memang PAS ini tidak bersetuju.

Tuan Mohamad bin Sabu: Yang tanya lebih lama daripada yang berucap ini. *[Ketawa]*

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis: PAS ini tidak bersetuju bila minta orang luar bandar adakah keterbukaan pemikiran dia, PAS akan bersetuju sebab PAS mahu kongkong pemikiran dia terus menyokong sebelah sana. Itu yang PAS tidak bersetuju itu. Minta pandangan Sipitang.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, yang bertanya pun biar sahaja. *[Ketawa]*

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih rakan dari Rompin. Saya setuju dengan pandangan beliau. Ini PAS dia kacau banyak. Saya setuju dengan pandangan Rompin dan lebih daripada itu sebenarnya. Yang saya maksudkan di sini bahawa di samping sekolah luar bandar itu sebagai pusat pendidikan, kita mestilah serampang dua mata. Sekolah luar bandar yang lengkap ini juga misalnya satu compound, satu kawasan sekolah yang ada bangunan sekolah, ada makmalnya, ada padang bola, ada rumah guru, ada dewannya akan menjadi sebagai pemangkin pertumbuhan ekonomi luar bandar supaya orang-orang luar bandar itu melihat bahawa inilah sekolah kerajaan yang moden dan kita sama-sama berbangga menggunakan kemudahan sekolah luar bandar itu. Dan dalam bangunan sekolah itu saudara Yang Berhormat bagi Rompin tadi mengatakan bahawa kita gunakan juga sekolah ini sebagai pusat pendidikan orang luar bandar, misalnya di sebelah petang. Di situ lengkap dengan komputer kenapa kita tidak buka sebelah petang untuk mendidik orang luar bandar ini hadir di kelas komputer ini menggunakan kemudahan yang sama kerana sekarang ini kita mahu cepat. Kita mahu cepat dalam k-ekonomi, dalam dunia IT ini semua orang luar bandar ini mesti tahu dengan keperluan hari ini. Dalam

kelajuan yang kita ada sekarang ini kalau kita tidak buat ini kita masih lagi jauh ke belakang.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin melihat bahawa misalnya kawasan-kawasan luar bandar ini ada perancangan bersepadu di antara Kementerian Pendidikan, kementerian-kementerian lain mesti seiring, sekata untuk membuat bangunan-bangunan di satu tempat yang strategik satu kawasan. Bukan ada bangunan pendidikan sekolah di situ hujung sana, tiba-tiba Kementerian Pertanian buat di hujung sana. Jadi, seolah-olah tidak ada kerjasama, tidak ada perancangan untuk melihat kawasan itu maju. Inilah yang penting bagi kita melihat sekarang. Dan sekolah-sekolah di luar bandar ini perlu dimajukan kerana pendidikan di luar bandar ini kalau kita buat secara baik suasana luar bandar ini memang baik untuk pendidikan. Sekarang ini pun kalau tengok pusat-pusat latihan ada buat di Awana, di luar bandar, di Janda Baik, ada buat di hutan di Langkawi, semuanya di kawasan luar bandar. Mungkin PAS punya pusat latihan pun ada di hutan-hutan mana kita tidak tahu. Kerana hutan ini, kawasan luar bandar ini tenang, aman, udaranya bersih dan ini adalah jadi tumpuan pendidikan yang begitu baik. Tidak ada gangguan bunyi bising, tidak ada kapal terbang, tidak ada bunyi lori. Kalau melihat di sekolah di bandar habuk masuk daripada jalan, bunyi lori bising dan sebagainya. Banyak gangguan-gangguan dan sebelah petangnya pula kalau budak-budak ini di asrama hari Sabtu, Ahad ataupun hari cuti awam dia akan keluar ke bandar. Tetapi kalau kita buat di luar bandar kita boleh tumpukan perhatian, pendidikan yang secukupnya untuk sekolah luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ada yang bangun, Yang Berhormat.

Tuan Moktar bin Radin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Mohon penjelasan Yang Berhormat bagi Sipitang. Apakah Yang Berhormat berpendapat bahawa sudah tiba masanya bagi Kementerian Pendidikan merubah pendekatan serta persepsi mereka terhadap ilmu pendidikan di negara kita agar dapat berjalan seiring dan sejalan. Kerana sebagai contoh, memang tidak dapat dinafikan sekolah-sekolah sama ada sekolah menengah atau sekolah rendah di luar bandar begitu jauh ketinggalan jika dibandingkan dengan kemudahan-kemudahan yang didapati di dalam bandar. Jadi, tidakkah Kementerian Pendidikan berhasrat untuk melihat supaya

pelajar-pelajar yang berada di luar bandar juga mereka menerima kemudahan yang ada ini kerana dunia tanpa batasan ini negara kita menuju ke arah satu negara maju. Jadi kalau kita kaji pula di sebelah maju tetapi di sebelah luar bandar makin mundur.

Sebagai contohnya di kawasan saya, sekolah menengah dibuat jauh daripada kampung melibatkan empat lima kampung tetapi asrama untuk murid-muridnya tidak ada. Mujurlah kita ini kerajaan ada kebolehan sedikit. Dan saya secara peribadi menyumbang RM8,000 untuk gotong-royong [*Tepuk*] membina sekolah sementara untuk menampung pelajar-pelajar tersebut. Jadi rasa saya Yang Berhormat setuju dengan saya sudah tiba masanya Kementerian Pendidikan memastikan kemudahan-kemudahan yang berada untuk sekolah luar bandar ini dapat dikenal pasti dengan segera. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih rakan saya daripada Kinabatangan. Memang inilah masalah kita, wakil rakyat ini selalu dikacau oleh Jabatan Pendidikan tetapi itu sumbangan kita. Keinginan pemimpin ingin melihat anak-anak luar bandar ini pandai. Saya hendak cakap di sini pun saya pun ada menganjurkan misalnya seminar untuk UPSR saya bagi RM20,000 setahun [*Sorak*] untuk seminar UPSR. Ini peruntukan yang kita cari. Jadi tidak payah cakaplah tetapi oleh kerana Kinabatangan cakap, kita cakap.

Maksud kita di sini ialah bahawa saya setuju dengan Kinabatangan bahawa sekarang ini kita fikir infrastruktur dahulu, infrastruktur ini mesti kita selesaikan. Untuk menyelesaikan memang mahal, jangka pendeknya mahal tetapi jangka panjangnya keuntungannya begitu banyak. Tentang pengisian apa yang diajar itu, itu memang sama. Itu adalah ditentukan oleh Jabatan Pendidikan. Tetapi yang penting ialah bahawa infrastruktur itu kita selesaikan dahulu. Kalau ini tidak selesai, tidak boleh.

Saya setuju dengan Sri Aman tadi soal asrama desa. Di kawasan saya, Tuan Yang di-Pertua, Longpasia atau Maligan, Kampung Maligan. Kalau memandu lebih kurang empat jam.....

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, pohon mohon penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ya.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Sipitang telah bermula dengan menyebut mengenai dengan sistem pendidikan dan seterusnya telah kupas mengenai infrastruktur pendidikan dan tadi sebelum beliau, Yang Berhormat tadi telah membuat pelbagai saranan mengenai kurikulum pendidikan. Memandangkan infrastruktur adalah infrastruktur dan sistem merupakan struktur mendidik anak bangsa dan tadi pula hujah-hujah mengenai kurikulum iaitu content, dengan izin, untuk mendidik anak bangsa.

Soalan saya, sementara infrastruktur boleh disesuaikan dengan semua anak bangsa walau apa jua kaum keturunan dan agama sementara sistem boleh disesuaikan dengan semua anak bangsa walau apapun keturunan agama dan latar belakang, bagaimana pula dari segi kurikulum iaitu content. Bolehkah kita tujukan kepada satu kurikulum yang disesuaikan untuk semua anak bangsa walau apa jua keturunan dan agama dan kumpulan etniknya ataupun semestinya kita tujui satu kurikulum yang khusus untuk anak bangsa dari satu kaum dan satu agama sahaja dalam mendidik anak bangsa dari luar bandar. Terima kasih.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih rakan kita daripada Kangar. Mengenai dengan kurikulum, isi kandungan, kita mesti menerima hakikat bahawa di Malaysia ini kita tidak boleh lari daripada duduk di Malaysia, berada, berjiran dengan India, berjiran dengan orang Cina, berjiran dengan Kadazan, berjiran dengan Murut, Iban dan sebagainya. Inilah Malaysia negaraku, tanah tumpah darahku. Jadi sistem yang ada yang perlu kita gubal mestilah bersesuaian untuk kesemua ahli rakyat di Malaysia ini bukan satu kaum sahaja, bukan untuk orang Islam sahaja bukan untuk orang Kristian sahaja atau Budda sahaja tetapi boleh diterima sebagai satu bangsa Malaysia yang berbilang kaum. Bagaimana cara itu atas kebijaksanaan, saya pun mahu ikut juga kalau ada perbincangan dalam hal ini. Inilah yang kita inginkan bahawa kita tidak mahu negara kita.....

Tuan Saupi bin Daud: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, minta gulung Yang Berhormat masa Yang Berhormat dah cukup dah.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Tun, terlampau banyak gangguan. Saya bagi peluanglah

Tuan Saupi bin Daud: Terima kasih Tun.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, masa Yang Berhormat dah cukup dah tu.

Tuan Saupi bin Daud: Tak, dia bagi peluang Tun.

Tuan Yang di-Pertua: Ya nanti masa dia dah cukup, dia bagi peluang pun tak jadilah [*Ketawa*]

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Tun, saya nak gulung Tun.

Tuan Yang di-Pertua: Ha, gulunglah, gulung, ya, ya. [*Ketawa*]

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Kalau tak bagi, saya tak mahu bagilah, saya nak gulung sebab masa saya dah habis.

Tuan Yang di-Pertua: Gulungkanlah, ya, ya.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: [*Disampuk*] Sila, sila.

Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob: Saya nak bagi tapi Tun kata tak ada masa jadi saya terpaksa gulung dulu. Tuan Yang di-Pertua saya sekali lagi menyarankanlah Kementerian Pendidikan melihat bahawa sekolah luar bandar ini penting, kita mesti buat seperti yang saya katakan tadi kalau tidak pun mesti dilihat kerana sekolah di bandar ni Tun, dari segi kemudahan memang ada dan ibu bapa PIBG dia banyak duit Tun berbanding dengan sekolah luar bandar, dia tak ada duit inilah kita kena bantu dari segi pelaksanaannya. Jadi Tuan Yang di-Pertua mudah-mudahan dengan apa yang disarankan tadi kita berdoa supaya Kementerian Pendidikan dapat melihat masalah ini dan membuat tindakan-tindakan susul agar masalah pendidikan luar bandar ini dapat diselesaikan dan menjadikan luar bandar ini maju sejajar dengan keinginan kita di Malaysia ini. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Kementerian menjawab, ya kementerian menjawab. Sudah cukup masa satu hari Yang Berhormat.

12.35 tgh.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan [Tuan Hashim bin Ismail]: Bismillahir rahmanir rahim. Assalamualaikum w.b.t. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua. saya bagi pihak Kementerian Kewangan dan kementerian-kementerian lain yang akan saya sentuh dalam sesi penggulungan ini mengucapkan terima kasih

kepada 14 orang Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah berbincang dan berdebat tentang isu-isu yang kita bangkitkan dan untuk menjawab isu-isu yang dibangkitkan itu saya akan – oleh kerana masa tidak mencukupi bahawa saya harap secara detailnya akan dibahaskan di peringkat Jawatankuasa.

Tuan Yang di-Pertua, saya akan membahagikan penggulungan ini mengikut isu-isu. Isu yang paling popular sekali dan mendapat sambutan ramai ialah tentang pendidikan. Di antara isu yang ditimbulkan ialah misalannya Yang Berhormat Parit Sulong, Batang Lupar, Tebrau menyentuh tentang bekalan dan sistem pengkomputeran di sekolah-sekolah. Yang Berhormat Parit Sulong misalannya menyatakan kebimbangan beliau akan wujud digital divide dan implikasi sosial, sosioekonomi dan politik terhadap masyarakat bandar dan luar bandar di masa akan datang jikalau isu ini tidak ditangani dengan sempurna. Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat di atas keprihatinan beliau dalam perkara ini.

Untuk makluman Yang Berhormat di bawah sistem perluasan pengkomputeran ini, Kementerian Kewangan dan juga Kementerian Pendidikan adalah serius supaya perluasan sistem ini adalah secara menyeluruh bukan saja di bandar malah di luar bandar. Misalannya di bawah sistem ini sebanyak 6400 buah sekolah akan dapat manfaat dan banyak di antara sekolah-sekolah ini adalah sekolah-sekolah luar bandar yang akan menerima faedah dan manfaat daripada program ini. Insya-Allah dengan program dan usaha-usaha yang bersungguh-sungguh ini murid-murid dan masyarakat luar bandar akan bersama-sama dalam arus komputer literasi ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Sri Gading.....

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, minta penjelasan sedikit. Tuan Yang di-Pertua, apabila saya mengatakan mengenai digital divide, kebetulan Yang Berhormat Perdana Menteri sewaktu mempengerusikan The Nation Information Technology Council semalam pun mengata digital divide. Bukan saya hanya menumpu kepada pendidikan, saya bukan hanya menumpu kepada soal pendidikan. Pendidikan hanya satu aspek daripada satu langkah yang harus diambil iaitu membina tenaga sumber manusia yang terlatih dan berpengetahuan. Saya minta satu dasar yang menyeluruh yang merangkumi perkembangan sosial dan sebagainya.

Sebagai contoh Tuan Yang di-Pertua, apabila kita memperkatakan soal jurang digital ini bukan sahaja kita harus membina sumber manusia terlatih, bukan sahaja harus membina apa infrastruktur dan mindset terhadap perniagaan e-commerce tapi pada waktu yang sama kita harus memikirkan bagaimanakah masyarakat at large atau masyarakat umum boleh mendapat access kepada teknologi, menggunakan teknologi ini sebagai enabler, pemudah kepada kehidupan bermakna mereka boleh participate, boleh mengambil bahagian di dalam perkembangan ini iaitu umpamanya membekalkan community access center iaitu pusat access masyarakat untuk mereka dapat access kepada internet sebab itu saya bertanya sama ada sekolah boleh dijadikan langkah awal kepada CAC iaitu Community Access Center kepada internet dan sama ada langkah-langkah pembekalan infrastruktur awalan sebagaimana electricity atau electric dan telefon yang menjadi dua komponen utama kepada access itu juga perlu dibereskan dalam satu tempoh date line yang terdekat. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat. Sebenarnya dalam RMK-8 - Rancangan Malaysia Lapan kerajaan akan memikirkan untuk memberikan satu peruntukan yang mencukupi bagi keperluan Yang Berhormat sebutkan tadi supaya masyarakat at large seperti Yang Berhormat sebutkan tadi melalui mungkin pusat-pusat KEMAS, sekolah-sekolah dan sebagainya boleh menjadi satu pusat untuk memberi pendidikan komputer kepada masyarakat kita supaya dengan itu jurang di antara bandar dan luar bandar dapat kita rapatkan dan computer literacy ini ataupun celik komputer dapat kita bina dengan sihat dan dapat dimanfaatkan oleh semua pihak.

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, kita harus mempunyai satu landasan awalan yang betul. Apabila kita mengatakan kita nak merapatkan jurang digital atau to redeem digital divide dengan izin bukan saja kita menggalakkan literacy computer tapi yang paling pokok galakan literacy computer lepas tu galakkan literacy internet macam mana dan lepas tu harus memberi peluang kepada mereka access. Kalau mereka literate computer, mereka literate internet tapi mereka tidak ada kemampuan untuk beli sebuah komputer ataupun tidak mampu menyambungkan komputer kepada internet. Itu juga faktor yang boleh menghalang

Jadi Tuan Yang di-Pertua saya minta harus adakan satu jawatankuasa yang boleh melihat perkara ini secara komprehensif dari segi dasar pihak kerajaan, dari segi inisiatif pihak swasta. Menyeluruh bukan sahaja hanya persekolahan, bukan hanya saja KEMAS, bukan saja hanya persatuan belia tapi dasar yang menyeluruh supaya kemungkinan jurang digital yang saya rasa implikasinya luas sebagaimana Yang Berhormat akui tadi boleh kita dengan langkah awal ini kita boleh narrow down ataupun kita rapatkan. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat dan secara slow and steady saya rasa kita akan menjurus ke arah itu.
[Ketawa]

Tuan Yang di-Pertua, saya nak beralih kepada isu yang dibangkitkan oleh.....

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Boleh tanya sikit, saya tidak ada falsafah cuma berhubung dengan masalah komputer ini kalau boleh komputer-komputer yang hendak dihantar ke sekolah-sekolah ini biarlah yang terbaru softwrenya. Kadang-kadang yang sampai itu mungkin tidak sesuai lagi. Saya bersetuju dengan sahabat saya daripada Parit Sulong tentang kemudahan. Setengah rumah-rumah guru yang dibuat tak ada talian telefon jadi bagaimana kalau mereka tidak ada kemudahan talian telefon nak mengguna Internet, sudah tentu menimbulkan masalah untuk mengajar, melatih para pelajar. Ini saya rasa perlu diberikan perhatian yang lebih serius lagi terutama di kawasan luar bandar sebab bila tanya Telekom selalu line tak ada, macam-macam. Jadi bagaimana kita nak mengejar segala kemajuan yang terkini pada masa ini. Jadi saya minta perhatian kepada Kementerianlah. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat, insya -Allah perkara ini akan diberikan perhatian oleh kementerian yang berkenaan.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Yang Berhormat. Ekoran daripada Yang Berhormat Parit Sulong tadi Tun saya juga ingin membincang persoalan apa yang dikatakan digital divide. Jadi kalau kita lihat daripada awal lagi masyarakat kita, mengikut tulisan-tulisan yang ada kita boleh semak, rujuk dan

sebagainya, kita dapati ilmu internet, information technology ini bermula pada tahun 50-an. Jadi pada tahun 50-an sampai sekarang kita masih melihat keadaan orang bumiputera masih tinggal jauh ke belakang. Oleh kerana pada awal tahun 50-an tidak ada infrastruktur yang asas untuk memajukan pihak-pihak bumiputera dan orang luar bandar untuk terlibat sama dengan soalan-soalan ekonomi dan pendidikan umpamanya dengan begitu menyeluruh. Tapi sekarang kita telah boleh menerajukan negara kita sendiri dan kita boleh menghala ke tempat tertentu dan inilah pendapat pihak-pihak intelektual di Amerika mengatakan infrastruktur asas di Amerika telah tidak baik, diperbaiki oleh kerana semua asas kemajuan ilmu teknologi pada tahun 50-an di Amerika adalah berasas penswastan dan bukan daripada pihak kerajaan. Jadi kita sekarang sepatutnya kerajaan creating balance kepada apa yang dijalankan oleh pihak swasta. Kita pihak kerajaan mesti membuat satu balancing act supaya pihak di luar bandar itu mendapat. Jadi kita tak boleh terlambat, kita tidak boleh slow and steady Yang Berhormat. Saya minta maaf, saya tak setuju soalan slow and steady ni kerana mengikut penyelidikan dan penemuan pihak futurist mengatakan masa kematangan ilmu teknologi adalah tahun 2010 kita hanya 10 tahun lagi dan masa ini berjalan dengan cepat. Kalau kita tidak ambil masa sepuluh tahun ini untuk membuatkan satu perseimbangan di antara bandar dengan luar bandar nescaya kita akan tertinggal. Kematangan ini kalau tidak disusul dengan kita akan jauh kena tinggal pada masa yang akan datang. Kalau saya kata kita ini termasuk orang bumiputera di luar bandar akan jauh tertinggal dalam kemelut ekonomi dan pendidikan.

Jadi inilah makanya kita berpendapat ini tidak boleh dilengah-lengahkan dan tidak boleh dikatakan slow and steady, kita kena cepat membuat pihak kerajaan semua infrastruktur asas untuk ilmu teknologi, Internet dan sebagainya kita kena buat dengan secepat mungkin. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat bagi Batang Lutar. Tadi telah saya sebutkan bahawa dalam Rancangan Malaysia Kelapan tumpuan akan diberikan kepada gagasan yang disebutkan iaitu untuk memastikan bahawa segala saranan Yang Berhormat itu akan kita laksanakan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Sri Gading mencadangkan supaya Kementerian Pendidikan memberi penekanan kepada nilai-nilai murni dalam sistem pendidikan kita. Nilai-nilai seperti tahu menghargai, berterima kasih dan nilai-nilai membalas budi dan tidak menjadi buta sejarah. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian sentiasa menerapkan nilai-nilai bersyukur, berterima kasih kepada pelajar dalam sistem pendidikannya. Misalnya, dalam mata pelajaran Moral, Bahasa Malaysia dan lain-lain mata pelajaran ada diterapkan nilai-nilai ini. Apa lagi dalam mata pelajaran Agama.

Jadi, Yang Berhormat, saya sebenarnya berkongsi sentimen ini dengan Yang Berhormat dan faham mengapa Yang Berhormat begitu kecewa kerana terdapat seolah-olah satu penghakisan nilai-nilai ini daripada pelajar-pelajar kita dan daripada golongan-golongan lain juga. Kerana bagi saya, nilai berterima kasih ini merupakan satu anugerah Allah secara semulajadi bukan sahaja kepada makhluk yang dinamakan manusia, tetapi juga kepada makhluk yang lain. Dengan sebab itu, kita baca sejarah Rom purba dahulu di mana seorang hamba yang ditangkap semula selepas lari, selepas itu hukuman kepada hamba ini ialah untuk menjadi habuan kepada seekor singa yang baru ditangkap juga. Singa ini dibiarkan lapar berhari-hari supaya dia cepat bertindak untuk 'ngap' mangsanya.

Tetapi dalam pesta ini disaksikan oleh Maharaja Rom sendiri, singa ini tidak berbuat apa-apa kepada orang ini. Malah dia manja mesra dan raja pun hairan mengapa ini berlaku. Raja bertanya mengapa ini berlaku, maka kata hamba itu kerana sebelum ini, inilah singanya yang telah hamba selamatkan iaitu duri masuk ke dalam kakinya dan menderita, selepas itu dicabutkan duri daripada kakinya dan singa ini berterima kasih kepada orang yang telah menyelamatkannya.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Minta penjelasan Tuan Yang di-Pertua, singa betinakah atau singa jantan ini. *[Ketawa]*

Tuan Hashim bin Ismail: Itu kita tidak cheklah Yang Berhormat, tetapi pokoknya singalah. Apa yang dikatakan singa semuanya memang ganas, garang dan tidak educated.

Seorang Ahli: *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat bagi Batang Lupar.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya pun ada juga terbacalah soal singa-singa yang terdidik mungkin di zaman Yunani singa pun dapat dididik, lebih lagi manusia. Tetapi pada zaman sekarang yang kita bimbangkan ini manusia yang tidak dapat dididik dan tidak mahu berterima kasih. Ada yang sudah pergi ke luar negeri, dapat ijazah berbakul-bakul, balik ke Malaysia dia marah dengan orang yang memberi pertolongan dan bantuan kepada mereka ini. Kebanyakan anak-anak kita terutama sekali anak-anak orang Melayu dan bumiputera. Asal orang kampung, orang tidak banyak harta benda, tidak ada duit dan sebagainya. Sekarang sudah ada bank, sudah ada jadi profesor, sudah jadi pensyarah dan ada juga yang kaya raya macam Yang Berhormat kita sini pun ada banyak dah. Sepatutnya kita ini berterima kasih, tetapi pendidikan sentiasa menjadi sasaran, menjadi satu sasaran kepada siapa sahaja mendapat satu kesalahan dalam apa sistem sekali pun. Dia kata yang salah itu adalah sistemnya.

Tuan Yang di-Pertua: Penjelasan, minta penjelasannya Yang Berhormat.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Penjelasannya lah Tuan Yang di-Pertua, jadi panjang sedikit mukadimahnyanya.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ya.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Jadi minta maaf, Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Jadi, dia kata sistem pendidikan kita yang bersalah oleh kerana tidak mengajar anak-anak dari muda-muda lagi pada suatu ketika nanti di negara kita ini diberi sekolah free, sampai universiti, sekarang ini pun peringkatnya sudah diberi free. Banyak orang free pergi sekolah, pergi ke universiti. Tetapi sebaliknya adakah anak-anak ini diberitahu yang mereka sepatutnya berterima kasih kepada pihak-pihak yang telah memberi pertolongan dan bantuan ini supaya kita menjadi masyarakat yang pandai berterima kasih sebagai singa yang Dato' sebutkan tadi.

Sekarang kita sudah jadi binatang tidak tahu berterima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat bagi Batang Lupar. Nampaknya Yang Berhormat juga begitu kesal dengan perkembangan mutakhir ini iaitu di mana nilai-nilai terima kasih itu sudah terhakis daripada

sanubari kita. Saya hendak sambung Yang Berhormat, zaman moden ini buaya yang dikatakan ganas itu pun menjadi mesra dengan tuannya.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Buaya lelaki, buaya betina Tuan Yang di-Pertua [*Ketawa*]. Hendak tahu buaya jantan atau buaya betina ini.

Tuan Hashim bin Ismail: Pokoknya buaya dan buaya memang ganas. Tetapi tuan yang melatih buaya ini boleh masukkan kepala dia dalam 'jaws' buaya ini dan tidak ada 'ngapkar', kerana dia tahu orang inilah yang memeliharanya hari-hari, memberi dia makan dan sebagainya. Ertinya, buaya yang ganas itu pun boleh punya nilai terima kasih kepada orang yang memberi makan dan membelanya. Jadi, kalau ada mana-mana pihak yang cuba menganjurkan, kita tidak lagi perlu berterima kasih kerana ini memang tanggungjawab kerajaan dan sebagainya. Maka saya amat kesal kerana perkara ini adalah bercanggah dengan fitrah manusia.

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Pohon penjelasan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang bangun Yang Berhormat.

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Berkaitan dengan isu terima kasih Yang Berhormat, sedarkah Yang Berhormat bahawa salah seorang yang kuat menyarankan bahawa rakyat sudah tidak perlu berterima kasih kepada UMNO atau Barisan Nasional ialah Datuk Shahril Samad Ketua UMNO bahagian Johor Bahru, Ahli Majlis Tertinggi UMNO Malaysia.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat. Saya rasa itu adalah pandangan peribadi beliau dan tidak mewakili majoriti orang UMNO dan majoriti orang Melayu dan majoriti rakyat Malaysia seluruhnya. Itu satu pandangan yang terpencil dan tidak boleh diambil kira.

Seorang Ahli: Ha ini.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, selepas singa dan buaya apa lagi Tuan Yang di-Pertua, hendak minta penjelasan, [*Ketawa*] selepas singa, buaya ada kut lagi Tuan Yang di-Pertua beruangkah.

Tuan Hashim bin Ismail: Dua contoh cukup kerana saya suka menarik singa dan buaya memang ganas dan memang jenis tidak makan saman orang kata. [*Ketawa*]

Tuan Yang di-Pertua,

Tuan Saupi bin Daud: Penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Belum apa lagi dia jawab. Nanti dahulu, nanti dia bercakap dahulu, barulah minta penjelasan.

Tuan Saupi bin Daud: Fasal nilai ini Tuan Yang di-Pertua,

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Saupi bin Daud: Soal nilai tadi takut ketinggalan. Terima kasih Yang Berhormat. Menyentuh soal nilai tadi saya suka minta penjelasan sebab di sepanjang kehadiran di Dewan ini banyak sekali menyebut tentang soal nilai, cuma saya tidak berapa faham tentang dasar nilai itu sendiri. Apakah dasar sebenarnya. Bagi kita orang Islam kemuncak nilai yang paling tinggi sekali ialah nilai yang disarankan oleh Al Quranul Karim yang dirumuskan di dalam surah An-Nahli ayat yang ke 90 yang berbunyi [*membaca sepotong ayat Al Quran*] yang dibaca setiap hari Jumaat oleh Khatib di mimbar yang memperingatkan tentang sistem nilai kepada masyarakat. Yang bermaksud "sesungguhnya Allah menyuruh kamu supaya melakukan keadilan dan melakukan sesuatu yang baik dengan baik dan sempurna dan menyuruh kamu supaya melarang kemungkaran dan juga kezaliman dan Allah memperingatkan kamu supaya kamu beringat akan peringatan Allah."

Jadi, sistem nilai yang paling tinggi sekali ialah apa yang disarankan oleh Allah dalam ayat ini yang bermula dengan keadilan. Jadi kalaulah keadilan itu tidak berlaku maka hancur dan musnahlah segala sistem nilai itu. Wallahhu'alam.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat. Saya bersetuju dengan dasar ayat itu tetapi saya hendak menjelaskan bahawa apakah ada unsur-unsur kezaliman, ketidakadilan, sedangkan apa yang dilakukan oleh kerajaan seperti yang saya sebutkan tadi, bandar dan luar bandar sama rata, antara yang berada dan tidak berada kita layan sama rata, malah antara pembangkang dan kerajaan pun sama rata. Misalannya semalam dalam Ucapan Penangguhan Yang Berhormat yang semalam itu.

Tuan Yang di-Pertua: Sila, sila jawab yang lain Yang Berhormat berkenaan dengan nilai ini tidak ada dalam tambahan ini.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya tahu, saya hendak kena jawab soalan ini dahulu, saya hendak....

Tuan Yang di-Pertua: Sila, sila teruskan Yang Berhormat, yang lain-lain pula, cukup sudah tu.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa Tuan Yang di-Pertua, apa yang dibacakan oleh Yang Berhormat tadi tidak relevan.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah Yang Berhormat, cukuplah. Yang Berhormat cukuplah yang itu. Cukuplah. *[Ketawa]*

Tuan Hashim bin Ismail: Tidak relevan Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, antara isu lain yang disentuh ialah oleh Yang Berhormat bagi Kepong, Batang Lupar dan PJ Utara tentang hal ehwal wanita HAWA. Yang Berhormat Kepong tidak jelas dengan kemajuan yang dicapai oleh HAWA walaupun telah dipindahkan kepada Jabatan Perdana Menteri. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, hakikat bahawa usaha memindahkan HAWA ke Jabatan Perdana Menteri itu adalah membuktikan satu manifestasi bahawa kerajaan memberikan satu layanan yang istimewa kepada wanita. Dengan sebab itulah ia diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri supaya dapat diberikan tumpuan yang lebih daripada sebelumnya.

Saya rasa track record Barisan Nasional memangnya agak cemerlang dalam usaha memelihara kepentingan wanita ini. Bukan sahaja wanita diangkat menjadi Menteri, Timbalan Menteri, Setiausaha Parlimen, malah baru-baru ini kita angkat seorang wanita menjadi Gabenor Bank Negara. *[Tepuk]*

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Boleh minta penjelasan sedikit. Yang Berhormat, saya begitu kagumlah dengan positifnya Kerajaan Barisan Nasional. Kita ini memang kerajaan Barisan Nasional kerana begitu mengambil berat berhubung dengan hal ehwal wanita termasuk daripada DAP. Tetapi masalahnya PAS ini Yang Berhormat berkali-kali sudah kita bercakap dalam Dewan Rakyat ini, Dewan Parlimen tetapi sampai sekarang tidak ada seorang pun wakil daripada PAS daripada wanita ya. Jadi, itulah masalah sebagaimana Yang Berhormat katakan tadi. Saya minta penjelasanlah berhubung perkara ini di mana silapnya agaknya. Adakah itu pun tidak adil.

Tuan Hashim bin Ismail: Ya

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Penjelasan Tuan Yang di-Pertua,

Tuan Hashim bin Ismail: Nanti dahulu.

Tuan Yang di-Pertua: Bagi dia jawab penjelasan dahulu.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Tuan Hashim bin Ismail: Sabar Yang Berhormat ya. Saya akan tumpukan soalan ini. Terima kasih kepada Yang Berhormat iaitu tentang PAS ini saya tidak berhaklah menjawab bagi pihak PAS. Tetapi baru-baru ini dalam Muktamar PAS telah dibangkitkan perkara ini oleh muslimat PAS sendiri. Bagaimana muslimat PAS tidak berpuas hati dengan layanan yang diberikan.

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Penjelasan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Hashim bin Ismail: Nanti Tuan Yang di-Pertua, saya belum siap Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Dia belum habis Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya belum selesai. bagaimana mereka menyatakan ketidakpuasan hati mereka di atas layanan yang tidak adil dan diskriminasi di antara wanita dan lelaki. Saya harap ini menjadi satu eye-opener, muktamar ini menjadi satu eye-opener kepada PAS dan memberi layanan yang lebih adil kepada kaum wanita kita.

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah Yang Berhormat. Masa sudah cukup, sudah pukul 1.00 sudah cukup dah. Ahli-ahli Yang Berhormat mesyuarat ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang.

Mesyuarat ditangguhkan pada pukul 1.00 tengah hari.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Haji Muhamad bin Abdullah) ***mempengerusikan Mesyuarat***]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Loceng tidak berbunyi, pukul 2.30 kita mulakan mesyuarat. Sila Kementerian Kewangan menyambung jawapan.

2.33 ptg.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya menyambung dengan menjawab soalan daripada Yang Berhormat bagi Sri Gading tentang mutu makanan di asrama-asrama

penuh. Untuk menjawab soalan ini, pihak pembekal makanan untuk asrama telah ditetapkan spesifikasi makanan yang perlu disajikan untuk murid-murid. Oleh yang demikian, pihak pembekal sepatutnya menyediakan menu makanan yang seimbang dan sesuai dengan proses pembesaran murid-murid. Pembekal yang gagal memenuhi spesifikasi boleh dikenakan tindakan.

Ahli Yang Berhormat bagi Sri Gading juga ada menyentuh tentang peruntukan untuk sekolah bantuan modal iaitu bagi sekolah rendah jenis kebangsaan (Cina) dan sekolah jenis kebangsaan (Tamil). Peruntukan untuk sekolah-sekolah bantuan modal adalah bergantung kepada permohonan. Kementerian Pendidikan sedia menimbang pertambahan peruntukan khususnya untuk pembangunan sekolah-sekolah yang saya sebutkan tadi.

Isu seterusnya yang disentuh oleh Yang Berhormat ialah bantuan yang diberi kepada sekolah-sekolah agama rakyat. Untuk makluman, sekolah-sekolah agama rakyat diberikan bantuan geran per kapita iaitu bagi setiap satu kepala bagi setahun RM60.00 untuk sekolah rendah, RM90.00 untuk sekolah menengah rendah dan RM1,200 untuk sekolah menengah atas.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Kepong menyentuh isu berkaitan dengan tanah perkuburan dengan Pribina Construction Sdn. Bhd. Untuk makluman Yang Berhormat, bahawa projek pembangunan tanah perkuburan di Jalan Lapangan Terbang Lama, Jalan Loke Yew dan Jalan Sungai Besi, Kuala Lumpur melibatkan tapak perkuburan seluas 182.5 hektar yang terletak di Jalan Lapangan Terbang Lama, Loke Yew dan Jalan Sungai Besi, Kuala Lumpur iaitu tanah rizab kubur pelbagai masyarakat termasuk Kwang Tung, Hokkien, Kwan Sai, Kristian, Jepun, Hindu, Singhala dan Sikh. Kubur di kawasan ini telah dipersetujukan untuk dipindahkan kepada tapak kubur baru seluas 176.4 hektar di Semenyih. Syarikat Pribina Contruction Sdn. Bhd. diberi konsesi untuk membersihkan dan memindahkan kubur-kubur tersebut ke tapak kubur baru di Semenyih dan Syarikat Pribina akan menjalan.....

Tuan Saupi bin Daud: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Tanah Merah berdiri, Yang Berhormat.

Tuan Saupi bin Daud: *Point of order.* Perkara 13(1) Tuan Yang di-Pertua, saya rasa majlis kita ini tidak cukup kuorum. Saya tengok sudah 7 minit berlalu tetapi masih lagi....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, terpulang kepada Yang Berhormat hendak menyuarakan tetapi saya minta maaf loceng sudah rosak. Jadi, itu yang loceng tidak berbunyi. Jadi, kalau hendak gunakan juga itu, saya kena suruh orang panggil di luarlah sebab hendak bunyi loceng pun loceng tidak boleh berbunyi. Itu terpulang kepada Yang Berhormatlah, hendak teruskan

Tuan Saupi bin Daud: Tidak, saya memandangkan ini lebih ramai yang datang memerhati daripada yang berbincang, ini tidak elok sangat, Tuan Yang di-Pertua, saya minta supaya dijemput...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya tidak upaya hendak membunyikan loceng. Hanya saya minta semua panggil orang yang di luar sana masuk, dalam masa lima minit.

[Dewan menunggu Bentara memanggil Ahli-ahli di luar]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Loceng boleh berbunyi? Tadi tidak boleh berbunyi.

[Loceng dibunyikan]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ia bermusim pula.

[Dewan menunggu lima minit]

Tuan Pengerusi [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Kita ambil kira ya sebab maaf daripada mulanya loceng kita tidak dapat berbunyi, jadi sekarang boleh berbunyi. Cukup 26.

[Ahli-ahli dikira; lebih 26 Ahli hadir]

Tuan Pengerusi [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, silakan terus Setiausaha Parlimen menjawab.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, Syarikat Pribina akan menjalan pembersihan pemindahan kubur serta membangunkan kubur baru di Semenyih secara berperingkat-peringkat mengikut lima fasa. Pribina akan

menggunakan hasil penjualan sebahagian tanah kubur yang telah dibersihkan untuk membiayai kerja-kerja pembersihan, pemindahan dan tanah perkuburan mengikut fasa tertentu.

Sekarang ini Tuan Yang di-Pertua, terma-terma dan syarat-syarat perjanjian konsesi masih dalam rundingan antara kerajaan dan Syarikat Pribina.

Dato' Yap Pian Hon: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya.

Dato' Yap Pian Hon: Tuan Yang di-Pertua, minta penjelasan daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen berkaitan dengan perkuburan jalan kapal terbang lama itu. Apa yang dikatakan tadi itu ialah Syarikat Pribina telah ditawarkan untuk menjalankan, memindahkan perkuburan di Kuala Lumpur ini ke Semenyih. Bilakah Syarikat Pribina telah diluluskan oleh kerajaan dan apakah syarat-syaratnya berkaitan dengan pemindahan itu sama ada syarikat ini telah berbincang dengan jawatankuasa atau Persatuan Perkuburan di Kuala Lumpur ini atau tidak. Ini penting untuk kepentingan masyarakat Cina, di mana telah dieksploitasi oleh pihak-pihak tertentu.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya persetujuan pada peringkat dasarnya telah dicapai di antara pihak Syarikat Pribina dengan persatuan-persatuan yang terlibat dengan masalah perkuburan ini. Dan dari segi terma dan syarat-syarat perjanjian sedang dibincangkan dan mungkin dalam masa yang singkat nanti akan dapat kita ketahui apakah kandungan syarat-syarat dan juga terma-termannya.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Kuala Terengganu.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Memandangkan kawasan yang akan diambil alih ini lebih daripada 500 ekar dan ianya adalah satu-satunya kawasan yang dari sudut sejarahnya begitu penting terutama kepada kaum Cina dan kaum-kaum yang lain, yang ada di Malaysia ini. Apakah pihak kerajaan tidak sensitif dengan historical side yang begitu dijaga oleh semua kaum di Malaysia ini? Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya saya hendak membetulkan figure itu jumlah keluasan sebenarnya ialah 450 ekar dan seperti Yang Berhormat sentuh tentang aspek sejarah kawasan ini, saya rasa untuk sebuah tanah perkuburan di kawasan yang begitu pesat membangun. Saya rasa roh-roh itu lebih aman berada di Semenyih daripada jikalau ianya berada di kawasan yang begitu sibuk, begitu hectic dan saya rasa ini satu langkah yang bukan sahaja telah dipersetujui, rundingan telah dibuat dan dipersetujui bersama dan saya rasa ada justifikasinya.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Seputeh berdiri ya.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan yang saya ingin tanya di manakah itu laporan feasibility dan juga yang kita tahu tempat itu tertanamnya peneroka-peneroka Kuala Lumpur yang terkenal dalam sejarah, yang mana kesemuanya ini harus diambil kira oleh kerajaan semasa membuat keputusan ataupun perancangan.

Jadi, saya ingin tahu sama ada ini rancangan yang tentu akan dijalankan atau masih dalam proses perundingan dan juga pertimbangan kerana yang saya tahu datuk dan nenek saya ditanam di situ. Kami tidak diberitahu tentang perpindahan perkuburan di situ. Jadi, macam manakah kerajaan buat perkara ini dan kenapa tidak ada transparensi dan ia dilakukan secara terburu-buru sahaja.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat. Untuk pihak kerajaan menghubungi setiap waris yang terlibat dengan kawasan perkuburan itu agak mustahil untuk kerajaan mengesan setiap waris yang terlibat. Tetapi pihak kita telah pun berunding dengan persatuan-persatuan yang mewakili, yang saya sebutkan tadi iaitu dari segi persatuan-persatuan yang terlibat telah pun dirundingi dan persetujuan telah pun dicapai. Cuma sekarang ini kita sedang berbincang tentang terma-terma dan syarat-syarat perjanjian konsesi itu.

Tuan Fong Kui Lun: *[Bangun]*

Dato' Yap Pian Hon: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Hendak beri jalankah?

Tuan Hashim bin Ismail: Ya.

Tuan Fong Kui Lun: Saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, hendak beri mana satu, saya

Dato' Yap Pian Hon: Mana-mana.

Tuan Hashim bin Ismail: Okay, ini Beckbencher. *[Menunjuk ke arah Yang Berhormat bagi Serdang]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, Serdang.

Dato' Yap Pian Hon: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Selepas penjelasan daripada Yang Berhormat – sebab ini mendiang Kapten Yap Ah Loy yang berkubur di situ. Saya sebagai Pengerusi Dewan Peringatan Kapitan Yap Ah Loy memang memandang berat terhadap bagaimana untuk mengalihkan perkuburan keluarga Kapitan Yap Ah Loy kepada Semenyih akan datang.

Kapitan Yap Ah Loy yang merupakan satu peneroka yang begitu penting seperti mana yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini, di mana telah membuktinya bahawa jasanya bersama-sama dengan bangsa Melayu pada ketika itu untuk membangunkan Kuala Lumpur. Maka itu perkuburan Kapitan Yap Ah Loy telah diindahkan baru-baru ini. Lusa akan diadakan satu upacara untuk membuka lembaran baru kepada perkuburan Yap Ah Loy, untuk mengenang jasa mereka. Pihak Yang Berhormat hendaklah menimbangkan cara mana untuk mengurangkan sentimen sensitif yang telah ditimbulkan oleh pihak yang tertentu di mana telah dijadikan isu, tajuk utama dalam surat khabar Cina baru-baru ini.

Maka itu saya minta kalau boleh penjelasan daripada Yang Berhormat bahawa satu penjelasan lebih mendalam supaya memberi makluman kepada masyarakat Cina di sekitar kawasan Kuala Lumpur, cara mana untuk pemindahan itu sama ada diluluskan atau tidak, cara mana Syarikat Pribina itu akan menjalankan kerja-kerja di situ. Sebab waktu ini saya difahamkan bahawa pihak Quantung Cemetery

Association tidak pernah dapat sebarang surat secara bertulis untuk membincangkan perkara ini.

Jadi, timbulkan isu, timbulkan sensitif itu. Maka saya mintalah penjelasan yang lebih lanjut kerana ini penting, bahawa Dewan yang mulia ini semalam ramai yang datang untuk buat ini [*Menunjukkan sesalanan surat terbuka*] surat terbuka dijadikan politik, maka saya minta penjelasan yang lebih lanjut daripada Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya kerajaan adalah sensitif dalam perkara seperti ini yang menyentuh sensitiviti pelbagai kaum dan sebenarnya pihak kerajaan sekarang ini sedang menghalusi kaedah perpindahan yang paling baik dan ini akan dibincangkan di antara pihak Syarikat Pribina dengan pihak persatuan-persatuan yang sama terlibat. Sebenarnya kita akan memberikan satu kaedah yang terbaik dan dengan cara ini penghormatan kepada Yap Ah Loy, iaitu the founder of Kuala Lumpur akan sama-sama kita hargai khidmat beliau, jasa-jasa beliau dan di samping itu pembangunan di Kuala Lumpur dapat sekaligus bangun....

[Tiga orang Ahli bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, tiga orang berdiri Yang Berhormat, empat.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa cukup Tuan Yang di-Pertua kerana ...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Itu terpulanglah.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Penting mesti kita bincang hari ini.

Tuan Fong Kui Lun: Tuan Yang di-Pertua

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya terpulang pada Menteri, saya .. [*Ketawa*]

Tuan Hashim bin Ismail: Tidak ada ...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagi, tidak bagilah.

Tuan Fong Kui Lun: Ini masalah yang amat penting sebab ini mengenai adat istiadat kaum China.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua tidak bagi duduklah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Sudah jawab banyak.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Duduklah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Dia jawab macam itulah juga, macam mana berdiri pun, dia jawab macam itu sahaja. Terpuhlalah sama ada Yang Berhormat hendak terus atau hendak beri peluang.

Tuan Hashim bin Ismail: Sebenarnya saya tidak boleh menghabiskan masa banyak di atas isu yang ini kerana banyak isu lain

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tetapi ini isu yang hendak diketahui oleh ramai orang.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Cukuplah Yang Berhormat. Dia tidak bagi Yang Berhormat. Saya tidak ada hal.

Tuan Hashim bin Ismail: Yang Berhormat boleh bincang di peringkat Jawatankuasa nanti.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Ha. Cukup.

Tuan Fong Kui Lun: Minta penjelasan.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Jawatankuasa mana ada, tidak ada.

Tuan Hashim bin Ismail: Ada.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Cukup.

Tuan Fong Kui Lun: Adakah

Tuan Hashim bin Ismail: Di peringkat Jawatankuasa nanti.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Kalau dia buat soalan pun, dia tidak hendak jawablah sebab dia tidak bagi peluang. Penjelasan ya.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya akan pindah kepada tajuk lain Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Cukup Yang Berhormat, cukup. *[Disampuk]*

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Duduklah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya. Cukup, cukup, duduk. *[Disampuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Cukup Yang Berhormat, ...

Tuan Fong Kui Lun: Minta penjelasan, 5 minit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah sebab kita banyak lagi Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya banyak masa terbuang ni.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Yalah, bincang sekarang. *[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia jawab macam itu juga. Cukuplah Kota Melaka.

Tuan Kerk Kim Hock: *[Menyampuk]* Ia akan menjadi sensitiviti.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yalah ikut sensitiviti, sensitif belaka. Dia sudah jawab sudah.

Tuan Kerk Kim Hock: *[Menyampuk]* Bagi Bukit Bintanglah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Boleh Yang Berhormat, itu terpulanglah kalau Yang Berhormat hendak ba gi.

Tuan Hashim bin Ismail: Cukup.

[Beberapa orang ahli DAP bangun]

Tuan Kerk Kim Hock: Kawasan Bukit Bintang.

Tuan Fong Kui Lun: Ini dalam kawasan saya. *[Disampuk]* Tuan Yang di-Pertua, sebab ini dalam kawasan saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup, Yang Berhormat

Tuan Hashim bin Ismail: Bincang dalam peringkat Jawatankuasa Yang Berhormat. *[Disampuk]* Dalam peringkat Jawatankuasa nanti bincang, ya.

Tuan Fong Kui Lun: Tuan Yang di-Pertua, ..

Tuan Hashim bin Ismail: Sorry Yang Berhormat, ...

Tuan Fong Kui Lun: Minta penjelasan.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya tidak mahu bagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat ya.

Tuan Hashim bin Ismail: Peringkat Jawatankuasa nanti bincang ya.
[Disampuk]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Itu terpulanglah...

Tuan Hashim bin Ismail: Cukup, cukup Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Kalau hendak beri peluang atau tidak bagi itu terpulang kepada Menteri, kalau rasa amat penting

Tuan Hashim bin Ismail: Cukup Yang Berhormat ya, setakat itu. Dalam Jawatankuasa bincanglah. *[Disampuk]*

Tuan Kerk Kim Hock: *[Menyampuk]* Seorang pun tidak boleh bagikah?

Tuan Hashim bin Ismail: Sorry. Peringkat Jawatankuasa bincang secara lanjut.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Duduklah, tidak retikah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah, cukup, dia tidak bagi Yang Berhormat. Dia tidak bagi.

Tuan Kerk Kim Hock: Bukit Bintang.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup.

Tuan Kerk Kim Hock: Kalau jawapan kita buat tepat..... mana boleh.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya tidak tahulah tepat, saya tidak boleh jamin tepat tidak tepat. Saya tidak tahu, duduk semua duduk.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, saya sudah jawab lebih kurang 4 soalan dalam isu ini. Saya rasa cukup dan kalau ada maklumat lanjut yang diperlukan boleh dibincang di peringkat Jawatankuasa.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia setakat itu yang boleh jawab. Kalau Yang Berhormat tanya pun dia jawab macam itu jugalah. Jadi, duduk Yang Berhormat. *[Disampuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Okay, cukup, cukup Yang Berhormat, sorry.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk, duduk Yang Berhormat. *[Disampuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Saya sudah bagi banyak sudah. Okey, Tuan Yang di-Pertua. *[Disampuk]*

Tuan Kerk Kim Hock: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya suruh duduk, duduklah. *[Disampuk]* Itu saya tidak tahu terpulang pada dialah.

Tuan Hashim bin Ismail: Itu cerita lain Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Kota Melaka tidak usah, duduklah, usah degillah. *[Disampuk]* Yalah penting belaka, saya tahu penting belaka. Tetapi kalau sudah Menteri setakat itu *[Disampuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Okay, ada apa soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, dia bagi satu. *[Disampuk]* Ha, ini janji betul, bagi seorang, seorang yang lain tidak bolehlah. Sila.

Tuan Fong Kui Lun: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Setiausaha Parlimen juga yang memberi peluang kepada saya. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa kubur yang tadi yang disebut di Sungai Besi ini ialah mengandungi 8 kubur iaitu Perkuburan Kwang Thong, Perkuburan Hokkien, Perkuburan Khuan Sai, Perkuburan Katholik dan Perkuburan Jepun, Perkuburan Singhala agama Buddhist dan juga krematorium Hindu dan krematorium Sikh. Inilah satu kubur yang bersejarah dan juga ini satu sensitiviti kepada semua kaum. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa kalau pada hari Ahad 54 persatuan di Kuala Lumpur yang ada satu mesyuarat berdialog. Mereka menentang tidak boleh memindah kubur ini. Adakah Yang Berhormat sedar ini satu hakikat yang kita tidak boleh nafikan bahawa orang Cina adalah suatu 'Hon Sui' kepada semua kaum Cina. Kubur sebanyak 200 ribu tidak boleh diusik kepada sesiapa, kita menentang sekeras-keras

kepada hal ini. Saya mahu Yang Berhormat jawab dalam Dewan yang mulia ini bahawa kerajaan tidak boleh memindahkan kubur ini pada bila-bila masa. Sekian, terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, saya sedar bahawa perkuburan ini mengandungi kumpulan-kumpulan yang Yang Berhormat sebutkan tadi Kwang Thong, Hokkien, Khuan Sai, Kristian, Jepun, Hindu, Singhala dan Sikh. Ertinya dari segi sejarahnya, saya maklum dan saya insafi bahawa ianya penting tetapi dalam konteks ini saya rasa dari segi pembangunan Kuala Lumpur itu sendiri dan juga penghormatan kita kepada roh-roh yang saya sebutkan tadi, penghormatan kita kepada roh-roh yang terlibat dan saya seperti yang saya katakan tadi mereka lebih aman berada di Semenyih, di tempat yang aman, tenang

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dari sudut apa

Tuan Chow Kon Yeow: Mana Yang Berhormat tahu roh-roh lebih aman di Semenyih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Janji tadi lain.

Tuan Chow Kon Yeow: Bagaimana Yang Berhormat tahu.

Tuan Hashim bin Ismail: Yang Berhormat pun tidak tahu bagaimana dia tidak aman di sini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat saya tidak mahulah macam ini. Dia hendak jawab tepat lagu mana hendak tepat puas hati setiap orang memang tidak boleh, memang tidak boleh.

Tuan Hashim bin Ismail: Yang Berhormat pun tidak tahu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya janji tadi seorang-seoranglah, duduklah. Kubang Kerian duduklah, jangan buat macam itu, sudah janji dengan saya macam itu, setakat yang mampu dia jawab, dia jawablah. Kalau dia hendak puas hati semua orang 'mampus' dia tidak boleh jawab. [Ketawa] Mati semua kita sini dia tidak boleh jawab puas hati semua orang. [Ketawa] Itu kemampuan dia, saya fikir Menteri jawab maknanya kita cari tempat yang habis fikir sesuailah. Itu sajalah.

Tuan Hashim bin Ismail: Yang Berhormat pun tidak tahu adakah dia tidak aman berada di sini. *[Disampuk]* Tetapi masalahnya kerajaan akan melakukan ...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah. Bukit Bintang cukuplah, jangan tidak menepati janji. Kubang Kerian cukuplah.

Tuan Husam bin Haji Musa: Penjelasan kepada penerangan yang baru ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak payah, duduklah.

Tuan Hashim bin Ismail: masalahnya kerajaan akan melakukan yang terbaik

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Itu cukuplah, sudah.

Tuan Hashim bin Ismail: untuk roh-roh itu. Kaedah perpindahan yang terbaik. *[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Okay, teruskanlah jawapan, ya.

Tuan Hashim bin Ismail: Dan dari segi kaedah, dari segi lainnya boleh dibincangkan secara lanjut oleh pihak-pihak yang berkenaan. Termasuk Yang Berhormat sendiri jikalau ada idea dan pandangan boleh memberikan pandangan.

Tuan Fong Kui Lun: Idea kita ialah tidak boleh dipindah, ini adalah satu hakikat, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukuplah. Bukit Bintang saya sudah bagi peluang tadi cukuplah. *[Disampuk]* Hendak bagi kepuasan dia jawab memang tidak boleh. *[Disampuk]*

Tuan Fong Kui Lun: Sebab ini isu yang sangat sensitif kepada kaum Cina.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sensitif, saya tahu semua sensitif. Sedangkan kita kadangkala buat pembangunan kubur orang Islam pun ada dipindah *[Disampuk]* Ada... banyak negara dan ada negara kita pun. Kalau ikutkan sensitiviti, tetapi itulah ianya pertimbangan kita kena fikir bersamalah. Sila teruskan.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, isu PKEN yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat bagi Tumpat dan juga Kepong di mana tiga PKEN iaitu Perlis, Negeri Sembilan dan Melaka, akibat daripada kegawatan ekonomi, maka ketiga-tiga PKEN ini terpaksa meminta bantuan daripada pihak kerajaan kerana akibat daripada kegawatan ekonomi ianya menjejaskan semua pihak. Cuma *the degree* ataupun darjah kejejasan itu sahaja yang berbeza. Ada di antara PKEN yang masih boleh bernafas dan berdikari tetapi ada PKEN yang perlukan bantuan seperti Perlis, Negeri Sembilan dan Melaka.

Walau bagaimanapun, bantuan ini adalah dalam bentuk pinjaman dan cagaran. Misalnya, Perlis mohon untuk meminjam sebanyak RM41.0 juta dan cagaran harta oleh PKEN Perlis ialah RM42.0 juta nilai semasa.

Negeri Sembilan pinjaman dipohon sebanyak RM50 juta dan cagaran harta oleh PKEN Negeri Sembilan ialah jumlah nilai sahamnya RM61,409,000. Manakala Melaka pinjaman yang dipohon ialah RM76.75 juta dan cagaran harta oleh PKEN Melaka ialah RM124 juta nilai semasa.

Tuan Yang di-Pertua, bantuan ini adalah untuk membolehkan PKEN negeri-negeri tersebut meneruskan kegiatan mereka tetapi pinjaman ini adalah semuanya bercagar.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Kubang Kerian berdiri, hendak beri jalan?

Tuan Hashim bin Ismail: Dijemput!

Tuan Husam bin Haji Musa: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat telah sebutkan bahawa peruntukan ini adalah untuk membolehkan tiga PKEN bernafas semula selepas dilanda kegawatan. Penjelasan pertama yang saya pohon ialah adakah negeri-negeri lain tidak dijejaskan oleh kegawatan ekonomi sehingga hanya tiga negeri ini sahaja terpaksa memohon pertimbangan untuk mendapatkan pinjaman daripada Kerajaan Pusat.

Yang kedua, penjelasan yang saya pohon ialah apakah tujuan sebenar daripada peruntukan ini dipohon, adakah untuk menjelaskan hutang-hutang setiap PKEN itu dan jika boleh Yang Berhormat dapat jelaskan berapakah jumlah tunggakan hutang setiap tiga PKEN ini sama ada kepada Kerajaan Pusat mahupun kepada bank-bank

perdagangan dan apakah tujuan sebenar pinjaman ini dibuat, umpamanya saya difahamkan bahawa Negeri Sembilan mempunyai tunggakan hutang sebanyak RM120 juta dengankadar faedah RM12 juta setahun dan peruntukan sebanyak RM70 juta hanya membolehkan PKEN Negeri Sembilan menjelaskan hanya tidak sampai separuh daripada tunggakan hutangnya.

Yang ketiga, saya masih meragui kenyataan Yang Berhormat bahawa ketiga-tiga PKEN ini mengalami keadaan aliran tunai hanya selepas dilanda kegawatan. Setakat yang saya difahamkan PKEN Negeri Sembilan umpamanya, sepanjang operasinya hanya baru untung satu tahun sahaja.

Jadi, saya suka mendapat penjelasan adakah Kerajaan Persekutuan tidak ingin menyemak secara keseluruhan kedudukan setiap PKEN yang beroperasi di negeri-negeri supaya satu rancangan untuk menyelamatkan dapat dilaksanakan dan berkaitan dengan tanah perkuburan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, tidak payah, cukup itu sahaja.

Tuan Haji Husam bin Haji Musa: Cukup?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ini sudah masuk tajuk lain.

Seorang Ahli: Dia takut masuk kubur.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Semua orang masuk kubur. Sila jawab.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Untuk menjawab soalan Ahli Yang Berhormat, bahawa sebahagian daripada pinjaman ini adalah bertujuan untuk membayar hutang-hutang di bank. Dan tadi Yang Berhormat sebutkan bahawa sebelum kegawatan pun PKEN negeri-negeri yang terlibat telah mengalami defisit aliran tunainya. Memang benar, ada PKEN-PKEN yang prestasinya kurang baik dan lebih-lebih lagi sebelum gawat dahulu ada yang terlalu *ambitious*. Jadi, sekarang ini kerajaan ada memberikan garis panduan supaya PKEN-PKEN ini melakukan suatu kalau dikatakan dia melabur, dia kena melabur dalam pelaburan yang *prudent*, yang berhemah dan kita harap dengan garis panduan ini,

maka PKEN-PKEN negeri-negeri akan dapat mengelakkan diri mereka masing-masing daripada terjebak dengan masalah-masalah seperti yang dialami sekarang ...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Kubang Kerian berdiri lagi, Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: Tak apa, saya habiskan dahulu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, dia habiskan dahulu.

Tuan Hashim bin Ismail: Kita tidak boleh menafikan bahawa di antara faktor yang menyebabkan PKEN ini lesu dan tidak dapat bergerak ataupun dari segi kewangannya lesu dan berada di dalam keadaan *insolvent* adalah dicetuskan oleh faktor kegawatan. Cuma saya katakan tadi, cuma degree, darjah sahaja yang berbeza-beza.

Jadi, pinjaman yang disebutkan ini Yang Berhormat, adalah untuk tujuan-tujuan tersebut.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, dia berdiri lagi, Yang Berhormat.

Tuan Husam bin Haji Musa: Sedikit lagi penjelasan. Tuan Yang di-Pertua, penjelasan yang singkat sahaja, sedikit lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, terpulang kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya banyak isu lagi, Yang Berhormat.

Tuan Husam bin Haji Musa: Sedikit sangat ini, setengah second sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Terpulang kepada

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Saya minta peluang, beri BN dahulu, boleh Yang Berhormat?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ini ada dua orang yang berdiri, Yang Berhormat.

Tuan Haji Husam bin Haji Musa: Saya berdiri dahulu.

Tuan Hashim bin Ismail: Sila Arau.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia beri kepada Arau.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Ya, terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat. Saya mengucapkan terima kasihlah di atas peruntukan yang diberikan oleh Kerajaan Pusat kepada PKEN-PKEN termasuk PKEN Negeri Perlis. Dengan peruntukan yang diberikan oleh kerajaan ini akan membantu Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri untuk meneruskan aktiviti-aktiviti dan kegiatannya kerana sebagaimana Yang Berhormat sebutkan memang benar sekarang ini PKEN ataupun Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri tidak dapat menjana pembangunan ekonomi negeri-negeri kerana ia di dalam keadaan *cash flow*, dengan izin, yang begitu terikat dan begitu ketat akibat daripada kegawatan ekonomi.

Bagi negeri Perlis, dengan adanya pemberian ini dan juga dengan penggunaan mekanisasi di ladang-ladang maknanya banyak tenaga kerja yang memerlukan tempat bekerja dan kita berharap dengan adanya peruntukan yang diberikan oleh kerajaan ini akan dapat memberi peluang kepada PKEN mengaturkan program-program pembangunan ekonomi supaya peluang-peluang dan ruang-ruang pekerjaan ini dapat diberikan dengan lebih meluas lagi kepada rakyat.

Ini sebenarnya tidak dapat dilihat sebagai satu pemberian untuk satu-satu badan tetapi adalah untuk pembangunan rakyat keseluruhannya yang diperjuangkan oleh Kerajaan Barisan Nasional, saya tidak tahulah bagi pihak pembangkang.

Cuma saya ingin mencadangkan di sini, dari segi pengawasan dan juga pemantauan, setiap kali PKEN mendapat peruntukan dan juga dalam mesyuarat lembaga pengarah PKEN itu sendiri ada wakil daripada Kerajaan Pusat hadir. Saya memohonlah kepada pihak kerajaan, oleh kerana walaupun peruntukan itu bukan besar tetapi penghargaan kita kepada Kerajaan Pusat yang memberikan peruntukan itu adalah besar, saya berharap supaya pihak kementerian dapat membuat pemantauan dan juga dapat memberikan khidmat nasihat kepada Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri-negeri ini supaya kewangan yang kita berikan ini akan dapat digunakan sebaik-baiknya untuk memperkembangkan kedudukan ekonomi sebagaimana negeri Perlis satu ketika dahulu, Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri Perlis pernah

mencatatkan pencapaian yang terbaik, tetapi oleh kerana kegawatan ekonomi kita menghadapi masalah.

Saya berharap itulah Yang Berhormat, kalau dapat pemantauan dan juga khidmat nasihat daripada pihak kementerian. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat dari Arau. Memang benar, kerajaan bukan sahaja menyediakan guideline atau garis panduan untuk PKEN-PKEN selepas ini tetapi kerajaan akan memantau, memonitor dan kalau seperti saranan Yang Berhormat tadi mendapatkan khidmat nasihat dari segi kepakarannya, maka saya rasa ini akan dilakukan oleh pihak Kerajaan Persekutuan dan terima kasih di atas saranan yang baik kerana PKEN itu penting kerana ia boleh memberikan kesan-kesan *spillover* untuk kepentingan rakyat dan generate ekonomi dan sebagainya. Maka kerana itu, bantuan ini sangatlah perlu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Kubang Kerian berdiri lagi ya.

Tuan Hashim bin Ismail: Cukuplah Yang Berhormat, saya banyak lagi, cukup banyak ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah.

Tuan Husam bin Haji Musa: Setengah minit sahaja.

Tuan Hashim bin Ismail: Cukuplah Yang Berhormat ya.

Tuan Husam bin Haji Musa: Sedikit sahaja. Yang Berhormat, tadi Yang Berhormat ada sebut tentang *prudent*.

Tuan Hashim bin Ismail: Dia langgar sahaja ini.

Tuan Husam bin Haji Musa: Saya ingat dia sudah beri dah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, hendak beri jalan?

Tuan Husam bin Haji Musa: Kubur dah tak sempat dah, ini tak kait dengan kubur.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Gaya itu hendak beri itu.

Tuan Husam bin Haji Musa: Ha, okay, terima kasih banyak Setiausaha Parlimen.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Apa? Setengah minit, ya sila.

Tuan Husam bin Haji Musa: *Prudent investment* tadi, ada setengah PKEN ini buat stadium sampai habis belanja RM112 juta. Adakah ini masuk dalam *prudent investment*, setengah PKEN ini buat kolam renang dan saya hendak tahu apakah keuntungan yang diperolehi oleh PKEN yang terlibat, yang membuat kolam renang, yang membuat stadium dan banyak lagi, tetapi kerana masa singkat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, cukuplah setengah minit.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat, kerana itulah maka saya katakan sebelum ini, banyak PKEN yang terlalu *ambitious* dan mungkin tidak ada guideline, tidak ada panduan maka oleh kerana itu mereka tidak dapat melakukan sesuatu yang baik dan kita harap selepas kegawatan ini, kita belajar sesuatu daripada kegawatan tersebut dan maksud *prudent investment* yang saya sebutkan tadi ialah selepas kegawatan ini. Ertinya selepas ini kita akan lebih berhemah, lebih bijak dalam pelaburan kita.

Jadi, itulah yang saya maksudkan, Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya. Sebelum itu ada yang *prudent*, ada yang tidak. Lepas ini hendak pastikan semua yang bagus-bagus belaka, begitu agaknya ya? Ha, silakan.

Tuan Hashim bin Ismail: Ya, ya, terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kerana menolong saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Biasalah itu, biasa. *[Ketawa]*

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tebrau mencadangkan supaya kemasukan ke program Matrikulasi dilaksanakan selepas keputusan SPM. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kemasukan ke program Matrikulasi dibuat dua kali setahun iaitu pada Februari sebelum SPM dan Julai selepas SPM. Bagi kemasukan Februari, pelajar yang tidak memenuhi tahap

minimum telah diberitahu lebih awal untuk tidak meneruskan pengajian Matrikulasi mereka dan dinasihatkan memohon ke UPU, program-program diploma, pradiploma, sijil atau tingkatan 6 berdasarkan kelayakan masing-masing.

Sebenarnya pihak kerajaan telah pun memaklumkan perkara ini kepada ibu bapa dan pelajar-pelajar yang berkenaan sebelum mereka masuk ke pusat-pusat matrikulasi. Jadi mereka sudah tahu jikalau ertinya mereka tidak dapat memenuhi tahap yang diperlukan mereka terpaksa keluar daripada matrikulasi itu. Jadi saya rasa ini telah diterima oleh pelajar dan juga ibu bapa sekalian

Yang Berhormat bagi Dungun pula mencadangkan supaya Kementerian Pendidikan mengkaji arahan Jabatan Pendidikan Negeri Terengganu supaya menolak semua bentuk bantuan oleh kerajaan negeri. Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan pada dasarnya tidak menghalang pihak sekolah daripada menerima bantuan daripada mana-mana pihak sebaliknya penglibatan mana-mana pihak untuk membantu memajukan sekolah adalah dihargai dan dialu-alukan.

Yang Berhormat bagi Dungun juga menyarankan....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sibu berdiri.

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, minta penjelasan tentang bantuan kewangan kepada sekolah bantuan. Ini ialah satu masalah lama, sekarang contohnya sekolah rendah bantuan Cina seluruh negara kita mempunyai lebih 60,000 pelajar-pelajar daripada kaum bumiputera. Tetapi saya difahamkan kewangan untuk membina sekolah atau memohon bantuan sangat sulit diterima.

Adakah kerajaan boleh kaji semula, saya bersetuju dengan penuh apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat tadi, dia kata sekolah ini bantuan modal kepada sekolah saya fikir jangan terdesak terlalu banyak. Walaupun kaum orang Cina mungkin rata-rata lebih mampulah beri bantuan kewangan kepada membina sekolah. Tetapi sekarang ini kosnya untuk membina sekolah bantuan begitu besar dan tambahan pula kaum Cina telah menyokong kewangan kepada 60 buah sekolah bebas menengah Cina iaitu mereka telah - saya sudah 'capeklah' [*Ketawa*], very tired you know, iaitu sekarang sangat sulitlah kutip derma. Bolehkah ada satu program saya

fikir ini ialah masalah nasional, bukan hanya untuk kaum Cina kerana khasnya sekarang kita mempunyai lebih 60,000 pelajar sekolah rendah Cina. Bolehkah ada satu program untuk bantuan. Saya fikir ini sudah kadang-kadang dieksploitasi oleh parti pembangkang dan lain-lain. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: Tahniah Yang Berhormat kerana memperjuangkan sekolah bantuan modal penuh ini sampai 'capek' ya. Tadi sudah saya sentuh Yang Berhormat bahawa kerajaan bersedia membantu untuk sekolah-sekolah bantuan modal ini tetapi kenalah membuat permohonan, memohon kepada kerajaan dan jikalau ada permohonan di mana-mana pun kerajaan bersedia untuk menimbangkannya.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: *[Bangun]*

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Kurang daripada 10% kadang-kadang ya.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Macam mana ini, hendak minta penjelasan lagi?

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Soalan saya ialah kadang-kadang kami masuk permohonan untuk bantuan modal tetapi amaun itu diterimalah. Kalau ada kecil kadang-kadang rendah hanya kurang daripada 10% daripada ongkosnya.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah, lain kali minta lebihlah. Sila, sila.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa Yang Berhormat boleh merayu kepada kementerian Jikalau sedikit sangat mungkin 10% sahaja daripada kos keseluruhannya Yang Berhormat boleh merayu dan saya rasa boleh dipertimbangkan dengan syarat ada rayuan dan ada justifikasi maka pihak kerajaan akan bersedia menimbangkannya.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Batang Lupa.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih, dalam kawasan saya ada tujuh sekolah bantuan, lima sekolah bantuan Cina dan dua yang didirikan oleh pihak peribumi iaitu orang bumiputera oleh orang Iban. Jadi yang lima ini pada tahun 1998 mendapat persetujuan untuk diberi - oleh kerana saya bukan melihat

rasional kedudukan penduduk sekolah itu, pelajar dalam sekolah itu kerana kalau lihat sekolah di Kampung Sebangau mempunyai 20% sahaja orang Cina, 80% orang Melayu dan Iban, di Sebuyau 37% di kawasan orang Cina dan 63% Iban dan Melayu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Apa soalnya, Yang Berhormat?

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Di Ludam 10% sahaja orang Cina dan 90% orang Melayu dan Iban yang lain itu - oleh kerana pendekkan soalan ini. Kita diluluskan diberikan tiap-tiap sekolah itu diberi tetapi kementerian juga dalam masa memberi itu pada tahun 1998 meminta supaya pihak Jabatan Kerja Raya datang ke setiap sekolah itu untuk menilai berapa kos untuk membina ataupun mengubahsuai sekolah yang dipinta itu.

Jadi masalahnya untuk beri peruntukan RM20,000 datang ke Kampung Ludam umpamanya hendak tidur semalam untuk seorang jurutera ataupun QS adalah masalah yang dianggap amat susah sedikit hendak difikirkan. Pegawai JKR itu berkurangan, jadi penilai luar tidak diterima oleh pihak kementerian. Jadi sampai sekarang tahun 2000, sudah tiga tahun, saya hampir menangis, tidak hendak lagi menangislah, sampai sekarang peruntukan itu belum diberi RM50,000 ke Sebuyau, RM25,000 ke Ludam, RM20,000 ke Beladin, RM20,000 ke Lingga, RM20,000 ke Sebangau....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak apalah itu, soalnya?

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Saya sudah tulis surat tiga kali berturut-turut kepada menteri, timbalan menteri, habis ceritalah. Jadi saya tidak tahu macam mana hendak berusaha lagi. Jadi bukan 'capek' lagi saya ini, tidak hendak cakap lagi, orang Melayu, orang Iban di kawasan itu duduk sekolah itu juga. Jadi macam mana supaya mekanisme yang dibuat itu tolonglah jangan disusah-susahkan sangat. Kalau sudah lulus, orang tidak pakai duit itu, diberi dengan sekolah itu, sekolah ini, dia akan pakai untuk digunakan sekolah itu. Tolonglah, please. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat, kita akan ambil ingatanlah terhadap isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat bagi Batang Lupar

tadi, kita akan ambil ingatan dan saya berharap Kementerian Pendidikan juga akan mengambil ingatan supaya perkara ini dapat dibereskan secepat mungkin.

Yang Berhormat bagi Dungun juga mencadangkan agar Kementerian Pendidikan mengkaji semula arahan supaya tidak menjemput pemimpin-pemimpin dalam program rasmi di sekolah dan mengharapkan supaya pendidikan harus mengatasi kepentingan politik.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Lim Si Cheng) *mempengerusikan Mesyuarat*]

Untuk makluman Yang Berhormat, sesuai dengan sekolah sebagai institusi sosial untuk mendidik pelajar, maka sekolah tidak sepatutnya dipolitikkan oleh mana-mana pihak. Oleh yang demikian, kementerian bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat bahawa pendidikan seharusnya mengatasi kepentingan politik.

Tuan Jimmy Lim Donald: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Sri Aman. Sri Aman berdiri. Sila.

Tuan Jimmy Lim Donald: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin minta penjelasan dari Yang Berhormat Setiausaha Parlimen. Sebelum ini, ada standing instruction, dengan izin, kepada Jabatan Pendidikan di Sarawak, saya rasa di seluruh Malaysia di mana guru besar yang ingin menjemput Ahli Yang Berhormat untuk merasmikan sukan sekolah ataupun temasya yang sama terpaksa menghantar surat jemputan melalui Pegawai Pendidikan Daerah, selepas itu melalui Pegawai Pendidikan Bahagian dan kadang-kadang melalui Pengarah Pendidikan.

Jadi, oleh kerana di Sarawak, perkhidmatan pos tidak begitu baik kerana sebahagian besar sekolah rendah di pedalaman, jadi kadang-kadang perjalanan surat itu memakan masa sebulan, dua bulan dan kadang-kadang tiga bulan. Jadi, Ahli Yang Berhormat yang hendak dijemput itu kadang-kadang tidak menerima surat itu. Jadi, bolehkah kementerian menimbangkan memotong saluran yang begitu panjang? Kalau Ahli Yang Berhormat itu Ahli Yang Berhormat dari Barisan Nasional, kita bagi empowerment kepada guru besar supaya tulis terus-menerus kepada Ahli Yang Berhormat kalau Ahli Yang Berhormat itu dari Barisan Nasional yang memegang teraju kerajaan di Malaysia.

Tuan Hashim bin Ismail: Sebenarnya isu yang Yang Berhormat timbulkan tadi, arahan itu bersifat standard. Saya sendiri dijemput untuk merasmikan PIBG, terpaksa melalui saluran-saluran itu. Jadi, kalau ada shortcut untuk tujuan itu, saya rasa

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Penjelasan.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: *[Bangun]*

Puan Fong Po Kuan: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, nanti sudah habis jawab?

Tuan Hashim bin Ismail: Standard Yang Berhormat, itu cara standard dan kalau Yang Berhormat sebut tadi ada sesuatu keistimewaan hendak dipertimbangkan, maka itu berbincang secara terus....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Yang Berhormat, ada ramai lagi yang berdiri Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: private dengan dia oranglah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang mana satu, Pokok Sena?

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat. Saya ucapkan terima kasih atas penjelasan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen tadi bahawa kerajaan bersetuju dengan pandangan Ahli Parlimen bagi Dungun semalam. Itu mungkin satu sikap yang sangat baik, tetapi Yang Berhormat harus sedar bahawa realiti yang berlaku sekarang ini ialah Ahli-ahli Parlimen atau Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri, wakil rakyat daripada pembangkang ini, realitinya sememangnya tidak diberikan peluang untuk menyertai program-program yang berkaitan dengan kepentingan sekolah itu sendiri, umpamanya majlis-majlis yang dianjurkan oleh PIBG ataupun sekolah tidak pernah dijemput.

Kadang-kadang, umpamanya contoh, saya sendiri pernah mengambil satu langkah walaupun tidak dijemput, saya pergi ke sekolah, pergi melawat berjumpa dengan guru besar. Kadang-kadang guru besar sendiri pun takut-takut hendak bertemu, hendak menerima kehadiran kami. Jadi, ini saya rasa bahawa biarlah kenyataan Yang Berhormat nanti akan menjadi suatu tindakan susulan supaya satu

pengarahan yang lebih jelas kepada semua sekolah supaya mengambil kira dan mengambil tanggungjawab untuk menjemput wakil-wakil rakyat daripada parti pembangkang. Satu contoh lagi Yang Berhormat Datuk...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah contohnya.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Satu contoh. Ini baru berlaku di Pasir Salak.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Masalahnya yang penting. Contoh itu...

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Di Pasir Salak baru-baru ini. Itu hari sukan. Ini juga berlaku kerana guru-guru besar yang ada orientasi pemikiran politik UMNO saya difahamkan, apabila hari sukan tersebut - ia ada rumah biru, rumah merah, rumah kuning dan rumah hijau. Majlis itu dihadiri oleh Timbalan Menteri yang juga Ahli Parlimen kawasan Pasir Salak Tetapi apabila diisytiharkan menang, diisytiharkan rumah hijau menang tetapi bendera warna hitam. Ini satu benda yang pelik berlaku dalam dunia hari ini. *[Ketawa]*

Bendera warna hitam. Ini saya baru balik dari Pasir Salak semalam, bertemu dengan ibu bapa yang mengeluh...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, cukuplah.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: mengadu kepada saya, kenapa rumah hijau yang menang tetapi dibawa bendera warna hitam.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Ini seolah-olah menanamkan suatu bibit-bibit permusuhan yang tidak baik kepada anak-anak di bangku sekolah. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, cukup.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya untuk menjemput ataupun tidak menjemput seseorang kenamaan, Ahli Parlimen, ADUN

dan sebagainya, terpulang kepada sekolah. Tetapi apabila dia mengambil inisiatif untuk menjemput, maka ia tertakluk kepada peraturan iaitu melalui prosedur yang saya sebutkan tadi. Dia kena dapatkan melalui PPD, Pengarah Pendidikan. Saya sendiri dan Ahli Parlimen yang lain pun sama, prosedur yang sama. Untuk menjemput atau tidak menjemput, itu terpulang kepada sekolah dan ini luar daripada bidang kuasa kita untuk menentukan. Kalau sekolah tidak jemput, apa hendak buat.

Dari segi bendera tadi, saya tidak tahu betul ke tidak cerita ini.....

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tetapi Yang Berhormat sekolah selalu memberikan alasan bahawa ini adalah arahan daripada Jabatan Pendidikan Daerah ataupun Negeri ataupun di peringkat Kementerian Pendidikan. Itu yang pihak sekolah selalu memberitahu kepada kami bahawa ini adalah arahan. Sebab itu, ini perlu clear.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup Yang Berhormat ya.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Kalau tidak nanti, maknanya polisi yang disebut oleh Yang Berhormat tadi bahawa pendidikan harus mengatasi politik tidak dapat dilaksanakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup Yang Berhormat, duduk. Setiausaha Parlimen terus menjawab.

Tuan Hashim bin Ismail: Arahan daripada kerajaan, saya rasa kerajaan tidak mengarahkan mana-mana sekolah untuk tidak menjemput mana-mana personaliti atau tokoh. Arahan kerajaan ialah kalau kita buat keputusan untuk menjemput, maka ikutlah saluran itu.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Puan Fong Po Kuan: Minta laluan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ini ramai yang berdiri, Yang Berhormat nanti dululah. Terpulang pada dia hendak bagi siapa lah, ya.

Puan Fong Po Kuan: Saya minta laluan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Terpulang pada dia hendak bagilah.

Puan Fong Po Kuan: Minta laluan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen.

Seorang Ahli: Bagilah, perempuan.

Tuan Hashim bin Ismail: Cukuplah, sudah banyak ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagi Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: Satu peluang sahaja Yang Berhormat Setiausaha Parlimen. Satu peluang sahaja!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Bagi peluang, itu terpulang. Saya tidak tahu.

Puan Fong Po Kuan: Saya jarang ada peluang bertanya dan bersua muka dengan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, bagi satu peluang sahaja.

Tuan Hashim bin Ismail: Okay, lovely lady first. *[Ketawa]*

Puan Fong Po Kuan: Terima kasih Yang Berhormat Setiausaha Parlimen *[Tepuk]* Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, cubalah bersikap hati terbuka. Sekarang isu bukan sama ada jemputkah atau tidak jemput. Saya sendiri telah menulis surat kepada empat buah sekolah untuk memohon kebenaran untuk memasuki sekolah memahami masalah pelajar dan masalah sekolah tetapi permohonan ditolak kerana arahan daripada Pejabat Pendidikan Negeri mengatakan bahawa wakil rakyat pembangkang tidak dibenarkan untuk melawat. Ini bukan isu jemput atau tidak jemput.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, masalahnya Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: Isu ini adalah mengapa

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Ha, kerana you sentiasa mengkritik.

Puan Fong Po Kuan: ...Jabatan Pendidikan mengeluarkan arahan sedemikian. Sediakah Jabatan Pendidikan Negeri menarik balik arahan tersebut untuk membuktikan apa yang dikatakan pendidikan mengatasi politik. Sediakah Kementerian Pendidikan menarik balik arahan tersebut.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, cukup, cukup.

Seorang Ahli: Cukuplah, cukuplah.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa tidak ada arahan secara rasmi kepada mana-mana sekolah untuk menghalang mana-mana wakil rakyat untuk datang ke sekolah. Tidak ada. Dan kalau Yang Berhormat punya daya usaha untuk membantu, saya rasa sekolah tidak ada halangan untuk menerima Yang Berhormat, cuma kehadiran kita di sekolah jangan membawa unsur-unsur politik. *[Menyampuk]*

Puan Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Sekolah jangan dipolitikkan. Kalau datang dengan niat yang baik, 'nawaitu' yang betul untuk membantu, okay, no problem. Tetapi kalau datang untuk mempolitikkan, untuk political mileage, untuk

Puan Fong Po Kuan: *[Bangun]*

Tuan Hashim bin Ismail: Sudah, cukuplah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Nanti dulu Yang Berhormat. Duduk dulu, dia tengah menjawab itu, Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: Tetapi alasan sangat terang. Alasan memohon kebenaran adalah untuk memahami masalah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk, duduk. Dia jawablah itu. Duduklah Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: Tetapi boleh diterjemah sebagai berniat politik.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: Itu kata-kata pun tidak ikut apa yang dikatakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia sudah bagi peluang banyak kali dah itu. Yang Berhormat tadi hendak sekali sahaja.

Puan Fong Po Kuan: Beranikah Yang Berhormat

Tuan Robert Lau Hoi Chew: Minta jalan dulu, minta jalan dulu. Ikut peraturan.

Puan Fong Po Kuan: statement...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup, cukup Yang Berhormat. Duduk, duduk. Jangan lawan macam itu Yang Berhormat. Tidak usah lawan macam itu Yang Berhormat. Tak baik.

Puan Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Jangan politikkan sekolah Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Teruskan Yang Berhormat menjawab. Jawab yang lain Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: Ya. Pendidikan terlalu....

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Mohon sedikit penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Nanti dulu, Sri Gading minta penjelasan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Penjelasan. Saya Pengerusi PIBG. Menjemput sesiapa ini terpulang kepada Jawatankuasa PIBG. Jadi, tidak ada kaitan dengan Kementerian ataupun pihak-pihak yang mengarahkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, teruskan Menteri menjawab. Dia hanya memberitahu sahaja. Sila jawab, teruskan.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat bagi Sri Gading ya.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Tumpat memohon agar Kementerian Pendidikan mengkaji akan pertukaran guru-guru yang dilakukan berasaskan kepada faktor politik. Untuk makluman Yang Berhormat, tindakan tata-tertib terhadap guru-guru termasuk pertukaran hanya dilakukan sekiranya terdapat bukti-bukti yang sahih bahawa seseorang pegawai itu melanggar peraturan-peraturan yang ditetapkan dalam Perintah-perintah Am (Perkhidmatan Kerajaan). Berdasarkan kepada itu sahaja, maka pertukaran dilakukan, bukan secara sewenang-wenangnya ataupun tanpa asas seperti yang didakwa oleh pihak-pihak tertentu.

Yang Berhormat bagi Tumpat juga mencadangkan Kementerian Pendidikan menghidupkan semula Anugerah Bahasa yang telah terhenti selama dua tahun di Dewan Bahasa dan Pustaka. Untuk makluman Yang Berhormat walaupun Anugerah Bahasa tidak diwujudkan lagi namun Dewan Bahasa dan Pustaka menyediakan insentif-insentif lain untuk karyawan-karyawan kita. Antaranya;

- (i) menyertai Pesta Buku Antarabangsa;
- (ii) mewujudkan hadiah sastera;
- (iii) Anugerah Sasterawan Negara;
- (iv) Hadiah Citra Pendeta - karya ilmiah; dan
- (v) hadiah-hadiah penulisan untuk majalah dan makalah.

Dewan Bahasa juga menyediakan kadar royalti yang jauh lebih tinggi daripada penerbit tempatan lain terutama untuk buku-buku ilmiah dan kreatif.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat bagi Batang Lupa memohon supaya setiap sekolah diberikan kemudahan bekalan elektrik. Untuk makluman Yang Berhormat, pembekalan elektrik ke sekolah-sekolah adalah bergantung sama ada sudah sedia terdapat kuasa bekalan elektrik di kawasan-kawasan tersebut. Sehubungan dengan itu Kementerian Pendidikan sentiasa bekerjasama dengan agensi-agensi lain khususnya Kementerian Pembangunan Luar Bandar untuk menangani masalah tersebut. Dan bagi sekolah-sekolah yang tidak ada bekalan elektrik, jauh dari bekalan, sekolah itu juga dibekalkan dengan generator dan sebagainya.

Yang Berhormat bagi Beluran mencadangkan supaya langkah-langkah drastik diambil dalam RMK-8 untuk meningkatkan prasarana asas pendidikan terutama di sekolah-sekolah luar bandar. Pada masa ini Kementerian Pendidikan sedang mengkaji secara terperinci keperluan-keperluan pendidikan dalam Rancangan Malaysia Kelapan. Keperluan untuk melengkapkan prasarana asas tetap diberikan keutamaan khususnya di kawasan-kawasan luar bandar.

Yang Berhormat bagi Petaling Jaya Utara mencadangkan supaya isi kandungan buku teks dikaji semula supaya tidak menggambarkan perbezaan kedudukan atau taraf di antara wanita dan lelaki.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Jeli bangun.

Tuan Hashim bin Ismail: Isu apa Yang Berhormat?

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Isu prasarana. Terlepas sikit sahaja. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen. Daripada jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen menampakkan bahawa kajian sedang diberikan dalam Rancangan Malaysia Kelapan untuk memastikan prasarana ini ditepati. Tetapi apa yang saya lihat di dalam sekolah-sekolah yang dicadangkan dibina secara *design and build* ini yang seperti mana digambarkan ada 64 projek tersebut, apa yang saya perhatikan kebanyakan lukisan-lukisan yang disediakan oleh sama ada arkitek ataupun juru perunding yang bertaualiah yang dilantik oleh kerajaan masih terdapat kebanyakan sekolah-sekolah yang tidak

mengambil kira tentang prasarana bersepadu (*integrated infrastructure*) dari segi bangunan sekolah, dewan terutamanya rumah-rumah guru bagi kebanyakan lukisan-lukisan dalam 64 sekolah rendah yang dibina secara *design and build*. Sedangkan ini merupakan masalah yang sudah lama ditimbulkan oleh pihak-pihak yang berkenaan.

Agak-agaknya bilakah rumah-rumah guru ini akan dipertimbangkan terutama sekolah-sekolah yang sedang dalam peringkat *design and build* supaya tidak timbul masalah dua tahun lagi, tiga tahun lagi isu yang sama dibangkitkan. Sekian terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat. Dalam peruntukan Perbekalan Tambahan yang kita bincang ini RM3 billion untuk Kementerian Pendidikan termasuk untuk tujuan pembinaan rumah-rumah guru kerana kita mahu memberikan keselesaan kepada guru-guru kita khususnya di kawasan luar bandar supaya suasana pendidikan itu lebih ceria, lebih selesa dan lebih kondusif. Jadi dari segi *design* tadi, kita kena kaji sama ada benar ataupun tidak....

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Tidak memasukkan rumah-rumah guru kebanyakan lukisan-lukisan tersebut. Minta dibuat semakan sedikit. Insya-Allah.

Tuan Hashim bin Ismail: Insya-Allah. Untuk menjawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Petaling Jaya Utara. Kementerian Pendidikan sedia mengkaji perkara ini sekiranya benar-benar berlaku..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Kepong bangun.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya tengah menjawab soalan ini Yang Berhormat. Jawab soalan Petaling Jaya Utara.

Dr. Tan Seng Giaw: Saya hendak tanya mengenai soalan saya mengenai lapan wanita yang hamil – guru hamil di sekolah yang dilayan dengan tidak baik oleh segelintir lelaki di sekolah. Itu tidak jawab.

Tuan Hashim bin Ismail: Nanti belum lagi. Saya akan...

Dr. Tan Seng Giaw: Banyak perkara lagi yang saya bangkit tidak jawab.

Tuan Hashim bin Ismail: Itu belum sampai, belum sampai lagi.

Dr. Tan Seng Giaw: Belum sampailah. Belum sampai lagi.

Tuan Hashim bin Ismail: Belum sampai. Sabarlah saya tengah jawab soalan Yang Berhormat bagi Petaling Jaya Utara.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat. Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, saya ingin memberi sedikit sebanyak cadanganlah supaya nanti di peringkat Jawatankuasa perkara-perkara yang tertentu masih boleh kita bangkitkan. Dan jika boleh dipersetujui, ingin saya cadangkan supaya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen dapat terus memberikan jawapan dasarnya tanpa apa-apa gangguan daripada pihak yang lain. Kalau boleh dipersetujui. Saya cadangkan Yang Berhormat teruskan ucapan.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tentang isu yang dibangkitkan oleh Petaling Jaya Utara, Kementerian Pendidikan akan memastikan kandungan atau gambar dalam buku teks tidak akan menimbulkan *bias* dari segi *gender*, sensitiviti perkauman dan agama. Ertinya cadangan Yang Berhormat akan diambil kira supaya tidak berlaku satu suasana diskriminasi yang luas berdasarkan jantina dan sebagainya.

Yang Berhormat bagi Dungun ada menyentuh tentang projek pembesaran Lapangan Terbang Sultan Mahmud di Terengganu. Untuk menjawab soalan ini persetujuan kerajaan negeri yang lalu iaitu Barisan Nasional telah bersetuju untuk menampung kos pengambilan tanah. Ertinya kos pengambilan tanah akan dibiayai oleh kerajaan negeri. Ini dipersetujui oleh kerajaan Barisan Nasional yang lalu. Tetapi kerajaan negeri yang ada sekarang tidak bersetuju menampung kos pengambilan tanah tersebut. Oleh itu projek ini ditangguhkan.

Tentang soalan Yang Berhormat bagi Kepong, lapan orang guru hamil yang baru sebentar tadi dibangkitkan, sebenarnya perkara ini sedang disiasat oleh pihak kementerian dan kita akan dapat keputusannya nanti apabila penyiasatan ini selesai dilakukan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Kepong bangun.

Tuan Hashim bin Ismail: Tidak boleh ganggu tadi.

Dr. Tan Seng Giaw: Tidak ganggu cuma saya terima kasihlah tindakan diambil Tuan Yang di-Pertua cuma ada perkara-perkara yang lain yang telah saya

bangkitkan mengenai matrikulasi di sekolah dan juga walaupun ada kekecohan sedikit mengenai isu kubur di Kuala Lumpur pun tetapi saya nampak, saya ada di luar tidak jawab juga – isu masalah perkuburan cadangan penswastaan untuk memindah dan juga menempat semula kubur-kubur di Kuala Lumpur tidak dijawab lagi. Saya dengan tenang saya tidak mahu mempertikai cuma Yang Berhormat Setiausaha Parlimen saya berharap dapat memberi perhatian kepada isu yang saya bangkitkan. Saya tidak mahu ‘gocoh’ dengannya. [Ketawa]. Tidak mahu gocohlah. Itu sahaja Yang Berhormat.

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat bagi Kepong kerana begitu *sporting* tidak mahu gocoh tetapi tentang kedudukan matrikulasi tadi Yang Berhormat saya sudah sentuh semasa Yang Berhormat tidak ada dalam Dewan bersama dengan Tebrau tadi dan beberapa orang yang lain saya rangkumkan jawapan itu. Dan masalah kubur telah pun selesai peringkat ini – peringkat perbincangan kita. Kalau ada perkara-perkara lain nanti kita boleh bincang kemudian. Dan masalah guru hamil tadi sedang disiasat.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tumpat juga ada menyentuh tentang pemberian subsidi geran kepada Kerajaan Negeri Kelantan dan negeri Terengganu. Beliau kata hingga setakat ini belum lagi diterima. Untuk menjawab soalan Yang Berhormat, pada tahun 1999 Kerajaan Pusat telah menjelaskan bayaran sebanyak RM82.5 juta kepada negeri Kelantan dan RM89.4 juta kepada negeri Terengganu. Pemberian bagi tahun 2000 sedang dalam pertimbangan Kementerian Kewangan, ertinya sabar ya, kita masih ada masa lagi dan Insya Allah

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Pohon penjelasan

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Tumpat.....

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Berkaitan dengan geran kepada kerajaan-kerajaan negeri. Adakah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen maklum bahawa Majlis Kewangan Negara di bawah Pengerusi Timbalan Perdana Menteri telah memutuskan dan memberi garis panduan yang jelas selain daripada peruntukan Perlembagaan dan keputusan Parlimen meluluskan wang itu bahawa geran-geran ini kepada negeri-negeri ini mestilah diberi mengikut masa yang ditentu, jadual yang

ditentukan sama ada bulanan ataupun tiga bulan sekali, suku tahunan, setengah tahun sekali ataupun tahunan. Jadi dengan Kerajaan Persekutuan tidak memberikan peruntukan geran ini hanya kepada negeri Kelantan dan negeri Terengganu dan memberinya kepada negeri-negeri lain, ini adalah suatu kelakuan yang mengikut istilah Setiausaha Parlimen Kementerian Pendidikan salah laku yang amat dahsyat sekali.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat. Kerajaan Persekutuan setakat ini tidak pernah gagal untuk melaksanakan janji dan tugasnya kepada negeri-negeri, cuma *matter of time*, masa, mungkin terlewat sedikit tetapi insya-Allah sebelum akhir tahun ini hak negeri-negeri tersebut akan diperolehi dan akan kita tunaikan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Jadi, Yang Berhormat tuduhan Tumpat tu salah laku sangatlah dia.

Tuan Hashim bin Ismail: Memang tidak adillah, memang tak berlaku pun salah laku, cuma

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Penjelasan sekali....

Tuan Hashim bin Ismail: Ya? cukuplah.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Pasal dia kena betul maklumat ni. Duit untuk Kelantan tahun sudah dibayar kepada 2 haribulan

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Jeli, Yang Berhormat Jeli....Saya belum beri kebenaran untuk berucap, bertanya,

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Saya minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ha, Rantau Panjang.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Jeli, Jeli.

Tuan Hashim bin Ismail: Jeli. Jeli. [Ketawa]

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, dan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen yang baik hati. Saya rasa Yang Berhormat ikhlas, saya faham tetapi realiti yang berlaku, tahun sudah tahun 1999 memang Kerajaan Pusat beri peruntukan sebanyak yang dinyatakan tetapi peruntukan

itu diberikan, duit itu hanya dapat digunakan pada 2 Januari 2000. Ha, ini jadi masalah, macam sekarang, kita bukan apa, yang dibangkitkan oleh Tumpat, Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, ialah mesti bagi ikut kaedah atau ikut jadual takkanlah duit RM90 juta hendak bagi 30 Januari 2000, yakni mendera rakyat ini, bukan prihatin kepada rakyat sepertimana yang disebut Sri Gading, terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Sebenarnya Yang Berhormat, kelewatan itu tidak disengajakan [*Ketawa*] kerana sebenarnya jadual kita memang hendak berikan sebelum menjelang subuh tahun 2000 [*Ketawa*] tetapi.....

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Minta penjelasan sekali lagi...

Tuan Hashim bin Ismail: Tetapi..nanti dulu, saya belum habis lagi. Tetapi oleh kerana hujung tahun itu kita berhadapan dengan masalah Y2K selepas itu tidak boleh kita titikan terus ke state government, selepas itu berikutan dengan Y2K kita ada hari cuti selepas itu jadi kerana itulah pemberian kepada negeri Kelantan hanya dapat diberikan pada 31b. Januari 2000, bukan disengajakan tetapi ikut jadual biasa mestilah sebelum berakhirnya setahun sudah selesailah segala komitmen Kerajaan Persekutuan itu.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: [*Bangun*]

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa cukuplah Yang Berhormat, saya dah banyak.....

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Saya tidak pernah diberi peluang sekali pun, boleh sekali? Sekali saja penjelasan.

Tuan Hashim bin Ismail: Cukuplah.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sekali sahaja.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa cukuplah.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Orang baru patut bagi sekali.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sekali saja penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, dia ada kuasa untuk tak beri kebenaran, tak beri laluan, minta maaf.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Saya hendak beri kenyataan, hendak betulkan fakta yang diberi oleh sahabat kita tadi memang salah sekali. Ini

fakta saya ada jadual pemberian daripada tahun 1990 sampai sekarang saya ada, dari bulan ke bulan dan keputusan-keputusan mesyuarat Kewangan Negara pun ada di sini yang diputuskan supaya pemberian ada jadual dia untuk Kelantan, yang lain saya tak tahu. Itu saya hendak minta betul, kalau dia bagi, kalau dia tak bagi apa nak buat.

Tuan Hashim bin Ismail: Okaylah Yang Berhormat, kita bersyukurlah kepada Yang Berhormat kerana walaupun tidak mengikuti jadual tetapi pokoknya komitmen kerajaan pasti dilaksana, mesti beres dan kita berjanji bahawa sebelum hujung tahun ini insya-Allah hak Yang Berhormat itu akan dapat kita agihkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, ucapan panjang lagikah?

Tuan Hashim bin Ismail: Ini dua jam lagi ni.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Dua jam lagi? Jadi saya suka ingatkanlah, masa perlu dijitam kerana kita ada urusan banyak lagi di peringkat Jawatankuasa.

Tuan Hashim bin Ismail: Okay, saya baca terus, okay. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tuaran mencadangkan pembinaan sekolah-sekolah di luar bandar perlu dibina asrama kerana kebanyakan pelajar-pelajar tinggal jauh di sekolah. Sebenarnya cadangan Yang Berhormat ini sedang dikaji untuk dimasukkan dalam Rancangan Malaysia Kelapan ya, Yang Berhormat Tuaran. Kerajaan prihatin dengan perkara ini dan insya-Allah dalam Rancangan Malaysia Kelapan masalah ini akan dapat kita selesaikan.

Yang Berhormat bagi Bandau membangkitkan isu mengapakah sekolah-sekolah terutama di Sabah dalam RMK7 lewat disiapkan terutama yang mendesak keperluannya. Untuk mengatasi masalah ini, kaedah runding terus, reka dan bina dan kawal selia oleh perunding pengurusan projek di samping menggunakan kaedah conventional oleh Jabatan Kerja Raya, pelantikan kontraktor secara runding terus juga dapat membantu mempercepatkan pelaksanaan projek-projek ini.

Yang Berhormat bagi Tebrau memohon Kementerian Pendidikan memberi perhatian terhadap SRJK Tamil yang dipindahkan dengan memberi bantuan. Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan Tamil merupakan sekolah bantuan kerajaan yang mana tapak dan bangunan kebanyakannya dimiliki oleh pihak estet. Sekiranya kawasan

tersebut dimajukan, pihak-pihak estet, pemaju haruslah menyediakan tapak baru dan membina bangunan ganti. Sebagai sekolah bantuan kerajaan, kerajaan akan memberi bantuan dari segi keperluan guru dan pembangunan.

Yang Berhormat bagi Gelang Patah mencadangkan supaya Kementerian Pendidikan memperuntukkan sebidang tanah rizab pendidikan untuk pembinaan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Fu Zhei dan di kawasan Johor Jaya. Untuk makluman Yang Berhormat, setiap projek perumahan baru pihak pemaju dikehendaki menyediakan tapak untuk premis sekolah. Dan jikalau ada tapak maka kerajaan akan melihat perkara ini dan menyediakan kemudahan-kemudahan untuk pendidikan di kawasan Yang Berhormat.

Gelang Patah juga memohon Kementerian Pendidikan mengambil inisiatif untuk mengatasi masalah kekurangan guru dan kekurangan bilik darjah di Sekolah-sekolah Jenis Kebangsaan Cina. Untuk makluman Yang Berhormat, dari semasa ke semasa kekurangan tersebut akan cuba diatasi, cuma masalahnya tidak ramai yang berminat untuk....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat ...

Puan Chong Eng: Penjelasan, penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, hendak beri laluan?

Tuan Hashim bin Ismail: Cukuplah, Yang Berhormat

Puan Chong Eng: Penjelasan sedikit lagi, sedikit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Saya rasa cukuplah sebab nanti kalau di peringkat Jawatankuasa, Yang Berhormat kalau ada apa-apa tertentu boleh tanya kepada menteri yang berkenaan.

Puan Chong Eng: Ini berkaitan. Nanti tak boleh timbul lagi. Ini berkaitan. Tolong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sebab Yang Berhormat Setiausaha Parlimen kata ada dua jam lagi hendak bercakap.

Puan Chong Eng: Tuan Yang di-Pertua, ini kekurangan guru-guru dan juga bilik-bilik darjah di sekolah rendah kebangsaan Cina. Ini bukan sahaja berlaku di kawasan Yang Berhormat....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Gelang Patah.

Puan Chong Eng: Gelang Patah sahaja tetapi ini berlaku di keseluruhan negara di wilayah, di Pulau Pinang di mana ada ramai penduduk orang Cina terdapat juga kekurangan ini, dan kekurangan bukan berlaku kebelakangan ini sahaja. Ini berlaku sudah bertahun-tahun, lebih kurang tiga puluh tahun yang sudah berlalu tetapi masalah ini tidak diatasi malangnya ia bertambah teruk sampai di Johor Bahru ibu bapa yang hendak mendaftarkan anak mereka untuk tahun....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, saya yakin kalau bolehlah soalan ini nanti dijawab oleh pihak Kementerian Pendidikan lebih elok juga.

Puan Chong Eng: Tidak apalah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Jadi pendekkan. Kalau tidak ada soalan, saya ingat berhentikan sahajalah.

Puan Chong Eng: Kerana ini berkaitan dengan kewangan juga. Kalau Kementerian Kewangan tidak beri peruntukan, tidak dapat hendak membina sekolah juga. Maka saya harap....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Jadi soalan Yang Berhormat tanya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen adakah peruntukan disediakan untuk melantik lebih gurulah.

Puan Chong Eng: Ya, ya, Tuan Yang di-Pertua memang pandailah, terima kasih.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]* *[Tepuk]*

Tuan Hashim bin Ismail: Terima kasih Yang Berhormat, kekurangan guru dan kekurangan bilik darjah ini memang kerajaan sedar dan dengan sebab itu usaha-usaha yang serius dilakukan dari masa ke semasa untuk menambah bilangan guru. Cuma masalah kita ialah apabila tidak ramai yang berminat untuk menjadi guru, maka kesukaran yang dihadapi oleh kementerian ialah dari segi tidak ramai yang berminat untuk menjadi guru, mudah-mudahan dengan adanya cadangan, sokongan dan juga semangat daripada Ahli Yang Berhormat sekalian termasuk di sebelah sana itu, lebih ramai yang berminat untuk menyertai profesion perguruan dan sekali gus dapat kita tampung kekurangan yang ada sekarang ini.

Yang Berhormat bagi Gelang Patah juga mencadangkan tanah rizab taman perumahan bahagian untuk keperluan pembinaan sekolah seperti sekolah menengah dan sekolah rendah. Pada dasarnya setiap projek perumahan baru pemaju dikehendaki menyediakan tapak untuk sekolah. Dasar kerajaan dalam pembinaan sekolah-sekolah baru ini ialah pihak-pihak yang berkenaan harus menyediakan tapak bagi sekolah-sekolah tersebut dan jikalau ada tapak yang sesuai maka kerajaan akan membina sekolah-sekolah untuk menampung keperluan pendidikan anak-anak kita.

Yang Berhormat bagi Tebrau ada menyentuh tentang kemudahan telefon awam di luar bandar. Kerajaan sedang mengambil beberapa langkah berkesan untuk meningkatkan lagi kemudahan telefon awam dan persendirian di kawasan-kawasan luar bandar serta terpencil. Kerajaan sedang dalam perancangan untuk menubuhkan satu tabung khas dipanggil dengan izin, Universal Service Provision Fund untuk meningkatkan pembangunan secara berkesan di kawasan-kawasan luar bandar dan kurang liputan.

Matlamat kerajaan dalam konteks ini adalah untuk meningkatkan kadar penembusan telefon talian tetap bagi setiap 100 penduduk masing-masing kepada 35-40 menjelang tahun 2005 dan 2010. Insya-Allah, kerajaan sedang berusaha ke arah matlamat itu dan dengan adanya khidmat telefon di luar-luar bandar maka tadi digital divide yang disentuh oleh Yang Berhormat bagi Parit Sulong dapat sama-sama kita atasi.

Isu Universiti Malaysia Sabah (UMS) yang disentuh oleh Yang Berhormat bagi Bandau. Mengapa bangunan UMS didapati retak walaupun baru dua minggu digunakan. Pembinaan kampus UMS terdiri daripada dua fasa. Fasa satu dijangka siap sepenuhnya pada 31 Mac 2001. Fasa kedua di peringkat mendapat kelulusan agensi pusat untuk skop projek dan telah dipersetujui oleh kerajaan. Ia akan dilaksanakan secara runding terus atau build and design. Kerajaan akan memantau supaya bangunan-bangunan institusi-institusi pendidikan kita berkualiti dan tidak mudah retak atau rosak seperti yang didakwa. Jikalau telah berlaku kerosakan itu maka pihak kontraktor akan diminta untuk memperbaikinya.

Yang Berhormat bagi Bandau juga telah meminta supaya dikaji semula kedudukan cadangan pembinaan politeknik Kota Kinabalu yang kedudukannya

terlalu hampir dengan tempat pembuangan sampah. Untuk makluman Yang Berhormat, tapak ini telah dicadangkan oleh kerajaan negeri Sabah dengan mengambil kira kesesuaiannya kerana lokasi ini dikenal pasti sebagai tapak perindustrian Sepangar.

Yang Berhormat bagi Bandau juga meminta penjelasan sebab-sebab pemotongan nama pemilih di Sabah, ini berkaitan dengan SPR. Untuk makluman Yang Berhormat, jumlah sebenar pemilih Sabah ialah seramai 81,488 orang dan alasan pemotongan diberikan adalah sebab-sebab berikut:-

- (i) nama berganda;
- (ii) meninggal dunia;
- (iii) nama berlainan;
- (iv) hilang kelayakan;
- (v) bersara (bagi tentera dan polis);
- (vi) pulang dari luar negeri;
- (vii) tidak cukup umur; dan
- (viii) status mereka diragui.

Jadi sebab-sebab berikut yang telah saya berikan tadi telah menyebabkan nama-nama mereka digugurkan daripada senarai pilihan raya tetapi sekarang ini pihak SPR sedang mengemaskinikan data-data yang mutakhir dan, insya-Allah, dengan usaha-usaha mengemaskinikan data-data ini pilihan raya akan datang masalah seperti ini akan dapat kita kurangkan.

Yang Berhormat bagi Tuaran menyentuh tentang Tabung Yayasan Pembangunan Ekonomi Pekebun Kecil sama ada pekebun kecil getah di Sabah akan mendapat faedah daripada tabung ini. Untuk makluman Yang Berhormat, skop kumpulan sasar bagi tabung TUPEPIPK ini adalah bagi pekebun-pekebun kecil di bawah kelolaan RISDA sahaja iaitu Semenanjung Malaysia.

Bagi negeri Sabah dan Sarawak, kerajaan menyediakan mekanisme bantuan tersendiri iaitu di bawah program-program bantuan tanaman semula bagi pekebun-pekebun kecil melalui Jabatan Pertanian Sarawak bagi pekebun kecil getah di Sarawak dan melalui Lembaga Tabung Getah Sabah bagi pekebun-pekebun kecil di Sabah. Bantuan-bantuan ini bersifat partial dan kerajaan negeri yang berkenaan

diharap lebih komited dan Lembaga Tabung Getah Sabah dialu-alukan membentuk tabung yang serupa bagi membantu pekebun-pekebun kecil getah di Sabah untuk menceburi aktiviti ekonomi yang boleh meningkatkan pendapatan mereka.

Yang Berhormat bagi Marang memohon penjelasan sama ada Jabatan Pendidikan memantau.....

Tuan Wilfred Madius Tangau: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Tuaran, saya ingin

Tuan Wilfred Madius Tangau: Pendek sahaja soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]:....kalau boleh minta kita benarkan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen lanjutkan, habiskan jawapan.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Pendek sahaja soalnya.

Tuan Hashim bin Ismail: Apa Yang Berhormat, ada masa lagi atau tidak?

Tuan Wilfred Madius Tangau: Pendek sahaja, pendek. Terima kasih Yang Berhormat. Tadi Yang Berhormat menyatakan bahawa Lembaga Tabung Getah Sabah boleh menubuhkan tabung untuk pekebun kecil. Jika sekiranya usaha ini dibuat oleh Lembaga Tabung Getah Sabah, adakah pihak Kerajaan Persekutuan memberi geran ataupun bantuan kewangan untuk dimasukkan dalam yayasan tersebut, jika sekiranya diwujudkan. Terima kasih.

Tuan Hashim bin Ismail: Saya rasa apabila kerajaan telah memberikan green light macam ini, saya rasa boleh dipertimbangkan. Kerajaan Persekutuan akan mempertimbangkannya.

Yang Berhormat bagi Marang memohon penjelasan sama ada Jabatan Pendidikan memantau pendekatan tindakan disiplin yang diambil oleh pihak sekolah terhadap pelajar-pelajar. Pelaksanaan tindakan disiplin yang dilaksanakan di sekolah-sekolah adalah berdasarkan kepada garis panduan seperti dalam surat-surat pekeliling. Dari masa ke semasa, Kementerian Pendidikan akan menghantar surat-surat pekeliling kepada sekolah-sekolah. Seharusnya pihak sekolah tidak mengambil tindakan sewenang-wenangnya.

Yang Berhormat bagi.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Mana satu blok?

Tuan Hashim bin Ismail: Seputeh, aaa.....

Tuan Husam bin Haji Musa: Bukit Mertajam?

Tuan Hashim bin Ismail: Ha, Bukit Mertajam. Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam semalam ada menyentuh tentang soal disiplin di sekolah-sekolah....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Dia pun tidak ada di sini sekarang.

Tuan Hashim bin Ismail: Dia pun tidak ada. Disiplin di sekolah-sekolah dan juga apabila berlaku sesuatu insiden seperti kebakaran dan sebagainya, maka seolah-olah pihak pembangkang difokuskan, dipersalahkan. Saya rasa soalan ini terlalu umum untuk saya jawab dan untuk saya sentuh sedikit bahawa kerajaan memang tidak fokus secara khusus bahawa.....ini macam tidak ada kena-mengena dengan pembangkang. Kebakaran sekolah satu cerita, pembangkang cerita lain, tetapi masalahnya apa yang dimaksudkan ialah bahawa kita harus bersama-sama, sama ada pembangkang, tokoh-tokoh politik yang lain seharusnya bersama-sama menerapkan nilai-nilai murni kepada kanak-kanak ataupun rasa kebencian (hatred), budaya membenci seharusnya dielak sebaik-baik mungkin. Kita elak budaya ini supaya di kalangan anak kita, kita terapkan budaya-budaya yang murni, berhati luhur, berhati lunak kerana ada bijak pandai mengatakan, “kalau kita menyemai duri, jangan harap bunga yang akan dapat kita tuai”. Kalau kita semai duri, jangan kita harap untuk menuai bunga, kalau duri, durilah, itu maksudnya. Ertinya kalau kita didik anak kita dengan budaya yang murni, luhur, berhati lunak, bersifat kasih mesra, tidak membenci terhadap pemimpin dan sebagainya, maka inilah cara pendidikan yang sebenar-benarnya. Maka kalau semua orang menerapkan nilai-nilai murni ini, maka insya-Allah anak kita akan lahir sebagai generasi yang lunak hatinya, mesra, lemah-lembut, berbudi pekerti dan berakhlak mulia.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Tidak ada orang tanam duri, Yang Berhormat. *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Jeli.

Tuan Hashim bin Ismail: Jadi kerana itulah, maka apabila pihak pembangkang kadang-kadang cuba menyemaikan politik of hatred, politik kebencian ini, maka seolah-olah kita mendidik anak-anak kita supaya.....

Dato' Kamarudin bin Jaffar: *[Bangun]*

Tuan Husam bin Haji Musa: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat....

Tuan Hashim bin Ismail: *[Ketawa]*....berjiwa kasar dan.... *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Setiausaha Parlimen, ada dua orang...

Dato' Kamarudin bin Jaffar:*[Ketawa]*

Tuan Husam bin Haji Musa: Boleh minta penjelasan sedikit?

Tuan Hashim bin Ismail: Saya maksudkan supaya semua pihak harus bekerjasama.

Tuan Husam bin Haji Musa: Jadi, jangan tuduhlah, minta kerjasama okaylah.

Dato' Kamarudin bin Jaffar:*[Ketawa]*

Tuan Hashim bin Ismail: Tokoh politik, pembangkangkah, kerajaankah harus menjadi contoh kepada

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Masa hendak bunga-bunga ini, Yang Berhormat.

Tuan Husam bin Haji Musa: Hendak tanam.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, ingin berikan laluanakah?

Tuan Hashim bin Ismail: Seorang sahaja. Seorang, seorang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Saya ingat Yang Berhormat tidak beri laluan.

Tuan Husam bin Haji Musa: Ya, Yang Berhormat yang baik hati. “kalau kita tanam padi, takkan kita dapat menuai lalang”, begitulah lebih kurang, “kalau tanam lalang, tak mungkin kita boleh menuai padi”. Sebenarnya kami daripada awal lagi telah menyebut bahawa kita menolak politik kebencian, bahkan kami menjadi mangsa kebencian. Kami yang generasi muda dalam PAS, yang besar dalam PAS telah merasai keperitan, kebencian yang telah ditekan, diletakkan ke atas kami di segenap segi. Saya tidak usah cerita orang lain, saya boleh cerita diri saya sendiri. Isteri saya baru kena tukar semata-mata kerana politik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat ini tidak ada kena-mengena dengan kebakaran-kebakaran sekolah.

Tuan Husam bin Haji Musa: Yaaa, hendak cakap kepada Setiausaha Parlimen bahawa yang menyemai politik kebencian ini ialah Barisan Nasional tetapi kami, Perdana Menteri pagi ini sebut....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, jadi apa soalnya?

Tuan Husam bin Haji Musa: Ha, ini hendak sampai kepada soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tolong cepatkan.

Tuan Husam bin Haji Musa: Penjelasan yang saya hendakkan ialah adakah kita tidak boleh duduk semeja, kedua-dua pihak – Barisan Nasional dan Barisan Alternatif boleh duduk semeja membincangkan masalah negara kita secara persaudaraan dan dengan itu tidak payahlah kita datang ke Parlimen ini, tuduh-menuduh antara satu sama lain. Inilah yang dikatakan politik kemesraan, politik muhibah. Kalau satu perkara berlaku semua dikaitkan dengan pembangkang ini contoh politik kebencian. Semalam Menteri Pembangunan Luar Bandar sebut PAS yang bakar sekolah Tabika, ini Menteri Pembangunan Luar Bandar.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, tujuan saya tegur ini tolong cepatkan soalan.

Tuan Husam bin Haji Musa: Tujuan saya ialah supaya Setiausaha Parlimen tidak bolehlah masuk tajuk yang sensitif macam ini tanpa minta kita semua response, kalau dia cakap betul, lurus, kita tidak bangun tetapi dia sudah tuduh macam ini, kita kena bangun.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sila duduk, ini sudah diambil tahu. Yang Berhormat teruskan. Jadi, saya terpaksa gunakan kuasa yang diberikan kepada Speaker di bawah Peraturan 37(2). Saya tidak akan membenarkan sesiapa meminta penjelasan daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen. Jadi, Yang Berhormat Setiausaha Parlimen teruskan ucapan.

Tuan Hashim bin Ismail: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa saya sudah habis.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Lagi baik, lagi elok. Kita boleh masuk ke peringkat Jawatankuasa.

Tuan Hashim bin Ismail: Cuma saya hendak mengulas ucapan Yang Berhormat bagi Kubang Kerian sedikit sebelum saya mengakhiri ucapan ini bahawa saya tidak nampak di pihak kerajaan kita menyemai rasa benci kerana selama ini kita serukan ke arah perpaduan, muhibah, silaturahim sesama kita, tetapi apa yang berlaku kadang-kadang murid-murid sekolah, mungkin bukan berlaku di peringkat Yang Berhormat. Di peringkat Yang Berhormat okay, tetapi di bawah ini, kita harus tengok betapa berpecahnya masyarakat kita. Di sekolah-sekolah Tadika even di Johor

Tuan Husam bin Haji Musa: Yang Berhormat, sekolah mana Yang Berhormat pergi tengok? Cuba cakap sekolah mana?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, tidak payah ganggulah. Beri peluang dia habiskan.

Tuan Hashim bin Ismail: Okay Yang Berhormat, saya hendak...

Tuan Husam bin Haji Musa: Kalau tidak ada fakta jangan sebut.

Tuan Hashim bin Ismail: Tidak, maksud saya bukan di peringkat Yang Berhormat.

Tuan Husam bin Haji Musa: Yalah, peringkat bawah sekolah mana?

Tuan Hashim bin Ismail: Yang Berhormat tidak boleh....

Tuan Husam bin Haji Musa: Berapa sekolah Yang Berhormat sudah pergi tengok?

Tuan Hashim bin Ismail: Kita tidak dapat mengawal orang bawah ini. Di Johor sendiri Yang Berhormat ada orang yang dahulunya UMNO sekarang dia masuk PAS. Dia datang jumpa orang UMNO, dia kata awak ini kafir. Awak ini kafir, dahulu saya kafir

Tuan Husam bin Haji Musa: Cerita lama.

Tuan Hashim bin Ismail: Sekarang saya sudah masuk Islam kerana masuk PAS itu bererti masuk Islam. Kalau

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, saya fikir cukuplah.

Tuan Hashim bin Ismail: Okay.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Cukuplah.

Tuan Hashim bin Ismail: Jadi, kesimpulannya marilah kita bersama-sama menyemaikan rasa kemesraan, rasa muhibah supaya akhirnya kita bersatu-padu sebagai rakyat Malaysia yang boleh, rakyat Malaysia yang harmoni dan kita hindarkan politik permusuhan dan kebencian seperti ini. Itu sahaja Yang Berhormat. Terima kasih. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Waalaikumusalam.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang, hendaklah disetujukan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah bahawa Usul di atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan di dalam Aturan Urusan Mesyuarat ini diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis, hendaklah disetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa Usul yang berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis:

“Bahawa Dewan ini, mengikut sub-seksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak tiga bilion tiga ratus lapan puluh tiga juta enam ratus lapan puluh empat ribu sembilan puluh ringgit (RM3,383,684,090) diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 2000, bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruang pertama dan kedua penyata Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama, 2000 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 10 Tahun 2000 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruang kesebelas dan keduabelas penyata tersebut, hendaklah disahkan.”

Majlis bersidang sebagai Jawatankuasa.

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng] *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan [Tuan Hashim bin Ismail]:

Saya mohon mencadangkan supaya wang sejumlah tidak lebih daripada tiga ratus empat puluh empat juta enam ratus lima puluh dua ribu empat ratus ringgit (RM344,652,400) bagi Maksud-maksud Bekalan B.4, B.7, B.12, B.13, B.26, B.29, B.42 dan B.49 untuk kementerian-kementerian dan Jabatan yang berkenaan dijadikan Jadual dan wang sejumlah tidak lebih daripada tiga bilion tiga ratus lapan puluh tiga juta, enam ratus lapan puluh empat ribu, sembilan puluh ringgit (RM3,383,684,090) yang diperuntukkan dalam Anggaran Perbelanjaan Pembangunan (Tambahan)(Bilangan 1) Tahun 2000 bagi Maksud-maksud Pembangunan P.7, P.18, P.23, P.26, P.28, P.33, P.42, P.47, P.48 dan P.50 untuk kementerian-kementerian dan Jabatan yang berkenaan seperti yang ditunjukkan dalam Penyata yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 10 Tahun 2000 dijadikan Anggaran Perbelanjaan.

Tuan Pengerusi, saya telah pun menerangkan tentang keperluan bagi mengadakan peruntukan-peruntukan tambahan dalam Anggaran Perbelanjaan Mengurus Tahun 2000 dan juga Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2000 kelmarin. Di samping itu, penjelasan lanjut mengenai cadangan-cadangan anggaran tambahan ini adalah juga diberi dalam Memorandum Perbendaharaan yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 9A Tahun 2000 bagi Anggaran Perbelanjaan Mengurus Tambahan Pertama 2000 dan Kertas Perintah 10A Tahun 2000 bagi Anggaran Perbelanjaan Pembangunan Tambahan Pertama, 2000. Oleh itu saya tidak berhajat hendak memberi apa-apa penerangan tambahan lagi.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Maksud B.4, B.7, B.12, B.13-[Jadual]

Maksud P.7 -[Anggaran Pembangunan (Tamb.)(Bil.1)2000]

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Kepala Bekalan B.4, B.7, B.12 dan B.13 dan Kepala Pembangunan P.7 di bawah Jabatan Perdana Menteri terbuka untuk dibahas. Seputeh.

3.13 ptg.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Belanjawan yang dibentangkan di sidang Parlimen yang lepas, jelas menunjukkan bahawa peruntukan yang diberi kepada Parlimen telah pun dipotong.

Saya merasa kesal bahawa dalam Rang Undang-undang Perbekalan ini masih tiada pertambahan peruntukan diberi kepada Parlimen juga. Ini adalah amat tidak berpatutan kerana ini menunjukkan bahawa kerajaan

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat mengikut butiran yang mana satu?

Puan Teresa Kok Suh Sim: Saya hendak sentuh tentang *[Disampuk]* Keseluruhan, tentang peruntukan kepada Jabatan Perdana Menteri yang mana bidang Parlimen ini adalah salah satu bahagian.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, kalau boleh itu hanya dibenarkan berbincang semasa peringkat dasar. Jadi, sekarang Yang Berhormat hanya boleh tumpukan perbahasan atas B.4, B.7, B.12 dan B.13 dan juga P.7.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya faham ini tetapi hanya sentuhkan bahawa tiada peruntukan diberi kepada Parlimen.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Jadi, itu

Puan Teresa Kok Suh Sim: Boleh saya jadikan ini mukadimah sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Saya ingat tidak payah Yang Berhormat kerana masa pun tidak dibenarkan lebih daripada 10 minit bagi setiap orang.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Boleh, boleh saya akan buat ucapan saya dalam 10 minit, tidak akan lebih daripada itu....

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Ya, ini masa....

Puan Teresa Kok Suh Sim: ...tidak banyak sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: ...satu masalah, yang tidak ikut apa yang diatitkan, ditetapkan, ini sudah melanggar peraturan pun tidak boleh.

Jadi, Yang Berhormat kalau tidak ada lain kita boleh... *[Disampuk]* Berhenti.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Apa yang saya hendak cakap ini ada berkenaan dengan semua Ahli-ahli Yang Berhormat, di Dewan yang mulia ini. Jadi, Ahli-ahli Yang Berhormat harus beri saya sokonganlah. *[Disampuk]*

Tuan Pengerusi, saya memang faham. Saya akan sentuh ke bahagian

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: 'Tuan Speaker', kita ada ruling. 'Tuan Speaker' sila buat ruling.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Saya akan buat ruling tetapi mungkin Yang Berhormat ada perkara-perkara berkaitan dengan tajuk yang

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Saya pun salah, bukan 'Tuan Speaker' – Tuan Pengerusi.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ya, saya akan – sebelum saya sentuh ke perkara Maksud B.7 Jabatan Perdana Menteri, saya di sini akan merumuskan sebenarnya apa yang saya ingin sampaikan ialah bahawa adalah aneh Parlimen kita ada *homepage* tetapi *homepage* itu tidak *diupdate* selama beberapa minggu yang lepas.

Dalam sidang yang lepas, selalunya kami sebagai Ahli Yang Berhormat, kami boleh dapat tahu Aturan Urusan Mesyuarat keesokan hari melalui *homepage*. Tetapi sekarang, walaupun kita telah

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, *homepage* perkara ini tidak

Puan Teresa Kok Suh Sim: sampaikan kompelin tetapi ini tidak diambil berat

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: tidak terlibat dalam.....

Puan Teresa Kok Suh Sim: Saya hendak tahu sama ada ini kerana masalah peruntukan kepada Parlimen tidak cukup yang menyebabkan kita tidak

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bagi Seputeh kalau saya benarkan Yang Berhormat melanjutkan saya sendiri langgar peraturan. Jadi, kalau tidak ada lain, sila duduk.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Okay, saya akan teruskan. *[Ketawa]* Saya ingin merujuk kepada Maksud B.7 Jabatan Perdana Menteri, Butiran 203200 dan 203300 mengenai peruntukan kepada Mesyuarat Persediaan Kajian Separuh Penggal Pelan Bertindak Beijing.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri harus memberitahu kepada Dewan yang mulia ini terdapat berapakah undang-undang di negara kita yang masih bercanggah dengan jiwa yang termaktub dalam Pelan Bertindak Beijing. Dan apakah langkah yang akan diambil oleh kerajaan untuk mengubah keadaan ini. Selain itu salah satu objektif utama dalam Pelan Bertindak Beijing adalah mengenai penambahan perwakilan wanita pada tahap kepemimpinan kerajaan di pelbagai tahap.

Walau bagaimana pun, kita lihat bahawa tiada banyak ubahsuaian dilakukan oleh kerajaan dalam aspek ini khususnya dari segi perwakilan wanita di kerajaan dan di Kabinet. Memandangkan peruntukan sebanyak, kalau saya tidak silap saya ialah RM80,000 telah pun diperuntukkan kepada HAWA dalam Rang Undang-undang Perbekalan ini demi tujuan untuk membayar mesyuarat mengenai Pelan Bertindak Beijing. Jadi, apakah langkah yang akan diambil oleh kerajaan untuk menunaikan objektif Pelan Bertindak Beijing di negara kita.

Selain itu memandangkan Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang menguruskan HAWA telah pun mengadakan perjumpaan dengan para wakil NGO wanita dan tengah kuat mengadakan Kempen Anti Gangguan Seksual dan telah memberi sokongan beliau terhadap Kempen Anti Gangguan Seksual ini. Sementara itu, Menteri Sumber Manusia juga telah berkata bahawa kementeriannya akan mempertimbangkan cadangan untuk menggubal Undang-undang Anti Gangguan Seksual seperti apa yang diadakan di banyak negara di dunia ini.

Jadi, saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, apakah HAWA akan berusaha untuk menggubal undang-undang terhadap masalah yang dihadapi oleh ramai wanita di Malaysia ini. Selain itu yang saya tahu Kerajaan Malaysia juga telah menandatangani dokumen Beijing + 5.

Jadi, kami sebagai wakil rakyat di Dewan ini haruslah diberi satu salinan mengenai apakah isi kandungan yang termaktub dalam dokumen yang ditandatangani oleh kerajaan ini supaya kesemua Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan ini sama ada lelaki ataupun wanita, mereka tahu status wanita di negara kita dan juga langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan.

Selain itu kerajaan juga telah menandatangani CEDAW sejak tahun 1995. Jadi, apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh kerajaan dari segi meminda

undang-undang untuk menyesuaikannya kepada standard CEDAW dan di manakan laporan CEDAW ini kerana sampai sekarang kita pun belum tahu lagi apakah pindaan undang-undang dan juga langkah-langkah yang *dicommit* oleh kerajaan terhadap CEDAW dan juga Beijing + 5. Ini adalah soalan-soalan yang saya berharap akan dijawab oleh Menteri di Jabatan Perdana Menteri semasa memberi penggulungan terhadap Rang Undang-undang Perbekalan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Kepong.

3.19 ptg.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, B.7. Memandangkan rakan saya sudah pun menyentuh mengenai wanita, saya akan menyentuh mengenai Lembaga Pendudukan dan Pembangunan Keluarga .

Tuan Pengerusi, kita menghadapi banyak masalah sosial, ekonomi yang akibat daripada penghijrahan penduduk daripada luar bandar ke bandar kerana ada kesesakan, ada pencemaran dan masalah di dalam keluarga juga masalah juvana dan ini merupakan masalah-masalah yang memberi cabaran yang besar kepada perancangan bandar, kepada pentadbiran untuk millenium baru ini.

Tuan Pengerusi, kadar pertumbuhan kependudukan Malaysia ialah di tahap 2.6% setahun berdasarkan kepada pertumbuhan daripada 1980 kepada 1991. Dan pada tahun 1980 kita ada 34.2% penduduk di bandar dan berbanding 26.9% pada tahun 1970. Dianggarkan sekarang penduduknya adalah lebih 50% di bandar dan telahannya pada tahun 2020 kependudukan di dalam bandar akan bertambah kepada 75%. Ini bermakna pada tahun 2020, kemungkinan hanya ada 25% orang Malaysia tinggal di luar bandar. Ini merupakan satu masalah dari segi berjuta-juta orang kanak-kanak dan juga belia, lebih 10 juta belia dan kanak-kanak ada di bandar ini.

Saya hendak tanya pihak kementerian, apakah dasar sekarang untuk menangani masalah sosial ekonomi akibat daripada pertumbuhan penduduk kampung yang begitu pesat di bandar-bandar utama di Malaysia ini termasuk Kuala Lumpur, Ipoh, Johor Baharu, Klang, Petaling Jaya, Kuching, Kota Bahru, Kuala Terengganu, Georgetown Pulau Pinang dan di Kuantan, sepuluh bandar raya yang utama di Malaysia ini yang menampakkan pertumbuhan kependudukan yang begitu pesat.

Saya menyeru supaya pihak kementerian mengkaji semula dasar dan juga langkah-langkah yang diambil untuk menangani masalah pertumbuhan kependudukan di pusat-pusat bandar yang begitu pesat itu supaya kita boleh mengadakan dasar dan langkah yang lebih berkesan untuk menangani semua ini. Ini termasuklah walaupun pihak kerajaan sudah mengatakan bahawa masalah dadah misalnya sudah terkawal tetapi bagi saya masalah ini belum lagi dikawal kerana bilangan penagih tidak kurang, kerana yang kita dapati bilangan yang sudah pun didaftarkan tetapi ada lagi yang tidak didaftarkan. Kalau tidak silap saya lebih setengah juta orang terlibat dengan penagihan dadah ini dan ini salah satu masalahnya berpunca daripada pertumbuhan kependudukan di bandar dengan lebih pesat ini.

Sebab itulah pihak kita adalah sangat peka kepada masalah ini, memang kita memerlukan sistem-sistem bantuan, *support system*, sistem menyokong untuk komunikasi, koordinasi dan di antara institusi-institusi yang menjejaskan keluarga terutamanya sekolah, perkhidmatan-perkhidmatan kesihatan dan juga institusi-institusi agama. Memang kita mesti memperbaiki komunikasi dan koordinasinya dan juga dasar-dasar kerajaan mengenai keluarga dan kanak-kanak di negara ini.

Saya tertarik kepada peruntukan yang diberi kepada pihak berkuasa tempatan untuk membina lebih banyak tabika di luar bandar, ini memang suatu perkara yang perlu kita buat tetapi janganlah kita memberi peruntukan ini berdasarkan kepada politik parti sahaja. Saya nampaknya ada melalui Kemas dan kadangkala Kemas ini dikendalikan oleh pihak UMNO sahaja. Kalau inilah yang dibuat dengan lain-lain tempat pun ada organisasi yang dicontrol oleh pihak MCA misalnya ataupun MIC ataupun GERAKAN.

Saya sebutkan hal ini kerana yang penting sekali, kita adakan tabika ataupun organisasi yang lain untuk menjaga kanak-kanak, untuk menjaga belia tanpa mengira warna politik. Ini memang lebih baik kerana kita boleh memupukkan semangat yang lebih baik untuk semua rakyat tanpa mengira warna politiknya.

Tuan Pengerusi, mengenai Perancang Bandar dan perkhidmatan-perkhidmatan untuk menggabungkan keperluan-keperluan kanak-kanak dan juga keluarga, ini memang suatu perkara yang penting dan nampaknya setakat ini usaha untuk menggabungkan keperluan ini tidak mencukupi untuk menampung keperluan di

negara ini. Nampaknya Tuan Pengerusi pun sudah tidak sabar lagi untuk ucapan saya

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Bukan tidak sabar, saya kena tegur sebab masa sudah tiba.

Dr. Tan Seng Giaw: Masa mana tiba.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Sepuluh minit sudah sampai.

Dr. Tan Seng Giaw: Sepuluh minit sampai sudah. Sebab kita ada 22.7 juta orang Malaysia sekarang [*Disampuk*] dan ramai kalau sampai 2020 ini meningkat kepada lebih 30 juta. Jadi, ini masalah yang seriuslah yang perlu kita tangani untuk menyelesaikan masalah sosioekonomi yang bakal timbul di pusat-pusat bandar. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Tuaran.

4.27 ptg.

Tuan Madius bin Tangau: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya mengambil peluang ini membahaskan bagi maksud P. 26 Kementerian Pendidikan, Butiran 00900 - Ketua Asrama dan juga 0100 - Pejabat-pejabat Pendidikan.

Yang pertama, dalam ucapan perbahasan saya dalam peringkat dasar ini ..

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, rujukan mana? Mana satu?

Tuan Madius bin Tangau: Maksud P.26 – Kementerian Pendidikan.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Belum, belum lagi. Belum sampai lagi.

Tuan Madius bin Tangau: Okay, tidak apa. Saya dalam ucapan perbahasan dasar tadi saya telah bertanya sama ada dalam soalan asrama

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Ini butiran mana? Ini antara B.4 hingga B.13, mana satu B. - B.4, B.7, B.12, B.13. Mana satu?

Tuan Madius bin Tangau: Ini bahagian Kementerian Pendidikan, Maksud B.26.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Belum sampai.

Tuan Madius bin Tangau: Baik. Mana Pendidikan?

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Sekarang kita di Jabatan Perdana Menteri, Yang Berhormat.

Tuan Madius bin Tangau: Okay.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Jeli.

4.30 ptg.

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad [Jeli]: Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan Selamat Sejahtera Dato' Pengerusi dan Ahli-ahli Dewan sekalian.

Oleh kerana kita bernama manusia, maka selama itu sifat manusia tidak pernah tepat dan sifat manusia adalah lemah. Sebab itu bila mana belanjawan dibentangkan pada Oktober 1999, kemudian pada 25 Februari 2000, masih lagi perlu ada pindaan.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, mana satu butiran?

Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad: Ini hendak masuk, terima kasih Tuan Pengerusi. Jadi, menunjukkan tentang kelemahan kita sebagai manusia.

Sehubungan dengan apa yang akan saya bentangkan, apa yang akan saya bacakan sebentar lagi, saya ingin mengajak semua untuk merujuk kepada firman Allah s.w.t. yang berbunyi: [*Membaca ayat al-Quran*] Maksudnya, Manusia merancang, Allah juga merancang tetapi perancangan Allah adalah yang terbaik.

Seterusnya kepada B.4 – Suruhanjaya Pilihan Raya. Didapati dalam Anggaran Tambahan Belanjawan ini sebanyak RM28.990 juta diperlukan oleh kerajaan untuk menampung bayaran baki perbelanjaan pilihan raya ke-10.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Saya ingin tahu kerana pilihan raya telah berlalu melebihi tujuh bulan, apakah baki-baki yang belum lagi dibayar ataupun ditunaikan. Kenapakah ianya tidak dimasukkan semasa pembentangan Belanjawan pada 25 Februari 2000 baru-baru ini. Apakah ini dengan sendirinya menunjukkan kelemahan dan ketidakcekapan Kerajaan UMNO dan Barisan Nasional walaupun negara sedang mengembar-gemburkan e-government kerana seolah-olah perkataan 'e' ini adalah perkataan keramat. Ini sudah menunjuk seawal-awal lagi tentang kegagalan cita-cita e-government tersebut.

Seterusnya kepada B.7 yang melibatkan perbelanjaan RM57.7804 juta untuk Jabatan Perdana Menteri di mana diperhatikan sebanyak RM39.7804 juta adalah untuk mengurus dua program baru iaitu Hal Ehwal Wanita dan Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga yang mana kita dapati telah dipindahkan daripada Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat.

Saya ingin bertanya apakah rasionalnya ianya dipindahkan ke Jabatan Perdana Menteri walaupun ada Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang terdiri daripada kaum hawa.

Saya juga hendak bertanya, tetapi apa yang membimbangkan kita semua, kita berdoa dan mengharapkan semoga pertukaran ini ataupun perpindahan ini janganlah hendaknya ia ada kena mengena dengan pertandingan dalam jawatan sama ada Ketua atau Timbalan Ketua Wanita UMNO baru-baru ini.

Di samping itu, kita semua ketahui bahawa Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat juga adalah daripada kaum hawa.

Seterusnya kita perhatikan bahawa peruntukan sebanyak RM18 juta adalah diperlukan untuk membiayai kos pengurusan dan penyelenggaraan infrastruktur, pelbagai kemudahan awam dan taman awam di Putrajaya.

Yang menghairankan saya, ialah kenapa sekarang baru diberikan peruntukan ini, kenapa tidak dianggarkan semasa anggaran Belanjawan 2000 yang dibentangkan pada Oktober 1999 atau pada 25 Februari baru-baru ini, kerana sepatutnya kerajaan sudah boleh menjangkakan bilangan pekerja yang diperlukan dan apakah kos-kos yang terlibat di dalam segi hendak menyelenggarakan segala taman-taman, segala pengindahan infrastruktur, pembaikan minimum, pembaikan kecil-kecilan infrastruktur dan sebagainya.

Bagi saya, ini jelas sekali bahawa kerajaan tidak mempunyai perancangan yang teliti dan cekap dan agak jauh kerana kita bimbang peristiwa berulangnya di mana kerajaan memberi kelulusan untuk membina misalnya, membina lebuh raya di mana baru ini diberikan kelulusan untuk membina lebuh raya bertingkat daripada Ampang ke Kuala Lumpur, bila diberi kelulusan itu, kerajaan tidak memikirkan, dengan izin, discharge of the water and also discharge of the segala benda-benda sampah sarap dan

segala-galanya, hingga menyebabkan bila mana berlaku hujan yang agak lebat sedikit, maka menyebabkan kawasan itu banjir.

Begitu juga berlaku di Taman Muda di Shah Alam umpamanya. Bila mana ada sedikit sahaja pembinaan maka kawasan itu banjir, seolah-olah sebelum kerajaan meluluskan sesuatu pembangunan, kerajaan tidak mengambil kira tentang perancangan global, umpamanya okay, dibina jambatan, dibina jalan, di mana outletnya, seperti mana juga berlaku di lebuh raya ke Lapangan Terbang Antarabangsa Sepang di kawasan Shah Alam yang sentiasa dibanjiri bila mana berlaku hujan yang sedikit lebat.

Jadi, saya meminta pihak kerajaan sepatutnya telah seawal-awal lagi memperuntukkan sejumlah ini dengan memberi jangkaan-jangkaan tentang berapakah bilangan pekerja yang diperlukan dan apakah kos-kos pengurusan yang akan terlibat, sudah dirancang, sudah difikirkan sekarang dan kita sudah memberi peruntukan seawal-awal dan jangan sentiasa ada tambahan-tambahan kerana dengan banyak kali berlakunya tambahan ini menampakkan kelemahan dan ketidakcekapan kita.

Di samping itu, kita harus sedar bahawa di Putrajaya pembangunan akan berlaku bertambah pesat dan akan banyak lagi pembangunan-pembangunan yang akan dijalankan di Putrajaya. Jadi, saya mohon supaya pada kali ini dalam Belanjawan 2001 kerajaan sudah menjangkakan berapakah bilangan pekerja yang diperlukan pada tahun 2001 dan apakah kos-kos yang bakal dilibatkan pada tahun 2001 supaya kerajaan tidak perlu memasukkan peruntukan-peruntukan baru dalam anggaran belanjawan pindaan.

Sekian, terima kasih. Wassalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.

Tuan Pengerusi: Ya, Klang. Di hujung belakang itu, ya. Yang Berhormat yang bangun tadi, ya iaitu daripada PJ Utara.

Puan Chew Mei Fun (Petaling Jaya Utara): Tuan Yang di-Pertua, saya berdiri untuk Yang Berhormat.....

Tuan Pengerusi: Oh! *[Ketawa]* Ya, baiklah, Yang Berhormat dari Kubang Kerian.

4.36 ptg.

Tuan Husam bin Haji Musa [Kubang Kerian]: Tuan Pengerusi, saya hanya akan mengambil masa yang sedikit sahaja. Saya merujuk kepada Maksud B.7 – Jabatan Perdana Menteri kos sebanyak RM18 juta yang kita peruntukkan untuk membiayai kos pengurusan dan penyelenggaraan infrastruktur.

Saya sebagaimana rakan saya dari Jeli ingin mendapatkan penjelasan yang lebih lanjut. Dalam belanjawan utama yang telah kita luluskan dalam bulan Mac yang lepas, kita telah pun memperuntukkan sejumlah wang untuk tujuan-tujuan pembiayaan, ini bukan hendak membina jalan baru di Putrajaya, hendak bina kolam, hendak bina taman-taman tetapi ini adalah satu pembiayaan yang telah pun mempunyai peruntukan yang begitu besar dalam belanjawan utama yang telah kita luluskan. Sebagai satu contoh, untuk masjid di Putrajaya sahaja saya masih ingat kita telah meluluskan RM3 juta untuk maintenance cost, pembiayaan hendak sapu masjid, hendak cat semula, hendak kemaskan dan hendak bersihkan kawasan-kawasan ini. Sekarang kita memperuntukkan RM18 juta lagi untuk tujuan yang sama.

Saya ingin mendapat penjelasan daripada kerajaan berapakah sebenarnya kos pengurusan Putrajaya bagi setiap tahun, kos yang lengkap dan sempurna, supaya dengan itu seperti kata Yang Berhormat bagi Jeli, kita tidak payah termangu-mangu di sini, sekejap kita minta tambahan, sekejap kita minta tambahan.

Yang kedua, saya difahamkan bahawa pembiayaan maintenance ini, penyelenggaraan ini dijalankan oleh syarikat-syarikat yang lain daripada Putrajaya Holding itu sendiri. Putrajaya Holding melantik anak-anak syarikat ataupun syarikat-syarikat lain dengan mudah tanpa umpamanya, satu tender, satu proses yang lebih telus dan dengan sendirinya syarikat-syarikat yang tertentu sengaja diberikan kerja pembiayaan atau penyelenggaraan ini dengan tujuan hendak memberi duit kopi kepada mereka dan kalau boleh kementerian ini ataupun pihak yang terbabit menjelaskan siapa mana-mana syarikat yang dapat pembiayaan ini dan apakah proses yang telah dilalui untuk mereka mendapatkan kerja penyelenggaraan ini dan berapakah kos yang muktamad untuk penyelenggaraan keseluruhan kompleks Putrajaya bagi satu tahun.

Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ya, sila Bukit Mertajam.

4.40 ptg.

Puan Chong Eng [Bukit Mertajam]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin mengambil bahagian dalam Maksud B.7, Butiran 200000 mengenai HAWA. HAWA merupakan sebuah jabatan kerajaan yang penting kerana jabatan ini diberi tanggungjawab untuk memelihara kepentingan separuh penduduk di dalam negara ini. Maka adalah wajar untuk memberi peruntukan tambahan untuk meningkatkan pejabat HAWA kerana ia memang mempunyai banyak kerja untuk dilaksanakan.

Tetapi saya rasa isu-isu yang penting dan perlu disegerakan oleh HAWA adalah yang pertama, untuk melaksanakan agenda sebelas perkara yang telah dicapai atau ditetapkan di Persidangan Dunia Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Keempat mengenai wanita serta forum badan bukan kerajaan mengenai wanita dan juga mengenai apa yang telah dicapai di Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Konvensyen Penghapusan Semua Bentuk Diskriminasi Terhadap Wanita. Saya rasa perkara-perkara yang boleh dilaksanakan dengan serta-merta ialah melantik 30% wanita ke dalam semua peringkat jawatankuasa yang membuat keputusan Tiga puluh peratus ini telah dicapai di Beijing untuk meningkatkan penyertaan wanita di dalam peringkat membuat keputusan dan contohnya ialah di peringkat JKKK kerana semua jawatan itu adalah melalui perlantikan maka bolehlah melantik wanita dan janganlah melantik wanita yang dari UMNO sahaja tetapi mereka yang berkecukupan dan mampu melaksanakan kerja.

Dan juga perlantikan Senator Dewan Negara kerana Senator Dewan Negara adalah melalui perlantikan maka bolehlah dilantik 30% daripada kaum wanita dan juga mereka yang berkecukupan janganlah dari UMNO sahaja. Dan juga perlantikan Ahli-ahli Majlis di Perbandaran semua ini boleh dilaksanakan secara segera dan juga untuk menghapuskan semua diskriminasi terhadap wanita termasuk juga undang-undang yang mendiskriminasikan wanita dan diskriminasi yang terdapat dalam undang-undang sivil dan syariah gagal menepati keperluan-keperluan wanita dan juga ianya tidak mencerminkan penceburan serta sumbangan wanita terhadap masyarakat dan ekonomi negara. Contohnya, Ordinan Imigrasi tidak memberikan hak kerakyatan kepada suami asing wanita Malaysia.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, itu tidak bersangkutan dengan HAWA.

Puan Chong Eng: Ada, kerana HAWA yang perlu....

Tuan Pengerusi: Tidak Yang Berhormat, itu jauh sangat, melangkau jauh sangat.

Puan Chong Eng: Tuan Pengerusi, HAWA ialah untuk melaksanakan apa yang diputuskan oleh konvensyen untuk menghapuskan segala diskriminasi dan undang-undang adalah salah satu aspeknya.

Tuan Pengerusi: Yalah, ini dalam Jawatankuasa Yang Berhormat...

Puan Chong Eng: Ya, saya hendak tunjukkan bahawa....

Tuan Pengerusi: Gunakan dalam perbahasan Jawatankuasa ini ialah terhad kepada wang yang telah pun diperuntukkan itu, bukanlah perkara yang lain-lain daripada itu.

Puan Chong Eng: Ini di bawah program pun boleh dijalankan. Saya percaya bahawa ini adalah tugas HAWA dan 203200 - Mesyuarat Setengah Penggal Laporan Tindakan Beijing, ini adalah salah satunya.

Tuan Pengerusi: Sila Yang Berhormat.

Puan Chong Eng: Dan juga program 203300 - Mesyuarat Persediaan Kajian Separuh Penggal Pelan Bertindak Beijing (Baru), ini ada berkaitan Tuan Pengerusi, saya rasa ada berkaitan.

Tuan Pengerusi: Sila, sila.

Puan Chong Eng: Contoh undang-undang diskriminasi ialah Ordinan Imigrasi kerana ia tidak beri kerakyatan kepada suami asing wanita Malaysia, manakala isteri asing lelaki Malaysia boleh diberi kerakyatan. Dan juga seperti Akta Keganasan Rumah Tangga yang telah dilaksanakan sejak 1996 sudah empat tahun ia dilaksanakan tetapi ada terdapat banyak kelemahan di dalam akta ini dan juga diminta untuk membuat pindaan tetapi sampai hari ini belum buat lagi. Tetapi Akta Danaharta yang setelah dilaksanakan satu tahun dan terdapat ada kelemahan telah diluluskan, pindaannya telah diluluskan di dalam Dewan ini.

Maka saya juga pohon supaya kelemahan-kelemahan di dalam Akta Keganasan Rumah Tangga juga dipinda. Dalam bidang undang-undang syariah pula wanita Islam mengalami kesulitan untuk mendapatkan penyelesaian dengan kes-kes penceraian, poligami, penjagaan, nafkah dan hak-hak harta benda. Masalah wujud

pada dua bidang utama; masalah pemahaman dan pentafsiran syariah itu sendiri dan ketidakselarasan undang-undang keluarga antara negeri-negeri di Malaysia yang mendorong ke arah memperuntukkan undang-undang dan standard pelaksanaan yang berbeza-beza.

Maka itu, halangan poligami dalam sesuatu negeri boleh diatasi dengan bernikah di negeri yang lain yang mempunyai syarat longgar mengenainya. Pegawai yang mentadbir dan melaksanakan undang-undang itu la zimnya prejudis terhadap wanita kerana kepercayaan peribadi mereka bahawa wanita dan lelaki tidaklah setaraf di dalam Islam. Oleh itu.....

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, perkara itu dasar Yang Berhormat. Kita bercakap berkenaan dengan detail dalam Jawatankuasa, itu dasar Yang Berhormat.

Puan Chong Eng: Saya faham, itu memang dasar tetapi di dalam pelan tindakan itu dia pun mesti menyelesaikan masalah yang dasar seperti ini.

Tuan Pengerusi: Sepatutnya diucapkan semasa dasar tadi Yang Berhormat. Bolehkah berubah kepada yang lain, Yang Berhormat ada seminit lagi.

Puan Chong Eng: Yang saya pohon itu ialah untuk supaya HAWA juga lihat dari aspek ini.

Di bawah Butiran 220000 - Kependudukan dan Pembangunan Keluarga. Saya memohon juga supaya HAWA bekerjasama dengan kementerian yang lain supaya inisiatif untuk menjaga lebih kepentingan wanita seperti wanita di dalam pekerjaan supaya boleh menyediakan perkhidmatan penjagaan kanak-kanak di tempat-tempat kerja dan juga saya ingin tahu adakah sekarang Akta Penjagaan Kanak-kanak (Pindaan) 2000, adakah ia dilaksanakan oleh Jabatan HAWA ataupun Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat yang mana satu yang menjalankan pelaksanaannya kerana walaupun ia sudah diwartakan pada tahun yang lepas tetapi sampai hari ini ia tidak dilaksanakan.

Sekiranya ia adalah di bawah HAWA maka saya harap HAWA boleh mengambil tindakan segera supaya akta ini dilaksanakan dan hak ibu-ibu untuk memohon passport boleh disegerakan.

Tuan Pengerusi: Cukup Yang Berhormat, masa Yang Berhormat sudah cukup, sepuluh minit.

Puan Chong Eng: Yang lastnya, saya ingin tahu pada Maksud 203500 - Program Khas Wanita (Baru). Bolehkah Timbalan Menteri yang menjaga portfolio ini untuk memberitahu Dewan ini apakah program-program di bawah Maksud ini. Sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi: Pendang.

4.50 ptg.

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor [Pendang]: Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh. Tuan Pengerusi, terima kasih. Saya ingin mendapat sedikit penjelasan mengenai dengan operasi pilihan raya.

Saya difahamkan kalau kita termasuk dalam operasi pilihan raya ini yang diperuntukkan tambahan sebanyak RM28 juta, lebih daripada RM28 juta. Sebenarnya sudah pernah diberi peruntukan tambahan kepada SPR ini untuk perbelanjaan tahun lalu tetapi masih belum habis juga lagi perkiraan SPR ini. Saya harap kali ini sudah habislah kot. Sudah banyak kali Dewan ini meluluskan peruntukan untuk SPR ini. Barangkali di antara kerja-kerja operasi ini ialah untuk menyaring senarai pemilih-pemilih, pembuang ataupun memasukkan pemilih-pemilih baru melalui proses komputer yang memerlukan perbelanjaan yang banyak.

Saya ingin mendapat penjelasan dalam usaha memproses senarai pemilih-pemilih sama ada membuang mereka yang telah didapati hilang kelayakan ataupun telah meninggal dunia ataupun memasukkan pemilih-pemilih baru atau memindahkan pemilih-pemilih daripada satu kawasan ke satu kawasan, kenapa, umpamanya berlaku terdapat sejumlah pemilih-pemilih yang didaftarkan di kawasan Parlimen Langkawi dan juga di luar Langkawi yang terdiri daripada , asalnya warganegara Burma atau Myanmar yang berhijrah ke negara kita. Terdapat mereka ini didaftar sebagai pemilih sedangkan dalam Jawapan Bertulis yang diberi kepada saya dalam sidang yang lalu mengatakan, apabila saya menyoal, adakah terdapat warganegara dari Burma yang tinggal di Langkawi diberikan kad pengenalan bagi mengesahkan mereka itu sebagai rakyat Malaysia – jawapan yang saya terima, tidak ada seorang pun warganegara Burma atau Myanmar yang diberi kad pengenalan yang sah di Pulau Langkawi.

Jadi, kalau mereka dikatakan tidak mendapat sebarang kad pengenalan yang sah ataupun yang boleh melayakkan mereka menjadi pemilih untuk mengundi, bagaimana nama-nama mereka terdapat di dalam daftar pemilih dan bilangan mereka sangat besar, bukan sahaja puluhan, bukan sahaja ratusan tetapi ribuan bilangan mereka yang menjadi pemilih di Pulau Langkawi dan ada di antara mereka didaftarkan di daratan, di Kedah dan juga di Perlis. Bahkan, ada yang didaftarkan di Terengganu untuk menjadi pemilih, sedangkan kita juga dimaklumkan bahawa SPR mempunyai *online* dengan Jabatan Pendaftaran Negara.

Jadi, bagaimana keadaan ini boleh terus wujud dalam pilihan raya yang lalu dan oleh itu saya berharap penjelasan dapat diberi dan tindakan perlu dibuat untuk memastikan tidak ada mereka yang tidak memegang kad pengenalan yang sah tetapi masih mempunyai nama dalam daftar pemilih. Itu satu penjelasan yang saya ingin sentuh.

Selain daripada itu, kita juga mendengar bahawa SPR sebelum ini membuat beberapa kenyataan untuk meminda beberapa peraturan ataupun peruntukan-peruntukan dalam Akta Pilihan Raya termasuklah untuk mengadakan satu pindaan kepada peruntukan Petisyen Pilihan Raya di mana sekarang ini Petisyen Pilihan Raya dibuat kepada Mahkamah Khas dan keputusan mahkamah itu adalah muktamad dan tidak membolehkan mereka yang membuat petisyen itu membuat rayuan kepada mahkamah yang lebih tinggi dan kita dengar sebelum ini, ada cadangan untuk meminda peruntukan itu bagi membolehkan Petisyen Pilihan Raya membuat rayuan kepada Mahkamah Rayuan sekiranya mereka tidak berpuas hati dengan keputusan yang dibuat oleh mahkamah, Petisyen Pilihan Raya peringkat yang pertama.

Jadi, saya ingin tahu bilakah agaknya pindaan itu akan dibuat kerana sekarang ini boleh dikatakan semua Petisyen Pilihan Raya telah selesai tempohnya, cuma ada lagi kawasan yang belum diputuskan keputusan mengenai dengan Petisyen Pilihan Raya tetapi mereka yang telah mendapat keputusan itu, oleh kerana pindaan tidak dibuat lebih awal, maka mereka tidak memperolehi hak untuk membuat rayuan kepada mahkamah yang lebih tinggi.

Yang ketiga yang ingin saya sentuh, Tuan Pengerusi mengenai dengan Perkara 48 Perlembagaan, 48(e) mengenai dengan hilang kelayakan menjadi seorang Ahli

Parlimen apabila didapati seseorang itu dijatuhkan hukuman bersalah yang didenda sebanyak RM2000 ke atas ataupun penjara setahun.

Tuan Pengerusi: Butiran apa Yang Berhormat?

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor: Dalam operasi pilihan raya.

Tuan Pengerusi: Ya?

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor: Berkaitan dengan pilihan raya. Tidak ada kaitan Tuan Pengerusi?

Tuan Pengerusi: Tidak bersangkut Yang Berhormat.

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor: Tidak mahu cakaplah.

Tuan Pengerusi: Tidak bersangkut Yang Berhormat.

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor: Kalau tidak bersangkut, tidak apa. Terima kasih Tuan Pengerusi. Oleh itu, saya ingin mendapat penjelasan beberapa perkara tadi yang telah saya bangkitkan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ya, Kota Melaka.

4.56 ptg.

Tuan Kerk Kim Hock [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya cuma ambil beberapa minit sahaja untuk menyentuh satu isu sahaja iaitu B.4 – Suruhanjaya Pilihan Raya.

Tuan Pengerusi, Pilihanraya Umum Ke-10 telah dapat dijalankan dengan tanpa berlakunya apa-apa peristiwa yang buruk. Walau bagaimanapun, ada banyak sungutan dan aduan seperti nama pengundi telah dipinda atau hilang dan perkara-perkara ini sentiasa diutarakan dalam Parlimen tetapi masih berulang. Kali ini ia telah berulang di Pilihanraya Kecil Telok Kemang dan saya harap SPR akan memandang serius aduan-aduan yang pernah dan telah banyak kali ditimbulkan dalam Parlimen ini.

Tuan Pengerusi, saya masih ingat selepas Pilihanraya Kecil Sanggang, kerajaan telah membuat sungutan bahawa tercetusnya ketegangan pada hari buang undi itu haruslah diberhentikan dan Perdana Menteri telah mengatakan bahawa kerajaan bercadang untuk meminda Akta Pilihan Raya dan dengan serta-merta Pengerusi SPR juga telah menyahut saranannya dan baru-baru ini saya baca dalam surat khabar bahawa cadangan SPR telah dikemukakan kepada kerajaan.

Ini kepada saya adalah satu perkara yang kurang sensitif terhadap imej SPR sendiri, oleh kerana saya dan kita semua di pembangkang ini memandang SPR sebagai badan yang bebas dan sekiranya apa-apa cadangan untuk meminda Akta Pilihan Raya haruslah berunding dengan semua parti di Malaysia dan bukan membuat tanpa *consultation*, dengan izin, dengan pihak kita.

Ini saya rasa adalah satu tindakan yang kurang memuaskan dan saya harap pada hari yang akan datang ada cadangan untuk meminda akta itu – SPR betul-betul menjalankan tugas dengan bebas dan menjemput semua parti untuk memberikan cadangan-cadangan. DAP memang ada banyak cadangan dan kita haraplah jemputan akan disampaikan kepada kita.

Lagi satu perkara yang ingin saya utarakan di sini ialah cadangan yang telah dikeluarkan oleh Pengerusi SPR iaitu SPR ingin mencadangkan satu *cooling off period* untuk mengelakkan ketegangan yang telah berlaku di Sanggang.

Tuan Pengerusi, saya berasa walaupun ada meritnya untuk mempertimbangkan cadangan ini tetapi saya berasa cadangan ini walaupun dapat dilaksanakan tidak akan mengelakkan ketegangan yang berlaku itu dengan efektifnya. Ini adalah oleh kerana *cooling off period* yang pertama kemungkinan akan disalahgunakan oleh pihak kerajaan, oleh kerana mereka akan menggunakan TV dan sebagainya dalam kapasiti Menteri kah atau Timbalan Menteri dan parti yang akan rugi ialah parti lawan dan saya rasa *cooling off period* ini tidak perlu.

Yang kedua ialah bahawa cara yang betul untuk mengelakkan peristiwa yang tegang di Sanggang itu ialah untuk menghadkan para pekerja atau canvassers yang boleh berada di satu-satu polling station. Sekarang kita tidak ada had, mungkin satu ratus dua ratus, lima ratus sehingga satu ribu. Sebenarnya pada hari itu saya rasa para pengundi telah menentukan atau membuat keputusan apakah parti yang mereka hendak pilih. Jadi kita cuma adakan, hadkan mungkin sepuluh orang pekerja dari tiap-tiap wakil calon untuk membantu mereka dan kita tidak benarkan selain daripada itu.

Saya rasa cara ini adalah cara yang lebih efektif dan bukan adakan *cooling off period*. Sebenarnya bila saya menuntut di Australia saya memang tahu Australia memang ada *cooling off period* kerana rasional gunakan ialah bahawa rakyat itu kena

tenangkan fikiran mereka tetapi undang-undang ini sentiasa dicabar oleh *talk show host*, dengan izin, yang menganggap ini adalah satu undang-undang yang tidak sejajar dengan perkembangan politik dalam dunia yang moden ini. Jadi saya harap sekiranya SPR telah membuat cadangan ini kepada kerajaan, kerajaan akan menimbang balik cadangan itu. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Ya, Parit Buntar, kemudian Kementerian menjawab.

5.02 ptg.

Dato' Dr. Hasan bin Haji Mohamed Ali [Parit Buntar]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya hanya hendak menyentuh sebentar sahaja Tuan Pengerusi iaitu tentang perkara Maksud B.4 ini Suruhanjaya Pilihanraya.

Satu exercise besar telah dilakukan dalam pilihan raya yang lepas dan kita dapati selain daripada kita mengucapkan tahniah kerana berlangsungnya pilihan raya tetapi banyak juga sungutan-sungutan di peringkat pengendalian pra-pilihan raya pun kita dapati sungutan-sungutan, masa-masa pilihan raya pun banyak sungutan-sungutan dan post pilihan raya pun kita dapati banyak sungutan-sungutan.

Saya tidak tahulah apa yang telah diambil langkah oleh Suruhanjaya Pilihanraya sama ada menjemput ke pihak-pihak yang berkenaan terutamanya parti-parti politik termasuk parti pembangkang agaknya untuk menimba pengalaman mereka, menimba ilmu mereka. Setengah daripada kita telah terlibat dalam pilihan raya ini awal-awal lagi berpuluh-puluh tahun yang lalu. Sudah tentu mempunyai ilmu pengendalian pilihan raya ini yang boleh ditimba.

Sebagaimana juga dalam kita mendapatkan maklumat, pandangan-pandangan beberapa pihak sebelum kita mulakan belanjawan dan sebagainya. Kalau perkara yang sama dapat dilakukan oleh Suruhanjaya Pilihanraya saya rasa banyak input-input yang akan dapat membantu memantapkan lagi *modus operandi* dan organisasi dan pengendalian pilihan raya yang akan memberikan faedah bukan sahaja kepada kerajaan tetapi juga kepada parti pembangkang.

Yang kedua, saya hendak menyentuh juga hal kursus-kursus ini. Perlu kalau kita tengok sebahagian besar daripada hal mengenai ketidakjitian hal pengendalian pilihan raya ini disebabkan di antara pegawai-pegawai yang bekerja dengan Suruhanjaya Pilihanraya sama ada baru ataupun mereka tidak diberikan kursus-kursus

awalan induksi sebenarnya untuk mengendalikan satu tugas yang spesifik untuk mengendalikan pilihan raya.

Sebab itu saya inginlah mendapatkan sedikit penjelasan mengenai kursus-kursus yang telah diberi, kursus-kursus modular-modular yang spesifik tentang pengendalian pilihan raya dan juga kalau dapat dalam kursus itu diberikan juga perimbangan-perimbangan mengenai apa yang berlaku dalam negara-negara lain terutamanya negara Komanwel dalam mengendalikan pilihan raya supaya yang pertama dapat kita melihatkan ketelusan, transparency dalam mengendalikan pilihan raya bukan sahaja di peringkat di awalnya, pada semasanya dan juga selepas pilihan raya itu dapat dipertahankan.

Yang kedua, Tuan Pengerusi ialah tentang Jabatan Perdana Menteri Maksud B7 iaitu tentang Hal Ehwal Wanita dan Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara. Saya dapati di Malaysia ini nampaknya ada dua sudut ini iaitu wanita dan Lembaga Penduduk Negara yang menjaga hal mengenai kekeluargaan ini yang saya rasa paling tidak terselaras di Malaysia ini.

Kalau kita tengok yang lain-lain tentang tanah, kita ada tanah di peringkat negeri dan ada agensi tanah di peringkat persekutuan. Galian- ada galian di peringkat negeri, ada galian di peringkat persekutuan. Hutan- ada hutan di peringkat negeri, ada hutan di peringkat persekutuan. Tetapi dalam hal mengenai keluarga ini yang sangat penting pada pandangan saya tidak ada, di negeri pun tidak ada, hanya ada dua sahaja, Tuan Pengerusi, yang ada YPK sekarang ini, Yayasan Pembangunan Keluarga yang mengkoordinasikan seluruh program pendidikan kekeluargaan di peringkat negeri. Yang saya tahu yang telah berlangsung begitu lama ialah Yayasan Pembangunan Keluarga Terengganu dan satu lagi Yayasan Pembangunan Keluarga Johor. Dan saya rasa perlu yayasan-yayasan seperti ini didirikan di seluruh negeri dengan bantuan dari satu agensi pusat.

Saya ingin mencadangkan supaya Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga ini ditunjuk sebagai agensi yang paling munasabah untuk menjalankan urusan pengendalian, penyelarasan di peringkat nasional, untuk mengendali program-program terutamanya mengenai pendidikan kekeluargaan, pendidikan kewanitaannya yang akan disambung ke peringkat negeri oleh yayasan-yayasan ini. Dan saya tahu

perkara ini telah berjalan di Terengganu dan alhamdulillah telah berjalan dengan baik. Johor akan mengikuti langkah yang dibuat oleh negeri Terengganu. Tetapi bagi negeri-negeri yang lain belum lagi.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Johor dulu.

Dato' Dr. Hasan bin Haji Mohamed Ali: Tidak kisahlah tetapi yang telah berjalan. Saya terlibat langsung dengan benda ini, saya ada faktanya. Terengganu sudah berjalan begitu lama. Tidak kisahlah kalau Sri Gading kata Johor Johorlah. Terserahlah. Tetapi yang pastinya, Tuan Pengerusi, ialah tentang pendidikan ini. Saya ingin mencadangkan supaya Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara ini juga sebahagiannya dijadikan institut kepada mendidik kemahiran ilmu kepada pendidikan kekeluargaan, pendidikan kewanitaan yang saya rasa patut sangatlah di Malaysia ini. Saya tengok dalam bacaan-bacaan ketika ini di Kanada misalnya telah diadakan, di Jepun telah diadakan seluruh negara, kebanyakan negara yang maju telah mengadakan program-program seperti ini.

Dan akhirnya, Tuan Pengerusi, menyentuh juga mengenai pelbagai alokasi yang telah diberikan RM18 juta kepada infrastruktur, pelbagai kemudahan awam dan taman awam di Putrajaya. Saya hendak tahulah daripada RM18 juta itu berapa sebenarnya diuntukkan untuk infrastrukturnya, untuk pelbagai kegunaan awamnya dan taman awamnya. Walaupun kelihatan ini hanya *miscellaneous* sahaja tetapi saya rasa kalau dapat hendak juga tahu peruntukan sebanyak ini berapa luas taman di Putrajaya. Hendak juga tahu, saya hendak bandingkan taman Putrajaya itu dengan taman rumah saya misalnya.

Jadi kalau dapat, alhamdulillah, kalau kita dapat melihat macam mana peruntukan-peruntukan ini dan syarikat-syarikat yang terlibat sebenarnya yang mengendalikan kerja-kerja kecil ini supaya kita dapat melihat secara perspektif tentang pembangunan di Putrajaya itu. Jadi, Tuan Pengerusi saya mengucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi: Kementerian menjawab.

5.05 ptg.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Haji Noh bin Haji Omar]: Bismillahir Rahmanir Rahim. Saya ingin mengucapkan terima kasih

kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bagi Seputeh, bagi Kepong, bagi Jeli, bagi Kubang Kerian, bagi Bukit Mertajam, bagi Pendang dan bagi Kota Melaka serta Parit Buntar yang telah mengambil bahagian dan memberikan pandangan mengenai perbekalan tambahan untuk Jabatan Perdana Menteri.

Pertama sekali saya ingin menyentuh cadangan daripada Seputeh yang telah menyentuh mengenai persamaan wanita dan isu ini dibangkitkan sama oleh Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam. Seperti yang kita sedia maklum negara kita memang tidak boleh dinafikan kita tidak pernah mendiskriminasikan wanita. Kita lihat pada hari ini daripada peringkat atas, daripada pemimpin-pemimpin negara, daripada segi bidang kehakiman, daripada perbankan dan juga daripada peringkat KSU kita lihat wanita-wanita kita beri tempat. Dan kita tidak nafikan sudah tentu ada juga kelemahan-kelemahan tertentu di dalam kita menaikkan imej wanita ini.

Kalau kita lihat di luar negara, sebagai contoh, di United Kingdom, malah kita lihat masih terdapat juga perbezaan jantina ini tetapi di negara kita sebagaimana saya nyatakan tadi bahawa usaha-usaha ini jelas menampakkan daripada sehari ke sehari kedudukan wanita di dalam negara kita diberikan tempat yang begitu baik sekali. Sebab itulah HAWA kita pindahkan kepada Jabatan Perdana Menteri.

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi: Hendak bagi jalan atau tidak?

Dato' Dr. Haji Jamaluddin bin Dato' Mohd. Jarjis: Syabas kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen mengutarakan, memaklumkan kepada Dewan yang mulia di mana kerajaan amat prihatin kepada peranan wanita dan kerajaan dalam parti UMNO sendiri. Tetapi sebelah PAS ini macam mana, ini tidak ada satu orang pun. Ini macam mana ini disebabkan isu ini macam di sana dia cakap tetapi tidak buat. Macam mana pandangan? Macam PAS tidak beri langsung penumpuan dan perhatian pentingnya wanita. Minta pandangan kepada Yang Berhormat.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Terima kasih, Yang Berhormat. Saya rasa kita semua sedia maklum dalam Dewan ini ramai sudah bercakap fasal isu ini. Dalam muktamar PAS pun sudah cakap. Jadi Yang Berhormat daripada DAP ini kalau katalah BA ini menang, agak-agaknyalah hendak atau tidak bersekongkol dengan PAS ini sebab Yang Berhormat daripada pembangkang ada tiga wanita dan hari ini

terus dan terus memperjuangkan supaya wanita diberikan tempat dalam pilihan raya sedangkan PAS telah membuat keputusan dia tidak akan benarkan calon wanita. Jadi soal dasar ini pun kena betulkan dulu dalam Barisan Alternatif ini.

Tuan Pengerusi: Ya, dia bangun, Yang Berhormat.

Puan Chong Eng: Penjelasan.

Tuan Pengerusi: Ya, Bukit Mertajam bangun ya. Sila Bukit Mertajam.

Puan Chong Eng: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Ini tentang PAS tidak ada wakil wanita. Semoga pada pilihan raya yang akan datang akan ada. Itu kita pihak DAP selalu galakkan supaya adakan candidate wanita tetapi tidak serupa UMNO ini selalu kritik sahaja tetapi berilah galakan supaya mereka akan terus adakan wakil wanita dalam Dewan ini dan juga dalam UMNO pun, Majlis Tertinggi pilihan raya itu tidak dapat pilih wanita pun, tidak pilih wanita pun. *[Tepuk]* Dan kalau tidak ada pun kalau BA jadi kerajaan dan PAS terus tidak ada wakil wanita, kami akan memperjuangkan hak wanita semua, tidak apa, tidak ada kisah. *[Ketawa]*.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, itu bukan minta penjelasan. *[Ketawa]* Yang Berhormat membuat ucapan.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Saya nak ucapkan tahniahlah atas ucapan Seputeh itu menunjukkan hari ini....

Tuan Pengerusi: Bukan Seputeh, tapi Bukit Mertajam, Yang Berhormat.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Oh, Bukit Mertajam, saya ucapkan tahniahlah jelas menunjukkan hari ini bahawa DAPlah yang akan mengarah ke mana sepatutnya PAS ini akan diperjuangkan *[Ketawa]* Tahniah saya ucapkan kepada Bukit Mertajam. Harap Presiden PAS kena ambil perhatian ni, cadangan daripada Bukit Mertajam. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi, Seputeh tengah.....

Tuan Mohamad bin Sabu: Jaga UMNO sudahlah, jaga UMNOlah, UMNO teruk la ni. *[Ketawa]*

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Tak apalah, saya sebab ini sahabat mencadangkan kepada sahabat, saya kena ucap tahniahlah.

Tuan Pengerusi, Seputeh telah membangkitkan isi kandungan dokumen Pelan Bertindak Beijing dan salinan dokumen perlu diedarkan dan juga membangkitkan

apakah langkah-langkah yang diambil untuk mencapai objektif Pelan Bertindak Beijing. Saya ingin maklumkan bahawa Pelan Bertindak Pembangunan Wanita telah digubal hasil daripada Pelan Bertindak Beijing yang telah dibentang dan diluluskan oleh kerajaan pada tahun 1997. Pelan Tindakan ini telah menggariskan 13 bidang yang kritikal yang perlu diambil tindakan bagi mencapai dan meletakkan wanita di tempat yang sesuai. Antara bidang-bidang yang telah dikenal pasti ialah ekonomi, undang-undang, kesihatan, keluarga, pendidikan dan lain-lain. Pelan ini telah diedarkan kepada orang ramai dan Jabatan Hal Ehwal Wanita (HAWA) memberikan penerangan daripada masa ke semasa mengenai pelan ini.

Langkah-langkah yang telah diambil bagi mencapai objektif ini ialah menerusi penubuhan Jawatankuasa Penyelarasan Antara Agensi (JKPA) yang memantau pelaksanaan PTPN. Selain daripada itu, pemantauan juga dibuat melalui Jawatankuasa Perunding Hal Ehwal Wanita, juga Pertubuhan-pertubuhan Bukan Kerajaan. HAWA akan mengenal pasti isu-isu tertentu dan akan menggubal undang-undang setelah diteliti untuk dibawa kepada pihak kerajaan.

Tuan Pengerusi, Yang Berhormat dari Jeli telah.....

Puan Teresa Kok Suh Sim: Minta penjelasan.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Ada lagi?

Puan Teresa Kok Suh Sim: Saya ingin tahu kenapakah menteri yang bertugas menjaga HAWA itu tak pernah jawab soalan semasa sesi Belanjawan ataupun Perbekalan mengenai hal ehwal HAWA tapi selalunya ia dijawab oleh menteri lelaki.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, kita ini membincang Jabatan Perdana Menteri, nanti kalau nak dipersoal Jabatan Perdana Menteri banyak bidangnya, SPR pun nanti kalau menteri yang berkenaan jawab, nanti SPR pun dia kena jawab. Jadi saya ini mewakili Jabatan Perdana Menteri bukan jawab HAWA saja, SPR pun saya akan jawab, Putrajaya pun saya akan jawab. Jadi bukan semestinya spesifik untuk Menteri HAWA yang jawab. Jadi, wanita ini, Datuk, dia nak kira puas hati dia saja. Jadi dia kalau wanita jawab, dia rasa puas hati tapi kalau nanti wanita itu jawab pasal SPR nanti orang lelaki mungkin tak puas hati pula. Jadi ini perjuangan biarlah seimbang, jangan kira wanita saja.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tuan Speaker, bukan saya....

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, saya hendak teruskan jawapan.

Tuan Pengerusi: Seputeh, duduk Seputeh.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Saya tak nak berdebat, saya nak teruskan jawapan.

Tuan Pengerusi: Ya, sila. Sila.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Yang Berhormat bagi Jeli, apakah rasionalnya HAWA dipindahkan ke JPM berharap pertukaran ini tidak ada kaitan dengan pertandingan Ketua Wanita. Jabatan Hal Ehwal Wanita telah dipindahkan semula daripada Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat ke Jabatan Perdana Menteri sesuai dengan fungsi dan tanggungjawabnya sebagai penyelarar kepada usaha-usaha pelbagai sektor, memasukkan dan mengintegrasikan perspektif agenda dalam semua perancangan program dan projek pembangunan negara. Dengan itu, menteri yang bertanggungjawab terhadap isu-isu wanita ialah Perdana Menteri sendiri dan tidak semestinya seorang wanita. Ini kena sokong, janganlah dok tanya banyak kali lagi, banyak kali dah tanya. Kita bagi Perdana Menteri sendiri jaga betapa pentingnya wanita ni. Itu pun Jeli tak faham lagi.

Yang Berhormat bagi Pendang telah membangkitkan mengenai sama ada SPR mendaftar mereka yang bukan warganegara asing sebagai pemilih SPR. Hanya mereka yang mempunyai kad pengenalan sahaja dan bagi memastikan mereka adalah warganegara, SPR menyemak maklumat dengan Jabatan Pendaftaran Negara. Dalam erti kata lain, sebagaimana yang kita sedia maklum bahawa SPR baru-baru ini telah membuat penyelarasan. Penyelarasan ini dibuat adalah dengan kerjasama yang kita perolehi daripada Jabatan Pendaftaran Negara. Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, bagi menentukan kesahihan maklumat daftar-daftar pemilih, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) telah membuat semakan secara online dengan Jabatan Pendaftaran Negara mulai Mac 1999. Hasil daripada semakan cara ini SPR memperoleh maklumat dengan lebih tepat dan cepat.

Berdasarkan kepada maklumat tersebut, SPR membuat keputusan mengeluarkan nama-nama mereka yang tidak ada di dalam rekod di JPN dari daftar

pemilih di atas alasan sebagaimana yang saya nak nyatakan di bawah ini. Banyak alasan-alasan, nama-nama seseorang pemilih itu kita keluarkan. Kadang-kadang kita dapati ada nama berganda, meninggal dunia, nama lain, hilang layak, bersara (ini tentera dan polis), pulang dari luar negeri, tidak cukup umur, yang diragui (tentera diragui, polis diragui). Jadi sebab itu hari ini bila semakan ini dibuat bersama dengan JPN - Jabatan Pendaftaran Negara ertinya hanya mereka yang mempunyai KPT baru sahaja yang layak didaftarkan sebagai pemilih. Jadi tidak timbul kalau ada mereka yang mempunyai KPT palsu didaftarkan di dalam pemilih.

Walau bagaimanapun, jika Yang Berhormat dari Pendang mempunyai bukti-bukti dan kes-kes spesifik kita harap akan dapat dilaporkan kepada pihak SPR supaya perkara ini kita akan kaji kerana kalau pendaftaran pemilih-pemilih tidak sah, kita belum tahu lagi sama ada pemilih ini menyokong pembangkang atau kerajaan. Oleh itu, kita bagi pihak kerajaan juga amat prihatin dan memberikan pandangan yang begitu serius jika terdapat pengundi-pengundi hantu di dalam daftar pemilih dalam SPR.

Begitu juga dengan pindaan undang-undang, saya ingin maklumkan bahawa SPR sedang mengkaji Undang-undang Pilihan Raya. Ini juga telah ditimbulkan oleh beberapa Ahli Yang Berhormat bahawa undang-undang pada hari ini kita sedang kaji dan saya fikir sekiranya pihak pembangkang merasakan mereka perlu memberikan pandangan, negara kita negara demokrasi tidak ada apa-apa halangan, boleh berjumpa. Kalau sebelum pilihan raya dulu pembangkang boleh jumpa dengan pihak-pihak berkuasa, mengapa tidak selepas pilihan raya? Kita terbuka tapi kalau nak menanti, nak menunggu pula SPR panggil, saya rasa mungkin sukar kerana banyak parti politik yang tak menang pilihan raya pun banyak juga. Dalam komponen Barisan Nasional itu banyak juga parti-parti politik.

Jadi saya rasa kalau pihak pembangkang ingin memberikan sumbangan dan terpenggil untuk sama-sama melihat undang-undang Akta Pilihan Raya ini kita perbaiki, maka saya fikir kita tidak ada halangan untuk menerima kunjungan daripada pihak SPR kerana kita sedia maklum bahawa hari ini dalam keputusan pilihan raya bukan saja pihak pembangkang yang tidak puas hati, pihak kerajaan juga tidak puas hati kerana kakitangan-kakitangan dan juga wakil daripada SPR ini kita lihat kalau

nak dibagi specific case sudah tentu masing-masing Ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini ada alasan-alasan tertentu.

Oleh itu, untuk memastikan pilihan raya kita ini berjalan dengan baik, berjalan lancar dan diiktiraf sebagai negara yang mengamalkan demokrasi maka kita tidak ada apa-apa halangan jika pihak pembangkang ingin memberikan pandangan mengenai undang-undang yang akan datang.

Tuan Pengerusi.....

Puan Chong Eng: Penjelasan, Tuan Pengerusi, Setiausaha Parlimen belum mengatakan tentang pindaan undang-undang yang mendiskriminasi wanita. Yang tadi ialah undang-undang pilihan raya. Bagaimana dengan pindaan undang-undang yang mendiskriminasi wanita?

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Belum sampai lagi giliran Yang Berhormat. Saya belum menjawab lagi Yang Berhormat. Tadi baru SPR. Okay, kalau Yang Berhormat hendak saya boleh beri jawapan. Mengenai penjagaan kanak-kanak dan undang-undang diskriminasi ini ianya di bawah bidang kuasa di bawah Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, bukan di bawah Jabatan Perdana Menteri. Undang-undang yang lain kita sentiasa membuat kajian seperti tadi Yang Berhormat bangkitkan mengenai masalah undang-undang syariah. Saya pun boleh jawab sebab saya juga jaga Mahkamah Syariah.

Baru-baru ini Pertubuhan Wanita seramai lebih kurang 20 orang telah membuat kunjungan di Jabatan Kehakiman Mahkamah Syariah. Apabila kita memberi penerangan dan apabila kita menerima memorandum-memorandum dan juga cadangan-cadangan daripada pertubuhan yang berkenaan maka dalam perbincangan tersebut satu persatu diperjelaskan bahawa apa yang hendak dicadangkan oleh pertubuhan-pertubuhan wanita ini sebenarnya sudah ada dalam Enakmen Pembangunan Keluarga Islam. Tinggalnya hari ini adalah menjadi tanggungjawab kepada pertubuhan-pertubuhan wanita ini untuk mengadakan berbagai-bagai kursus literasi undang-undang, pendedahan supaya mereka boleh memahami masalah-masalah yang mereka hadapi mengenai prosedur penceraian, prosedur menuntut nafkah dan sebagainya. Jika diikuti peraturan-peraturan dan prosedur yang ditentukan

di dalam Enakmen Pembangunan Keluarga Islam saya yakin kes-kes ini dapat kita selesaikan.

Ada yang salah faham bahawa Jabatan Agama Islam dan Mahkamah Syariah ini dua badan yang berbeza. Masalah kadang-kadang yang timbul ini ialah di peringkat Jabatan Agama Islam, bukannya di Jabatan Kehakiman. Sebab kerajaan ini telah memisahkan di antara Jabatan Agama Islam dengan Mahkamah Syariah, dua badan yang berbeza, kadang-kadang kita tidak faham, kita pergi rujuk kepada Jabatan Agama Islam. Jabatan Agama Islam ia ada kaunselor dan sebagainya. Sudah tentu sebagai kaunselor, sebagai perunding untuk membaikkkan rumah tangga mereka tidak ingin melihat kes ini di bawa hingga ke mahkamah atau sehingga menyebabkan keruntuhan rumah tangga. Mereka seboleh-bolehnya hendak mengeratkan semula hubungan suami isteri dan juga kekeluargaan ini. Bila selesai di Jabatan Agama Islam dia akan bawa kes itu ke Mahkamah Syariah. Walau bagaimanapun kalau kita mempunyai peguam syarie mereka terus boleh pergi ke Mahkamah Syariah tidak perlu melalui Jabatan Agama Islam. Ini dua badan yang berbeza dan apabila perkara ini diterangkan maka kita dapati bahawa usaha-usaha ke arah untuk menerangkan lagi mengenai hak-hak wanita terutamanya orang Islam harus kita pertingkatkan lagi.

Puan Chong Eng: Penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Ya

Puan Chong Eng: Penjelasan, Tuan Pengerusi, bagaimana dengan yang dikatakan ketidakselarasan undang-undang syariah di antara negeri-negeri yang berlainan seperti mengenai perkara poligami, ini kerana ada undang-undang syariah yang berlainan yang ada. Saya diberitahu ini bahawa ada negeri yang mesti mendapat kebenaran isteri yang pertama, yang ada negeri tidak perlu. Maka isteri pertama tidak tahu yang suaminya telah berkahwin isteri yang kedua di negeri yang lain. Macam mana perkara ini boleh diselesaikan. Terima kasih.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, jawapannya mudah sahaja kalau Yang Berhormat faham perlembagaan negara tidak perlu tanya dalam Dewan ini. Dalam perlembagaan negara kita undang-undang Mahkamah Syariah ini di bawah bidang kuasa kerajaan negeri. Sebab itu kadang-kadang pembangkang PAS

pun tidak faham perkara ini. Kita Kerajaan Persekutuan tidak ada hak untuk campur tangan mengenai undang-undang syariah di negeri masing-masing. Yang kita ada hak ini adalah undang-undang sivil. Dalam perlembagaan negara kita dipisahkan di mana kerajaan negeri, undang-undang Mahkamah Syariah ini tertakluk kepada kerajaan negeri. Sebab itu apabila kita mengadakan jawatan guna tenaga sama, hanya enam negeri sahaja yang bersetuju untuk menerima pakai guna tenaga sama ini. Negeri-negeri lain tidak setuju. Kelantan lagi tidak setuju, Terengganu tidak setuju.

Baru-baru ini kita telah membawa enam akta. Kita sedar bukan sahaja daripada segi undang-undang, daripada segi prosedur pun berbeza-beza. Mahkamah negeri lain prosedurnya lain daripada mahkamah negeri yang lain. Sebab itu kita wujudkan jabatan Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia (JKSM). Tugasnya untuk kita menyelaraskan undang-undang ini. Jangan kita harap bila JKSM ini ditubuhkan kita akan mendapat kerjasama daripada semua negeri-negeri, tetapi harus juga diingat bila sebut sahaja agama ini Ketua Agama Negeri ialah Sultan. Kita kena masuk majlis raja-raja.

Jadi saya hendak maksudkan ialah berlakunya ketidaksamaan ini ialah kerana undang-undang Mahkamah Syariah ialah di bawah bidang kerajaan negeri.

Tuan Mohamad bin Sabu: Penjelasan sedikit, tadi Yang Berhormat yang bijak ini memberitahu negeri menentukan undang-undang. Bagaimana bila berlaku penangkapan di ship. Penangkapan itu berlaku di ship tentang arak dan sebagainya di bawah enakmen agama, Timbalan Perdana Menteri mula-mula memberi komen dan komen Timbalan Perdana Menteri itu akhirnya macam campur tangan dalam hal ehwal enakmen negeri Selangor. Minta penjelasan sedikit.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Saya hendak jawabkah.

Beberapa Ahli: Jawab

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Soal yang pertama Yang Berhormat, ini undang-undang Yang Berhormat. Yang Berhormat Timbalan Perdana Menteri hanya membuat kenyataan surat khabar. Ini nanti kita akan bincang dalam ucapan penangguhan kita yang akan dibangkitkan oleh Ketua Pembangkang nanti. Saya boleh jawab tetapi hendak penjelasan, saya hendak menyatakan bahawa itu hanya

kenyataan surat khabar, tidak ada kena mengena dengan campur tangan Timbalan Perdana Menteri kepada kerajaan negeri Selangor. Sebab kerajaan negeri Selangor mereka ada enakmen mereka sendiri. Mereka ada peraturan-peraturan mereka. Yang kena tangkap 53 orang kemudian di cajkan di dalam berbagai-bagai tuduhan. Apabila dirujuk kepada Ketua Pendakwa Syarie di Selangor didapati tidak cukup bukti, sebab sudah menjadi hukum syarak mengikut undang-undang, keterangan mesti jelas. Kalau keterangan kita tidak jelas, saya selalu menyatakan bahawa di dalam undang-undang kalau orang itu mencuri belum tentu lagi dia salah. Kalau orang itu minum arak, memang minum arak salah, haram tetapi bagaimana kita hendak buktikan itu dia minum arak. Besok hendak pergi mahkamah mulut bau arak sudah hilang. Itu sebab kita dapat kes

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: *[Bangun]*

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Nanti saya hendak beri habis. Itu sebab kadang-kadang dalam kes ini, Tuan Pengerusi faktanya betul tetapi oleh kerana bukti tidak cukup, lepas. Itu yang kadang-kadang berlaku macam kes dekat Kelantan, kena tangkap pun boleh lepas.

Tuan Mohamad bin Sabu: Sekali lagi. *[Ketawa]*

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Ini fakta Yang Berhormat. Jadi, saya hendak nyatakan bahawa..

Tuan Mohamad bin Sabu: Sekali lagi Yang Berhormat

Tuan Pengerusi: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Mohamad bin Sabu: Ini baik punya soalan ini. Kenapa Mahkamah Syarie tidak tarik pendakwaan itu, tetapi yang tariknya Menteri Besar. Inilah yang ditimbulkan oleh para peguam iaitu dari segi prosedurnya sepatutnya Mahkamah Syarie iaitu peguam yang membuat kenyataan, bukan Menteri Besar. Di sini yang kita ingin penjelasan sedikit.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Tetapi di dalam kenyataan Menteri Besar jelas bahawa setelah dirujuk kepada pendakwa syarie negeri Selangor. Jelas dalam statement Menteri Besar bermakna setelah dirujuk kepada pendakwa syarie maka pendakwa syarie mendapati tidak ada kes, tidak ada bukti, sebab itu kes ini digugurkan. Menteri Besar hanya buat statement sahaja sebab kita sedia maklum, kita

sedia sedar bahawa sebagai eksekutif, sudah tentu Menteri Besar sedia maklum dia tidak akan campur tangan dalam urusan judiciary, dia hanya memaklumkan sebagai ketua pentadbir negeri membacakan satu kenyataan yang telah pun dirujuk dan mendapat kelulusan dahulu daripada Ketua Pendakwa Syarie.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi: Seorang lagi Yang Berhormat.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Ringkas sahaja, terima kasih Tuan Pengerusi, saya pun terkejut dengan apa yang dijawab oleh Yang Berhormat tadi. Cuma kalau boleh Yang Berhormat perelaskan sebagai contohnya kes bekas Timbalan Perdana Menteri yang dituduh meliwat, kenapa dibawa kepada Civil Court dan tidak kepada Mahkamah Syariah.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Pengerusi, perlukah saya jawab dari segi undang-undang.

Tuan Pengerusi: Ya.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Saya hendak cakap sedikit sahaja sebelum, saya faham.

Tuan Pengerusi: Ya, keluar daripada perbincangan kita Yang Berhormat, butir-butir perbincangan.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Kadang-kadang kena jelas juga Tuan Pengerusi,

Tuan Pengerusi: Yang itu perkara kedua..

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Kena jelas, sebab dalam satu kes Yang Berhormat, penyiasatan ini siapa yang mulakan, polis dan bila penyiasatan ini polis dibawa dan secara kebetulan dalam Kanun Keseksan pun memang ada kesalahan tersebut. Maka polis yang mulakan siasatan. Kalau Jabatan Agama Islam mulakan siasatan mungkin dia boleh bawa ke Mahkamah Syariah yang boleh bertindak polis sebab laporan dibuat kepada polis. Bila polis bertindak dia kena ikut CPC, dia kena ikut prosedur Kanun Jenayah. Jadi sebab itulah pergi ke mahkamah apa ini..

Tuan Pengerusi: Sivill

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Mahkamah Sivill. Dalam perbicaraan kes itu pun lawyer peguam Dato' Seri Anwar Ibrahim sudah minta supaya dipindahkan.

Jadi kes ini kes mahkamah Tuan Pengerusi, saya ingat lawyer yang mewakili itu sudah lebih hebat.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Itu yang saya katakan..

Tuan Pengerusi: Cukuplah Yang Berhormat, Yang Berhormat Kuala Terengganu,

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Sebab dia tidak dapat dia action bermula daripada mana ini. Jadi..

Tuan Pengerusi: Ataupun sudah habis dah.

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Banyak lagi.

Tuan Pengerusi: Besok sambung begitu, ya

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Terima kasih.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT DAN PENANGGUHAN

5.30 ptg.

Tuan Yang di-Pertua: Mengikut Peraturan Mesyuarat 16(3), Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Yang Berhormat ucapan penangguhan, ya.

UCAPAN PENAGGUHAN

Gangguan Terhadap Mahkamah Syariah

5.31 ptg.

Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor [Pendang]: Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan Selamat Sejahtera. Bismillahir Rahmanir Rahim.

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyampaikan sedikit ucapan mengenai dengan gangguan atau gugatan terhadap Mahkamah Syariah.

Tuan Yang di-Pertua, Dewan ini menyedari akan kedudukan Islam sebagai agama rasmi Persekutuan sebagaimana yang ditegaskan dalam Bahagian I, Perkara 3, dalam Perlembagaan Persekutuan. Sejak daripada merdeka lagi, keistimewaan kedudukan Islam telah diperuntukkan oleh Perlembagaan sementara agama-agama lain boleh diamalkan dengan aman dan damai di mana-mana bahagian Persekutuan. Sementara dakwaan dan pengakuan Kerajaan UMNO/Barisan Nasional kerap diucapkan oleh para pemimpin Kerajaan UMNO/BN sebagai membela Islam.

Apa yang berlaku secara hakikatnya adalah sebaliknya. Bahkan, pada amalan dan pelaksanaan, Kerajaan UMNO/BN kerap mengkesampingkan Islam sehingga Islam langsung tidak dapat memainkan peranan utama dalam penyusunan masyarakat dan pentadbiran negara. Dalam apa jua aspek kehidupan, sama ada pendidikan, ekonomi, kewangan, pembangunan, sosio-budaya, ketenteraan, perundangan, kehakiman, pengurusan perindustrian, prinsip-prinsip Islam dalam perkara ini tidak dirujuk. Tegahannya dilanggari dan anjurannya tidak dipedulikan. Akibat dari kesemua sikap yang tidak menjunjung tinggi titah perintah Allah Subhanahu Wataala inilah yang mengakibatkan senario sosio-budaya yang semakin parah dan segala jenis krisis dan sindrom sedang menular dalam masyarakat. Antara tugas utama dalam pelaksanaan Islam ialah menganjurkan kebaikan dan mencegah kemungkaran.

PAS memandang serius kenyataan Datuk Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi yang mempertikaikan tentang isu penangkapan 25 orang Islam di sebuah pub di Damansara Utama. Mereka yang ditangkap termasuk seorang penyanyi wanita, pelanggan dan para pekerja. Tindakan Jabatan Agama Islam Selangor (JAIS) itu adalah dibuat mengikut undang-undang dan enakmen yang tertakluk di bawah pentadbiran hukum syarak negeri Selangor dan hasil dari banyak aduan daripada orang ramai dan siasatan pihak JAIS sendiri. Kita juga dimaklumkan bahawa serbuan yang dibuat JAIS itu adalah disertai bersama pihak pegawai kerajaan negeri dan RELA. Maklumat lain juga menunjukkan tangkapan yang dibuat hanya melibatkan mereka yang mencemarkan imej Islam yang bekerja sebagai GRO dan pelayan pub yang menghidangkan minuman keras. Pengunjung dari kalangan orang awam tidak

ditahan. Setelah kita selidiki ternyata tindakan JAIS itu adalah bersesuaian dengan kehendak Islam dan perlu diberi sokongan oleh segenap lapisan masyarakat Islam terutamanya.

Kenyataan melulu Datuk Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi sekaligus merupakan tamparan hebat kepada usaha untuk memelihara imej Islam yang sememangnya tidak mendapat pembelaan yang sewajarnya. Bayangkan, kenyataan seperti “..ia tidak betul”, “..saya tidak tahu sebabnya” dan “...saya tidak nampak sebarang logik” pastinya akan meninggalkan kesan yang buruk terhadap para pegawai yang sememangnya diamanahkan untuk menjalankan tugas ‘amar makruf dan nahi mungkar’. Sekaligus kenyataan ini juga menghina undang-undang dan enakmen yang memperuntukkan tindakan pegawai JAIS.

Memandangkan bahawa kes ini akan dihadapkan ke Mahkamah Syariah pada 13 September akan datang, maka campur tangan Datuk Seri Abdullah bin Ahmad Badawi itu boleh dianggap sebagai satu *subjudice* atau menghina mahkamah. Pastinya kenyataan orang nombor dua paling berkuasa dalam kerajaan yang juga bersifat penghakiman awal dalam kes ini akan mengganggu-gugat perjalanan kehakiman pihak *judiciary*. Juga kenyataan Datuk Seri Abdullah bin Ahmad Badawi ini merupakan gangguan daripada pihak eksekutif di peringkat Persekutuan dalam perjalanan kehakiman syariah negeri yang menjadi bidang kuasa kerajaan negeri.

Cara Timbalan Perdana Menteri itu juga mengingatkan umum tindakan yang dibuat oleh Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad dalam menentang tangkapan Ratu Cantik dalam tahun 1997 dan akhirnya menyebabkan Mufti Selangor itu dipecat. Inilah cara pemimpin UMNO berbicara tentang Islam. Mereka menimbulkan perkara-perkara yang menakutkan rakyat terutama orang bukan Islam terhadap Islam sebagai memberi alasan bahawa negara ini tidak boleh mengguna-pakai hukum dan undang-undang Islam.

PAS ingin menyatakan simpati dengan pegawai dan kakitangan JAIS yang diserang oleh ahli politik yang berkepentingan. PAS cukup memandang berat tindakan-tindakan angkuh dan bermotif untuk menakut-nakutkan rakyat terhadap kewibawaan dan ketinggian perundangan Islam.

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, sekian, terima kasih. [Tepuk]

5.38 ptg.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Haji Noh bin Haji Omar]: Tuan Yang di-Pertua, tuduhan Ketua Pembangkang yang mengatakan bahawa kerajaan mengkesampingkan Islam dan tidak merujuk kepada prinsip-prinsip Islam dalam apa juga aspek kehidupan sama ada pendidikan, ekonomi, kewangan, pentadbiran, sosio-budaya, ketenteraan, perundangan, mahkamah, perusahaan, perindustrian adalah keterlaluan dan tidak merujuk kepada fakta. *[Tepuk]*

Sejak merdeka sehingga sekarang, kerajaan yang diterajui oleh UMNO telah melaksanakan pelbagai perkara untuk memartabatkan agama Islam. Setiap tahun kerajaan telah membelanjakan beratus juta ringgit untuk kepentingan Islam. Dalam aspek pendidikan, kerajaan telah melaksanakan pendidikan Islam secara bersepadu dalam arus perdana pendidikan di samping mendirikan sekolah-sekolah agama yang khusus sama ada melalui peruntukan Kerajaan Persekutuan atau peruntukan kerajaan negeri. Rumah-rumah ibadat seperti masjid dan surau boleh dilihat di merata-rata tempat di setiap pelosok kampung.

Dalam bidang kehakiman, kerajaan telah meletakkan Mahkamah Syariah setaraf dengan Mahkamah Sivil. Kerajaan telah mewujudkan undang-undang untuk memastikan Mahkamah Syariah mempunyai kuasa penuh terhadap perkara yang berkaitan dengan Islam. Di samping itu, kerajaan juga telah meminda pelbagai undang-undang Islam selaras dengan kehendak Islam. Mungkin Yang Berhormat masih ingat kalau dahulu perkara-perkara yang diputuskan oleh Mahkamah Syariah boleh diemukakan permohonan yang baru dalam kes yang sama kepada Mahkamah Sivil. Jika keputusan Mahkamah Sivil berlainan sama sekali dengan keputusan Mahkamah Syariah, maka keputusan Mahkamah Sivil adalah muktamad tetapi sekarang tidak berlaku sedemikian.

Pindaan 121(1A) Perlembagaan Persekutuan telah kita buat di mana Mahkamah Sivil tidak lagi mempunyai bidang kuasa untuk mendengar perkara-perkara yang terletak di bawah bidang kuasa Mahkamah Syariah. Ini merupakan satu kejayaan yang besar, malah bagi memartabatkan dan melicinkan lagi urusan kehakiman Islam, kerajaan telah menubuhkan Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia.

Dalam bidang pentadbiran, kerajaan telah melancarkan Dasar Penerapan Nilai-nilai Islam di samping kerajaan meminda peraturan-peraturan pentadbiran yang tidak sesuai dengan Islam. Dasar Penerapan Nilai-nilai Islam telah membawa kejayaan yang sangat besar khususnya dari segi peningkatan produktiviti. Kita dapat lihat pegawai kerajaan boleh dikatakan semuanya cenderung kepada agama. Aktiviti-aktiviti di pejabat kerajaan dan swasta sangat menggalakkan, bahkan, kadangkala kita dapati parti pembangkang mengambil peluang menyusup masuk atas nama agama untuk merosakkan dan meracuni pemikiran pegawai-pegawai kerajaan supaya membenci kerajaan. *[Tepuk]* Begitu juga dalam aspek ekonomi, kerajaan sentiasa berpandukan garis panduan al-Quran dalam pembangunan ekonomi iaitu menghapuskan kemiskinan dengan pendekatan pelajaran untuk semua dan kerja untuk semua.

Dalam hal ini negara kita telah mencapai kejayaan yang disanjung oleh dunia Islam dan negara-negara membangun yang lain.

Dari aspek pengurusan negara, garis panduan yang dipegang oleh kerajaan ialah menghapuskan huru-hara dan mewujudkan keamanan. Pendekatan kerajaan ialah mewujudkan perpaduan antara rakyat yang berbilang agama dan keturunan. Dalam aspek ini Malaysia mendapat sanjungan negara-negara luar kerana dapat mewujudkan dan mengekalkan keamanan yang berterusan. *[Tepuk]*

Dalam aspek kewangan, umpamanya dalam bidang perbankan, pelbagai produk berteraskan syariah telah diperkenalkan oleh bank-bank conventional selain daripada Bank Islam yang wujud dengan jayanya. *[Tepuk]* Begitu juga dalam bidang insurans, kerajaan mewujudkan Takaful. Pendek kata dalam bidang kewangan, orang Islam telah dihidangkan dengan produk Islam yang mencukupi. *[Tepuk]*

Dalam bidang ketenteraan, kerajaan telah mewujudkan Kor Agama Angkatan Tentera (KAGAT). Kelahiran KAGAT dalam Angkatan Tentera telah merubah senario kehidupan anggota tentera. Sekarang kita dapat melihat anggota tentera telah diterapkan dengan nilai-nilai Islam yang secukupnya. *[Tepuk]*

Khusus merujuk kepada tangkapan yang dibuat oleh Jabatan Agama Islam Selangor (JAIS) dalam satu operasi di Damansara Utama pada 10 Jun 2000 yang lalu, operasi dibuat untuk mengurangkan gejala maksiat. Seperti kenyataan akhbar yang

dibuat oleh Yang Amat Berhormat Menteri Besar Selangor, kes terhadap mereka yang telah ditangkap, telah disiasat dan kes telah dirujuk kepada Ketua Pendakwa Syarie Negeri Selangor. Selepas kertas siasatan dirujuk kepada Ketua Pendakwa Syarie Negeri Selangor dan setelah memberi pertimbangan yang sewajarnya terhadap keterangan yang terdapat di dalam kes siasatan berkenaan, beliau berpendapat bahawa tiada keterangan yang mencukupi yang boleh disabitkan mereka yang ditangkap sekiranya pertuduhan dikenakan kepada mereka. Kerana itu tiada apa-apa pertuduhan dibuat dan mereka berkenaan dilepaskan.

Berkenaan dengan dakwaan Yang Berhormat Ketua Pembangkang yang mengatakan komen Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri boleh melemahkan semangat pegawai kerajaan yang terlibat, yang merupakan penghukuman awal terhadap kes ini sebenarnya tidak timbul dan tidak berbangkit sama sekali.

Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri sebenarnya bermaksud untuk mengingatkan Pegawai-pegawai Penguatkuasa supaya melaksanakan tugas dengan cara yang sempurna dan berkesan. Dengan cara ini mereka yang ditangkap dalam sebarang penguatkuasaan undang-undang tidak boleh terlepas daripada hukuman dan boleh membuat teladan kepada yang lain.

Ini jelas daripada kenyataan yang dibuat oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri dalam *Utusan Malaysia* bertarikh 29 Jun 2000, iaitu beliau menyatakan, *“Undang-undang tetap undang-undang tetapi penguatkuasaannya hendaklah dibuat selepas difikirkan semasak-masaknya dan selepas mendapati bahawa ia tindakan yang wajar. Setelah kita fikir habis, kita dapati itu tindakan yang wajar dilakukan, maka lakukanlah sebab itu penguatkuasaan undang-undang.”*

Kenyataannya ini adalah sejajar dengan hukum syarak yang menetapkan bahawa mengemukakan keterangan adalah menjadi kewajipan orang yang mendakwa dan sekiranya terdapat apa-apa keraguan tentang kes tersebut, pertuduhan tidak sewajarnya diteruskan. Mengenai kes *subjudice* juga tidak timbul kerana kes ini belum lagi menjadi kes mahkamah.

Tuan Yang di-Pertua, saya amat tertarik dengan ucapan Ketua Pembangkang yang mengatakan pemimpin Kerajaan UMNO sebagai mengkesampingkan undang-

undang Islam. Saya ingin menyatakan di sini supaya kita dapat renungkan siapakah yang sebenarnya yang mempermainkan hukum Islam?

Kita ambil contoh, Tuan Yang di-Pertua, mengenai Enakmen Jenayah Syariah II Negeri Kelantan. Seperti yang kita sedia maklum yang dikatakan hukum Hudud. Akhbar *Harakah* 29.11.1993 – “RM250,000 bayaran elaun kepada pakar undang-undang menyiapkan Enakmen Kanun Jenayah Syariah III 1993 Kelantan (Hudud PAS)”. Kemudian akhbar *Berita Harian* pada 25.12.1999, muka surat 4, “PAS mungkin laksanakan hudud di Terengganu.” Akhbar *Harakah* pada 23.2.1997 dan 28.2.1997 - “Hudud akan dibawa ke Parlimen” - sampai sekarang tidak bawa pun ke Parlimen, sejak tahun 1997 sudah beritahu.

Kemudian kita lihat lagi akhbar *Harakah* pada 20.11.1998 - “Perdana Menteri ugut jika laksana Hudud” - Nik Aziz. Jadi, dia tidak boleh laksana hudud, dia kata Perdana Menteri ugut. Akhbar *Harakah* pada 10.4.1992 - “Hudud kena juga ke atas orang bukan Islam.” Dia beri lima alasan. Ini dalam surat khabar *Harakah*, bila dia katakan hudud kena juga ke atas orang bukan Islam, maka ianya terang-terangan bertentangan dengan Fasal 56, Enakmen Jenayah Syariah III Negeri Kelantan yang bermaksud “Hanya terpakai untuk orang Islam sahaja.”

Tuan Nasharudin bin Mat Isa: [Bangun]

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: Lagi akhbar *Harakah* 27.4.1992 - “Hakim Hudud Allah ada 15 syarat, mesti Islam dan lelaki”. Sekali lagi orang PAS tidak faham apa yang dia cakap walaupun dalam *Harakah* [Disampuk] – saya hendak habis kan dahulu.

Dalam ini juga bertentangan dengan Fasal 68, Enakmen Jenayah yang sama, yang menyatakan syarat lantikan hakim itu ikut Mahkamah Sivil, ertinya bekas-bekas Hakim Mahkamah Sivil termasuk wanita atau bukan Islam boleh, kalau ikut Enakmen Jenayah Syariah II untuk menjadi hakim.

Dan akhir sekali, saya hendak beritahu siapa sebenarnya yang mempermainkan Islam, akhbar *Berita Harian* 25.12.1999 - “PAS mungkin laksana hudud di Terengganu” tetapi dalam.....

Seorang Ahli: Akhbar ini sumber kah?

Tuan Haji Noh bin Haji Omar: ...*Utusan Melayu* 7.3.2000 – “*Pelaksanaan hudud lalui proses yang panjang (0.0001) daripada syariat Islam*”. Ini yang dikeluarkan oleh Menteri Besar Terengganu yang menyatakan hukum hudud adalah satu aspek daripada 0.0001 daripada hukum Islam tetapi menjadi tanggungjawab kerajaan untuk melaksanannya.

Jelas menunjukkan Menteri Besar Terengganu yang dahulunya jadi Pengerusi Enakmen Jenayah ini dia pun sudah tahu hari ini, bila sudah berkuasa dia juga tidak mampu untuk laksanakan hudud di negeri Kelantan. Jelas menunjukkan bahawa hari ini sebenarnya PASlah yang menggunakan Islam untuk mendapat publisiti murah dan memesonkan umat-umat Islam. Terima kasih. [*Tepuk*]

Tuan Mohamad bin Sabu: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Ya, cukuplah. Duduklah, Yang Berhormat.

Tuan Mohamad bin Sabu: Untuk fakta, Tuan Yang di-Pertua, kita bawa ke Parlimen ini usul tergepar

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah, Yang Berhormat ya.

Tuan Mohamad bin Sabu: duduk dalam senarai

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Ikutlah apa ni, ini cakap apa ini!

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Apa, Tuan Yang di-Pertua, ini

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Tidak ada Peraturan Mesyuaratkah?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: bila di sana bercakap

Seorang Ahli: Dia bercakap bohong, banyak bohong.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Duduklah!

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: saya dengar. Bila di sini cakap, sana bangun....

Tuan Mohamad bin Sabu: Siapa yang bohong?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Apa ini? Bohong sana bohong juga! Bila Ketua Pembangkang bercakap

[Dewan riuh]

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah, cukuplah. Menteri cukup, cukup. Ya, Kuala Kedah cukuplah, cukup.

Tuan Mohamad bin Sabu: Dalam Parlimen tidak boleh bohong.

Tuan Yang di-Pertua: Yalah, cukuplah, sudah.

[Dewan riuh]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kota Melaka, Yang Berhormat hantarkah teks ucapan itu?

Tuan Kerk Kim Hock: Saya hantar rangka seperti dikehendaki dalam peraturan. Rangka, saya bagi.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak. Yang Berhormat tidak menghantarkan teks itu.

Tuan Kerk Kim Hock: Teks tidak ada, itu rangka sudah hantar.

Tuan Yang di-Pertua: Buat ucapan ikut rangka kerana teks itu hendaklah diluluskan oleh Tuan Yang di-Pertua terlebih dahulu.

Tuan Kerk Kim Hock: Tetapi pada ucapan pertama saya tidak ada, Tuan Yang di-Pertua. Peraturan mana?

Tuan Yang di-Pertua: Peraturan 17(2).

Tuan Kerk Kim Hock: Itu pindaan barukah?

Tuan Yang di-Pertua: Baca sekarang.

Tuan Kerk Kim Hock: Dulu pun saya tidak pernah bagi teks, macam mana hendak ucap itu rangka, tidak ...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tuan Yang di-Pertua, kalau Yang Berhormat bagi Kota Melaka tidak dapat baca teks ucapan sepertimana yang dikehendaki oleh peraturan Parlimen, kita tangguhkan sahajalah Parlimen.

Tuan Kerk Kim Hock: Tuan Yang di-Pertua, boleh tunjukkan peraturan sebab dulu saya buat

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Duduklah, tidak ada modalkah?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Kota Melaka boleh baca yang ini tidak apa, boleh jawab yang itu, kerana yang lain-lain semua menghantarkan teks masing-masing.

Tuan Kerk Kim Hock: Saya diminta oleh Setiausaha Parlimen untuk memberi rangka, saya sudah beri rangka, seperti dulu pun saya buat begitu, saya tidak pernah ditegur untuk menghantar teks ucapan saya.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Pendang pun menghantarkan teks juga.

Tuan Kerk Kim Hock: Itu semua orang buat sendiri, saya ikut peraturan. Kalau Tuan Yang di-Pertua boleh tunjukkan peraturan di mana saya dikehendaki

Tuan Yang di-Pertua: 17(2), Yang Berhormat.

Tuan Kerk Kim Hock: *Full text* atau rangka sahaja?

Tuan Yang di-Pertua: *Text*

Tuan Kerk Kim Hock: Tidak. *Full text* tidak ada itu

Tuan Yang di-Pertua: Minta kebenarannya.

Tuan Kerk Kim Hock: Boleh tunjukkan baca tolong? [*Sambil menyelak helaian Buku Peraturan Mesyuarat Dewan Rakyat*] Rangka yang saya sudah bagi itu bagaimana Menteri boleh jawab kalau dia tidak faham. [*Disampuk*]

Tuan Yang di-Pertua: Cukuplah Yang Berhormat. Yang Berhormat boleh baca teks itu, Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh jawab.

Tuan Kerk Kim Hock: Tanpa butir-butir itu mana dia tahu. [*Disampuk*] Tidak boleh.

Tuan Yang di-Pertua: Boleh, Yang Berhormat.

Tuan Kerk Kim Hock: Saya sanggup berhenti ucapan saya kalau Yang Berhormat Speaker boleh bagi tahu mana. 17(2) mana?

Tuan Yang di-Pertua: Boleh, harap-haraplah jangan...

Tuan Kerk Kim Hock: Tidak. Kalau saya buat silap saya mengaku silap tetapi saya tidak pernah ditegur. Notis sahaja, tidak ada *full text*. Dahulu pun saya jadi wakil rakyat saya sudah buat banyak ucapan penangguhan, saya bagi rangka sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Kena. 17(2) itu kata kena minta permintaan.

Tuan Kerk Kim Hock: Boleh bacakan, Tuan Yang di-Pertua. [*Disampuk*] Tidak ada. *Full text* itu cuma *diapply* kepada ucapan penangguhan, itu usul tergepar. Saya tidak pernah - berlaku pada sesiapa pun

Tuan Yang di-Pertua: Kena, Yang Berhormat. Yang itu kebiasaan, kesemua yang dulu-dulu semua.....

Tuan Kerk Kim Hock: Bila peraturan baru ini dikuatkuasakan?

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apalah, jangan tanya saya yang itu, Yang Berhormat.

Tuan Kerk Kim Hock: Dulukan kita sentiasa buat, kali ini ada Ahli Parlimen baru...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, cukuplah. Yang Berhormat hendak minta supaya – sila baca yang dihantarkan kepada saya

Tuan Kerk Kim Hock: Bagaimana dia boleh jawab kalau saya tidak boleh baca kandungan dan ucapan saya yang akan menceritakan....

Tuan Yang di-Pertua: Cuba tengoklah ya.

Tuan Kerk Kim Hock: Mana boleh.

Tuan Yang di-Pertua: Jika yang demikian Yang Berhormat tidak mahu mengemukakan ucapan penangguhan.

Tuan Kerk Kim Hock: Saya akan buat dalam protes tetapi saya rasa Yang Berhormat Speaker tidak bagi saya satu jawapan yang memuaskan. Sebab saya kata bila kita buat pindaan, dahulu kita selalu boleh buat ini macam. Tidak pernah berlaku kita diberhentikan sedemikian

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, selalunya teks itu dihantar kepada saya.

Tuan Kerk Kim Hock: Tidak pernah. Dulu saya - Lim Guan Eng pun tidak pernah hantar, saya tahu.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak.

Tuan Kerk Kim Hock: Cuma kali ini ada orang baru semua tidak tahu, dia hantar, jadi sudah jadi satu amalan kepada kita pula. Tidak apa, saya akan bacakan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, jika begitu saya hendak tangguhkan mesyuarat ini sahajalah, Yang Berhormat.

Tuan Kerk Kim Hock: Okay, saya bacakan tetapi saya 'under protest' sebab saya tidak setuju dengan tafsiran itu. *[Disampuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Tuntutan Ke Atas Syarikat Hualon Corporation (M) Sdn. Bhd

Tuan Kerk Kim Hock: Tuntutan pengiktirafan kesatuan pekerja ke atas syarikat Hualon itu tidak dapat dilanjutkan oleh kerana pihak majikan telah mengatakan bahawa dua kilang terlibat dan jumlah keahlian yang telah diperolehi itu telah merosot daripada 39% lebih menjadi 15% lebih. Jadi saya harap Yang Berhormat Menteri dapat campur tangan dan menyelesaikan masalah mereka melalui pindaan undang-undang atau peraturan yang sedia ada atau apa-apa langkah yang dianggap sesuai. Dan saya sekali lagi boleh Tuan Yang di-Pertua keluarkan garis panduan yang tepat dan betul, sebab ini memang saya tidak puas hati dengan keputusan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Sila Timbalan Menteri jawab.

5.55 ptg.

Timbalan Menteri Sumber Manusia [Dr. Abdul Latiff bin Ahmad]: Tuan Yang di-Pertua, masalah di Syarikat Hualon Corporation Sendirian Berhad berpunca daripada kegagalan Kesatuan Pekerja-Pekerja Perusahaan membuat tekstil dan pakaian Negeri Sembilan dan Melaka – saya ulangi lagi – Kesatuan Pekerja-Pekerja Perusahaan membuat tekstil dan pakaian Negeri Sembilan dan Melaka, mendapat representasi majoriti di dalam syarikat bagi membolehkan pengiktirafan diberikan kepada kesatuan untuk mewakili pekerja-pekerja syarikat berkenaan.

Setelah diselidiki mereka hanya mempunyai keahlian sebanyak 15.23% sahaja daripada 8,642 orang pekerja yang terdapat di Melaka dan juga Negeri Sembilan kerana peratusan 59.61% itu adalah terdiri daripada kilang syarikat yang namanya sama, lesennya satu tetapi beroperasi di Melaka dan beroperasi di Nilai, Negeri Sembilan. Ekoran daripada itu, peratusan 59.61% telah merosot kepada 15.23%.

Walau bagaimanapun, pihak kesatuan sekerja bebas menjalankan usaha-usahanya untuk mendapatkan pertambahan ahli di Hualon Corporation Sendirian Berhad, Negeri Sembilan. Pada masa ini juga usaha runding damai sedang diteruskan di antara pekerja dan majikan untuk menyelesaikan pertikaian mereka. Tuan Yang di-

Pertua, oleh yang demikian undang-undang yang ada tidak perlu dipinda, ia sudah lebih dari memadai untuk melindungi pekerja dan kesatuan pekerja. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat ditangguhkan hingga jam 10.00 pagi esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 5.57 petang.

Julai 2000

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Amat Berbahagia Tuan Yang di-Pertua, Tun Mohamed Zahir bin Haji Ismail, S.S.M., P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K. J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad, D.K.(Brunei), D.K.(Perlis), D.K.(Johor), D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P. (Sarawak), D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.M.N., P.I.S. (Kubang Pasu)

“ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N., S.P.M.S. (Kepala Batas)

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Dato’ Seri Ling Liong Sik, S.P.M.P., D.G.S.M., D.P.M.P. D.P.M.S. (Labis)

“ Menteri Kerja Raya, Dato’ Seri S. Samy Vellu, S.P.M.J., S.P.M.P., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput)

“ Menteri Perusahaan Utama, Dato’ Seri Dr. Lim Keng Yaik, S.P.M.P., D.G.P.N, D.P.C.M. (Beruas)

“ Menteri Tugas-tugas Khas dan Menteri Kewangan, Tun Dato’ Daim Zainuddin, S.S.M., S.P.M.S., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok)

“ Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Datuk Amar Leo Moggie anak Irok, D.A., P.N.B.S. (Kanowit)

“ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Seri Rafidah Aziz, S.P.M.P., S.P.M.T., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar)

“ Menteri Pertahanan, Dato’ Sri Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak, S.S.A.P, S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.S., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan)

- “ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato Law Hieng Ding, P.N.B.S., K.M.N., P.B.S., P.B.J. (Sarikei)
- “ Menteri Luar Negeri, Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, S.P.M.J., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi)
- “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna , Tan Sri Dato’ Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin, P.I.S., B.S.I., S.M.J., P.S.M., S.P.M.J. (Pagoh)
- “ Menteri Kesihatan, Datuk Chua Jui Meng, D.I.M.P., S.I.M.P., S.M.J, P.I.S (Bakri)
- " **Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dato’ Dr. Siti Zaharah binti Sulaiman, D.S.A.P., D.I.M.P. (Paya Besar)**

- Yang Berhormat Menteri Penerangan, Tan Sri Dato’ Seri Mohd. Khalil bin Yaakob, P.S.M., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., J.S.M., S.M.P. (Kuantan)
- “ Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir, P.G.D.K., D.S.D.K., A.M.K. (Kulim-Bandar Baharu)
- “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Dr. Fong Chan Onn, D.M.S.M. (Selandar)
- “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Seri Ong Ka Ting, D.P.M.P. (Pontian)
- “ Menteri Pembangunan Usahawan, Dato’ Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Chenderoh)
- “ **Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato’ Haji Azmi bin Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar)**
- “ Menteri Belia dan Sukan, Dato’ Hishammuddin bin Tun Hussein, D.S.A.P., D.P.M.J. (Tenggara)
- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Bernard Giluk Dompok (Kinabalu)
- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Dr. Rais bin Yatim, D.S.N.S. (Jelebu)
- “ Menteri Pertanian, Datuk Effendi Norwawi (Kuala Rajang)
- “ Timbalan Yang di-Pertua, Dato’ Haji Muhamad bin Abdullah, D.I.M.P., S.M.P., P.J.K. (Maran)

- “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Lim Si Cheng, P.I.S. (Senai)
- “ Timbalan Menteri Penerangan Dato’ Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus, D.S.N.S. (Jempol)
- “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Datuk Dr. Leo Michael Toyad, P.G.D.K., J.B.S. (Mukah)
- “ Timbalan Menteri Kesihatan, Datuk Seri Drs. Suleiman bin Mohamed D.P.M.S., S.S.S.A(Titiwangsa)
- “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Peter Chin Fah Kui, P.G.B.K. (Miri)
- “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Kerk Choo Ting, D.P.M.P. (Taiping)
- “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato’ Chan Kong Choy, D.S.A.P., D.P.M.S. (Selayang)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Dato’ S. Subramaniam, D.P.M.J., D.S.N.S., S.M.J. (Segamat)
- Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K. (Semporna)
- “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri Datuk Douglas Uggah Embas, P.G.B.K., P.B.S., A.B.S., A.M.N. (Betong)
- “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato’ Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh, D.S.S.A., S.M.S., S.S.A., K.M.N. (Kuala Langat)
- “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Chor Chee Heung, D.S.D.K., A.M.N., J.P. (Alor Setar)
- “ Timbalan Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Datuk Tan Chai Ho, P.J.N., K.M.N., A.M.N. (Bandar Tun Razak)
- “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Hajah Shahrizat binti Abdul Jalil, D.I.M.P. (Lembah Pantai)
- “ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato’ G. Palanivel, D.S.S.A., S.S.A., P.J.K. (Hulu Selangor)
- “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Datuk Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Ampang Jaya)
- “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Tan Sri Dato’ Seri DiRaja Ramli bin Ngah Talib, P.C.M., S.P.C.M., A.M.N., J.P. (Pasir Salak)
- “ Timbalan Menteri Pertanian, Dato’ Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar, D.G.P.N., D.M.P.N., P.P.T. (Tasek Gelugor)

- “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato’ Zainal bin Dahalan, P.J.K., K.M.N., J.S.M., D.P.M.S. (Sabak Bernam)
- “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato’ Zainal Abidin bin Zin, D.P.M.P., P.M.P. (Bagan Serai)
- “ Mulia Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tengku Dato’ Seri Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut)
- “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Tuan Mohamed Khaled bin Haji Nordin P.I.S. (Johor Bahru)
- “ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, Datuk Anifah Aman (Beaufort)
- “ Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Tan Kee Kwong (Segambut)
- “ Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dr. Tiki anak Lafe (Mas Gading)
- " Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato’ Dr. Ng Yen Yen (Raub)
- “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dr. Abdul Latiff bin Ahmad (Mersing)
- Yang Berhormat Timbalan Menteri Pendidikan, Dato’ Hon Choon Kim, D.S.N.S. (Seremban)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian, Dato’ Abu Bakar bin Taib, D.S.D.K., S.D.K., B.C.K., K.M.N., P.J.K. (Langkawi)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri, Datuk Seri Abu Zahar bin Isnin, D.G.S.M., D.M.S.M., A.M.N. (Jasin)
- “ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop, P.P.T., A.M.N., A.M.P., P.M.P. (Gerik)
- “ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Tuan Haji Noh bin Haji Omar, K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pengangkutan, Tuan Ir. Donald Lim Siang Chai (Petaling Jaya Selatan)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Kerja Raya, Datuk Yong Khoon Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, Tuan Hashim bin Ismail, P.P.N., P.I.S. (Ledang)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Tuan Chia Kwang Chye (Bukit Bendera)

- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna Tuan Wong Kam Hoong, K.M.N. (Bayan Baru)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, Tuan S. G. Sothinathan (Telok Kemang)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Robia binti Dato’ Kosai (Muar)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dato’ S. Veerasingam, P.M.P., A.M.P, A.M.N. (Tapah)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Usahawan, Tuan Rizalman bin Abdullah, J.P. (Tenom)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar, Puan Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim, P.B.S., P.P.B., (Santubong)
- “ Setiausaha Parlimen Kementerian Pendidikan, Dato’ Mahadzir bin Mohd. Khir (Sungai Petani)
- " Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Tuan Fu Ah Kiow (Mentakab)
- " Drs. Haji Abu Bakar bin Othman (Jerlun)
- “ Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron, S.M.K. (Rantau Panjang)
- Yang Berhormat Tun Abdul Ghafar bin Baba, S.S.M. (Batu Berendam)
- “ Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang (Marang)
- “ Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman (Sungai Benut)
- “ Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh, P.S.M., S.P.M.P. (Kangar)
- “ Dato’ Haji Abdul Kadir bin Annuar, S.P.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I., A.M.N. (Pulai)
- “ Tuan Abd. Rahman bin Yusof (Kemaman)
- “ Tan Sri Datuk Patinggi Abdul Taib Mahmud, S.P.M.J., S.P.M.T., S.S.S.A, S.S.A.P., S.S.D.K., P.S.M., S.P.M.B., D.G.S.M., P.K.C, D.P. (Kota Samarahan)
- “ Dato’ Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang)
- “ Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, B.K.T., J.P., D.M.S.M., K.M.N., D.C.S.M. (Alor Gajah)
- “ Dato’ Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun)

“ Datuk Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., P.P.T.,
P.J.K. (Bagan Datoh)

- “ Raja Dato’ Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar (Larut)
 “ Tuan Alexander Nanta Linggi, A.B.S. (Kapit)
 “ Tuan Alwi bin Jusoh (Pasir Puteh)
 “ Tuan Haji Amihamzah bin Ahmad (Lipis)
 “ Datu Amirkahar bin Tun Datu Haji Mustapha (Marudu)
 “ Tuan Haji Badrul Hisham bin Abdul Aziz, A.S.A. (Hulu Langat)
 “ Tuan Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang)
 “ Tuan Chang See Ten, P.I.S. (Gelang Patah)
 “ Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak, P.J.K. (Setiu)
 “ Puan Chew Mei Fun (Petaling Jaya Utara)
 “ Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
 “ Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
 “ Dato’ Haji Fadzil bin Md. Noor, D.S.D.K. (Pendang)
 " Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
 “ Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)
 “ Tuan Goh Kheng Huat (Nibong Tebal)

Yang Berhormat Dato Goh Siow Huat (Rasah)

- “ Dato’ Dr. Hasan bin Haji Mohamed Ali, D.I.M.P., S.M.S. (Parit Buntar)
 “ Tuan Hassan bin Mohamed (Besut)
 “ Tuan Henry Sum Agong, A.K. (Bukit Mas)
 “ Dato’ Hew See Tong, D.P.M.P., J.P. (Kampar)
 “ Dato’ Ho Cheong Sing, P.M.P., A.M.N. (Ipoh Barat)
 “ Tuan Hoo Seong Chang (Kluang)
 “ Tuan Husam bin Haji Musa (Kubang Kerian)
 “ Tuan Haji Ismail bin Noh (Pasir Mas)
 “ Tuan Jacob Dungau Sagan, J.B.S., K.M.N., P.P.B. (Baram)
 “ Dato’ Dr. Haji Jamaludin bin Dato’ Mohd. Jarjis, D.I.M.P., (Rompin)
 “ Dr. James Dawos Mamit, P.P.B., P.P.S. (Mambong)
 “ Tuan Jawah anak Gerang (Lubok Antu)

- “ Tuan Jimmy Lim Donald (Sri Aman)
- “ Tuan Joseph Mauh anak Ikeh (Selangau)
- “ Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan, P.G.D.K., P.N.B.S., S.S.A.P., S.P.D.K. (Keningau)
- “ Tuan Joseph Salang anak Gandum (Julau)
- “ Tuan Juslie bin Ajirol (Libaran)
- “ Dato’ Kamarudin bin Jaffar, B.C.M, D.S.N.S. (Tumpat)
- “ Tuan Kerk Kim Hock (Kota Melaka)
- “ Tan Sri Dato’ Dr. K.S. Nijhar, P.S.M., S.P.M.J., J.M.N. (Subang)
- “ Tuan Kong Cho Ha (Lumut)
- “ Datuk Lau Ngan Siew, A.D.K., K.M.N., P.G.D.K. (Sandakan)
- “ Tuan Lee Kah Choon (Jelutong)
- “ Puan Lim Bee Kau, A.M.K., B.K.M., P.J.K. (Padang Serai)
- “ Tuan Lim Hock Seng (Bagan)
- ” Tuan Liow Tiong Lai, S.M.P. (Bentong)
- “ Dato’ Loke Yuen Yow, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim)
- “ Tuan Mah Siew Keong (Teluk Intan)
- “ Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar (Pokok Sena)
- Yang Berhormat Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin (Arau)
- “ Tuan Haji Mat Basir bin Rahmat (Parit)
- “ Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Bandau)
- “ Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz, P.N.J., S.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I., A.M.N., P.P.N. (Sri Gading)
- “ Tuan Mohamad bin Sabu (Kuala Kedah)
- “ Tuan Mohamed Nasir bin Che Daud (Kuala Krai)
- “ Tuan Mohamed Sayuti bin Said, P.P.T., P.J.K., P.P.N. (Kuala Selangor)
- “ Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan, P.J.N., S.M.J., K.M.N., P.I.S., A.M.N., P.P.N. (Tebrau)
- “ Tuan Mohd. Amar bin Abdullah (Pengkalan Chepa)
- “ Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad (Jeli)
- “ Datuk Seri Panglima Mohd. Salleh bin Tun Md. Said Keruak, P.G.D.K. (Kota Belud)
- “ Datuk Mohd. Sarit bin Haji Yusoh (Temerloh)

- “ Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor, P.P.N., J.M.N. (Machang)
- “ Dato’ Mohd. Zain bin Omar, D.S.P.N., K.M.N., P.J.K, P.J.M., (Balik Pulau)
- “ Dato’ Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.T.J., J.P. (Shah Alam)
- “ Tuan Moktar bin Radin, A.D.K., A.S.D.K. (Kinabatangan)
- “ Tuan M. Shukrimun bin Shamsudin (Kuala Nerus)
- “ Tuan Muhamad bin Mustafa (Peringat)
- “ Tuan Haji Muhyidin bin Haji Abd. Rashid (Hulu Terengganu)
- “ Tuan Mustafa bin Ali (Dungun)
- “ Datuk Napsiah binti Omar (Kuala Pilah)
- “ Tuan Nasharudin bin Mat Isa (Yan)
- “ Tuan Ng Lip Yong (Batu)
- “ Datuk Osu bin Sukam, S.P.D.K., P.G.D.K., D.A. (Papar)
- " Datuk Peter Tinggom anak Kamarau, P.P.B., P.P.C., K.M.N., P.N.B.S., J.B.S., A.M.N., P.B.S. (Saratok)
- “ Tuan Philip Benedict Lasimbang, A.S.D.K. (Penampang)
- “ Puan P. Komala Devi, P.P.T. (Kapar)
- “ Datuk Railey bin Haji Jeffrey, P.G.D.K., J.M.N. (Silam)
- Yang Berhormat Tuan Ramli bin Ibrahim (Kota Bharu)
- “ Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang)
- “ Tuan Richard Riot anak Jaem (Serian)
- “ Tuan Robert Lau Hoi Chew, J.B.S., (Sibu)
- “ Tuan Ronald Kiandee, A.S.D.K. (Beluran)
- “ Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad, D.M.S.M., P.I.S. (Parit Sulong)
- “ Tuan Saupi bin Daud (Tanah Merah)
- “ Datin Paduka Hajah Seripah Noli binti Syed Hussin, D.S.S.A (Sepang)
- “ Dato’ Shahnnon bin Ahmad, D.S.D.K., K.M.N. (Sik)
- “ Tuan Shaziman bin Abu Mansor, A.N.S. (Tampin)
- “ Tuan Shim Paw Fatt, J.P. (Tawau)
- “ Tuan Haji Siam bin Haji Kasrin, K.M.N., P.I.S. (Batu Pahat)
- “ Datuk Song Swee Guan, P.G.B.S. (Bandar Kuching)

- “ Dato’ Suhaili bin Abdul Rahman, D.I.M.P., A.S.D.K. (Labuan)
- “ Puan Sukinam Domo (Batang Sadong)
- “ Datuk Seri Amar Dr. Haji Sulaiman bin Haji Daud, S.I.M.P., D.A., D.S.S.A., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya)
- “ Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi (Kuala Terengganu)
- “ Tuan Taib Azamudden bin Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
- “ Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
- “ Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
- “ Datin Paduka Dr. Tan Yee Kew, D.S.S.A (Kelang)
- “ Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
- “ Tuan Thong Fah Chong (Ipoh Timur)
- “ Dato’ Dr. Ting Chew Peh, D.P.M.S., D.P.M.P. (Gopeng)
- “ Dato’ Seri Tiong King Sing, D.S.S.A., J.P. (Bintulu)
- " Dato’ Tiong Thai King, (Lanang)
- " Datin Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail (Permatang Pauh)
- “ Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, J.B.S., P.B.S. (Batang Lupar)
- “ Tuan Wan Nik bin Wan Yussof (Bachok)
- “ Tuan Wilfred Madius Tangau, J.P., A.D.K. (Tuaran)
- “ Dato’ Yap Pian Hon, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Serdang)
- “ Dr. Yee Moh Chai (Tanjong Aru)
- “ Datuk Yong Teck Lee, P.G.D.K., P.J.N. (Gaya)
- “ Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob, P.G.D.K., A.D.K. (Sipitang)
- “ Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N (Gombak)
- “ Tuan Zawawi bin Haji Ahmad (Padang Terap)
- “ Dato’ Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N. (Wangsa Maju)

MENTERI/TIMBALAN MENTERI (SENATOR)

- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Paduka Dr. Haji Abdul Hamid bin Haji Othman, D.H.M.S., S.I.M.P., D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., P.P.T

- “ Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Tan Sri Datuk Kasitah Gaddam, P.S.M., P.G.D.K., J.S.M.
- “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Pandikar Amin Haji Mulia
- “ Menteri Pendidikan, Tan Sri Dato’ Seri Musa bin Mohamad, P.S.M., D.P.M.N., D.P.C.M.
- “ Timbalan Menteri Pendidikan, Dato’ Abdul Aziz bin Shamsuddin, D.P.M.S.

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setia usaha Dewan Rakyat

Datuk Mohd. Salleh bin Haji Hassan

Ketua Penolong Setiausaha

Zamani bin Haji Sulaiman
Haji Mustakin bin Salamat
Shahrom bin Haji Hasan

Penolong Setiausaha

Haji Mustafa bin Abdul Rahman
Ruhana binti Abdullah
Riduan bin Rahmat

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Abdul Halim bin Haji Ali
Mejar (B) Zakaria bin Salleh
Mejar (B) Kamaruddin bin Abdullah

PETUGAS -PETUGAS CAWANGAN DOKUMENTASI

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd. Hassan
Hajah Shamsiah binti Mohd. Yusop
Mohd Saleh bin Mohd. Yusop
Mohamed bin Osman
Hajah Norishah binti Mohd. Thani
Shamsina binti Janor
Ramlah binti Mohd. Yusuff
Jamilah Intan binti Haji Bohari
Khairul Azila binti Haji Khairuddin
Nurziana binti Ismail
Noor Effarizan binti Mat Satib
Taharah binti Mohamed
Nik Elyana binti Ahyat
Abu Bakar bin Haji Hasan

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN MESIN CETAK

Kamal bin Oyub
Haji Latif bin Ismail
Kamaroddin bin Mohd. Yusof

PARLIMEN KESEPULUH

PENGAL KEDUA

MESYUARAT KEDUA

Jilid II	Bil. 45	Selasa	18 Julai 2000
----------	----------------	---------------	---------------

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN (Halaman
1)

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT (Halaman 28)

RANG UNDANG-UNDANG :

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (2000) 2000 (Halaman 29)

Jawatankuasa-

Jadual –

Maksud B.4, B.7, B.12, B.13 (Halaman 118)

USUL-USUL:

Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil.1) 2000 (Halaman 29)

Jawatankuasa -

Maksud P.7 (Halaman 118)

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat
dan Penangguhan (Halaman 148)

UCAPAN-UCAPAN PENANGGUHAN:

DR.18.7.2000

172

Gangguan Terhadap Mahkamah Syariah

- *Y.B. Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor (Pendang)*

(Halaman 149)

Tuntutan Ke Atas Syarikat Hualon Corporation (M) Sdn. Bhd.

-

Y.B. Tuan Kerk Kim Hock (Kota Melaka)

(Halaman 159)

DR.18.7.2000

173